

ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2015/1585 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25 Νοεμβρίου 2014

σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσεων SA.33995 (2013/C) (πρώην 2013/NN) (που χορήγησε η Γερμανία για τη στήριξη της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές και για τους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας)

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2014) 8786]

(Το κείμενο στην αγγλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις ⁽¹⁾, και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

- (1) Η Επιτροπή, μέσω καταγγελίας που έλαβε τον Δεκέμβριο του 2011, ενημερώθηκε ότι η Γερμανία είχε χορηγήσει κρατική ενίσχυση για τη στήριξη της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές και υπέρ των μεγαλύτερων καταναλωτών ενέργειας (energy-intensive users — «EIU») μέσω της θέσπισης ανώτατου ορίου στην επιβάρυνση μέσω της οποίας χρηματοδοτείται η στήριξη της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές (EEG-Umlage ή «επιβάρυνση EEG»).
- (2) Με επιστολή της 18ης Δεκεμβρίου 2013, η Επιτροπή γνωστοποίησε στη Γερμανία την απόφασή της να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης σχετικά με την εν λόγω ενίσχυση («απόφαση κίνησης της διαδικασίας»).
- (3) Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ⁽²⁾. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την ενίσχυση.
- (4) Η Επιτροπή διαβίβασε τις παρατηρήσεις που έλαβε από ενδιαφερόμενα μέρη στη Γερμανία, στην οποία δόθηκε η δυνατότητα να διατυπώσει τις απόψεις της. Οι παρατηρήσεις της Γερμανίας διαβιβάστηκαν με επιστολές της 20ής Ιανουαρίου 2014 και 14ης Νοεμβρίου 2014.
- (5) Με επιστολή της 22ας Σεπτεμβρίου 2014, η Γερμανία παραιτήθηκε του δικαιώματός της δυνάμει του άρθρου 342 της Συνθήκης, σε συνδυασμό με το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1/1958 ⁽³⁾, για την έκδοση της παρούσας απόφασης στα γερμανικά και συμφώνησε για την έκδοσή της στα αγγλικά.

2. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΝΪΣΧΥΣΗΣ

2.1. Ο νόμος EEG 2012

- (6) Ο νόμος EEG 2012 (Erneuerbare-Energien-Gesetz) εκδόθηκε στις 28 Ιουλίου 2011 και ετέθη σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2012 ⁽⁴⁾. Τροποποιήθηκε ουσιαστικά με τον νόμο EEG 2014 ⁽⁵⁾. Η Επιτροπή ενέκρινε το νέο καθεστώς ενίσχυσης που προέκυψε από την εν λόγω ουσιαστική τροποποίηση, στις 23 Ιουλίου 2014 ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EE C 37 της 7.2.2014, σ. 73 και EE C 250 της 1.8.2014, σ. 15.

⁽²⁾ Βλέπε υποσημείωση 1.

⁽³⁾ Κανονισμός αριθ. 1 περί καθορισμού του γλωσσικού καθεστώτος της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ σειρά I, τόμος 1952-1958, σ. 59).

⁽⁴⁾ Gesetz für den Vorrang Erneuerbarer Energien (Erneuerbare-Energien-Gesetz — EEG), όπως τροποποιήθηκε από τον Gesetz zur Neuregelung des Rechtsrahmens für die Förderung der Stromerzeugung aus erneuerbaren Energien, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 1634, και από τον Gesetz zur Änderung des Rechtsrahmens für Strom aus solarer Strahlungsenergie und zu weiteren Änderungen im Recht der erneuerbaren Energien vom 17. August 2012, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 1754.

⁽⁵⁾ Gesetz zur grundlegenden Reform des Erneuerbare-Energien-Gesetzes und zur Änderung weiterer Bestimmungen des Energiewirtschaftsrechts vom 21. Juli 2014, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 1066.

⁽⁶⁾ Υπόθεση κρατικής ενίσχυσης SA.38632 (2014/N) — Γερμανία: EEG 2014 — Μεταρρύθμιση του νόμου για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές (δεν έχει ακόμη δημοσιευτεί στην ΕΕ).

- (7) Στο πρώτο επίπεδο του συστήματος που δημιουργήθηκε με τον νόμο EEG 2012, οι φορείς διαχείρισης δικτύων (στις περισσότερες περιπτώσεις πρόκειται για διαχειριστές συστημάτων διανομής — «ΔΣΔ») είναι υποχρεωμένοι να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται εντός της περιοχής του δικτύου τους από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας («ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ») και από αέρια ορυχείων (η «ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ» και η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από αέρια ορυχείων αναφέρονται από κοινού ως «ηλεκτρική ενέργεια EEG»). Οι τιμές αγοράς καθορίζονται διά νόμου («τιμολόγια τροφοδότησης»). Ως εναλλακτική αντί της απαίτησης πληρωμής των τιμολογίων τροφοδότησης, οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και ηλεκτρικής ενέργειας από αέρια ορυχείων έχουν επίσης τη δυνατότητα να πωλούν την ηλεκτρική ενέργεια που παράγουν απευθείας στην αγορά («άμεση εμπορική διάθεση»). Σε αυτή την περίπτωση, δικαιούνται πριμοδότηση αγοράς την οποία λαμβάνουν από τον φορέα διαχείρισης του δικτύου. Το ποσό της πριμοδότησης αγοράς καθορίζεται και αυτό διά νόμου.
- (8) Στο δεύτερο επίπεδο, οι φορείς διαχείρισης δικτύων οφείλουν να διαβιβάζουν άμεσα την ηλεκτρική ενέργεια EEG στους αντίστοιχους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς («ΔΣΜ»), που στη Γερμανία είναι τέσσερις, και οι οποίοι, με τη σειρά τους, έχουν την υποχρέωση να αποζημιώνουν τους φορείς διαχείρισης δικτύων για το σύνολο των δαπανών που προκύπτουν από τα τιμολόγια τροφοδότησης και τις πριμοδοτήσεις αγοράς.
- (9) Στον νόμο EEG 2012 προβλέπεται επίσης μηχανισμός αντιστάθμισης στο πλαίσιο του οποίου η οικονομική επιβάρυνση που προκύπτει από την υποχρέωση αγοράς κατανέμεται στους τέσσερις ΔΣΜ, με αποτέλεσμα εντέλει κάθε ΔΣΜ να καλύπτει τις δαπάνες για μια ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που αντιστοιχεί στο μέσο ποσοστό ηλεκτρικής ενέργειας EEG σε σύγκριση με τη συνολική ηλεκτρική ενέργεια που παρασχεθήκε στους τελικούς καταναλωτές σε κάθε περιοχή που εξυπηρετούνταν από τον εκάστοτε ΔΣΜ το προηγούμενο ημερολογιακό έτος (άρθρο 36 του νόμου EEG 2012). Αυτό αποτελεί το τρίτο επίπεδο.
- (10) Οι ΔΣΜ υποχρεούνται να πωλούν την ηλεκτρική ενέργεια EEG στην αγορά άμεσης παράδοσης. Στις πωλήσεις αυτές μπορούν να προβαίνουν μεμονωμένα ή από κοινού. Εάν η τιμή που λαμβάνεται στην αγορά άμεσης παράδοσης δεν επαρκεί για την κάλυψη της οικονομικής επιβάρυνσης που προκύπτει από τις υποχρεώσεις πληρωμών τους προς τους φορείς διαχείρισης δικτύων, οι ΔΣΜ δικαιούνται διά νόμου να ζητούν από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας να καταβάλλουν ποσοστό της επιβάρυνσης αυτής αναλογικό προς την αντίστοιχη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας στους τελικούς καταναλωτές τους. Το ποσοστό αυτό πρέπει να καθορίζεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε κάθε προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας να επιβαρύνεται με τις ίδιες δαπάνες για κάθε κιλοβατώρα ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχει σε έναν τελικό καταναλωτή. Για την πληρωμή της εν λόγω επιβάρυνσης πρέπει να πραγματοποιούνται μηνιαίες προκαταβολές. Ο νόμος EEG 2012 ορίζει ρητώς το τέλος αυτό, το οποίο ο ΔΣΜ ανακτά από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, ως επιβάρυνση EEG (βλέπε άρθρο 37 παράγραφος 2 του νόμου EEG 2012). Οι τέσσερις ΔΣΜ είναι υποχρεωμένοι να καταγράφουν όλες τις πληρωμές που λαμβάνουν σε κοινό λογαριασμό EEG και να δημοσιεύουν τον εν λόγω λογαριασμό (άρθρο 7 AusgMechV⁽⁷⁾). Αυτό αποτελεί το τέταρτο επίπεδο.
- (11) Οι τέσσερις ΔΣΜ από κοινού πρέπει να καθορίζουν την επιβάρυνση EEG για το έτος n+1 τον Οκτώβριο (§ 3 Absatz 2 AusgMechV). Η μεθοδολογία που πρέπει να χρησιμοποιούν και τα στοιχεία στα οποία πρέπει να βασίζουν τους υπολογισμούς τους καθορίζονται στον κανονισμό Ausgleichsmechanismusverordnung (AusgMechV) και στον κανονισμό Ausgleichsmechanismus-Ausführungsverordnung (AusgMechAV)⁽⁸⁾. Τα εν λόγω νομικά κείμενα δεν παρέχουν στον ΔΣΜ καμία διακριτική ευχέρεια. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 3 AusgMechV ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 3 Επιβάρυνση EEG

- (1) Οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς υπολογίζουν με διαφανή τρόπο την επιβάρυνση EEG σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 2 του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας [δηλαδή τον νόμο EEG 2012], ως:
1. τη διαφορά μεταξύ των προβλεπόμενων εσόδων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 σημεία 1 και 3 για το επόμενο ημερολογιακό έτος και των προβλεπόμενων δαπανών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 για το επόμενο ημερολογιακό έτος, και
  2. τη διαφορά μεταξύ των πραγματικών εσόδων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 και των πραγματικών δαπανών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 κατά τον χρόνο του υπολογισμού.
- (2) Η επιβάρυνση EEG για το επόμενο ημερολογιακό έτος πρέπει να δημοσιεύεται σε συγκεντρωτική μορφή πριν από την 15η Οκτωβρίου κάθε ημερολογιακού έτους στον δικτυακό τόπο του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς και πρέπει να εκφράζεται σε λεπτά του ευρώ ανά κιλοβατώρα που παρέχεται στους καταναλωτές· το άρθρο 43 παράγραφος 3 του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας εφαρμόζεται αναλόγως.

(7) Verordnung zur Weiterentwicklung des bundesweiten Ausgleichsmechanismus vom 17. Juli 2009, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 2101, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του Gesetz vom 17. August 2012, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 1754.

(8) Verordnung zur Ausführung der Verordnung zur Weiterentwicklung des bundesweiten Ausgleichsmechanismus (Ausgleichsmechanismus-Ausführungsverordnung — AusgMechAV) vom 22. Februar 2010, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 134, όπως τροποποιήθηκε από τον Zweite Verordnung zur Änderung der Ausgleichsmechanismus-Ausführungsverordnung vom 19. Februar 2013, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 310.

- (3) Έσοδα θεωρούνται:
1. Έσοδα από εμπορικές συναλλαγές επόμενης ημέρας και ενδοημερήσιες εμπορικές συναλλαγές δυνάμει του άρθρου 2
  2. Έσοδα από την επιβάρυνση EEG
  - 2α. Έσοδα από πληρωμές σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 2 του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι από τη διαδικασία εξισορρόπησης σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 3 του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας προκύπτει θετικό υπόλοιπο για τον διαχειριστή του συστήματος μεταφοράς
  3. Έσοδα από τους τόκους που αναφέρονται στην παράγραφο 5
  4. Έσοδα από την εκκαθάριση της εξισορρόπησης ενέργειας για την ομάδα εξισορρόπησης EEG και
  5. Έσοδα δυνάμει του άρθρου 35 παράγραφος 4 ή του άρθρου 38 του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της παραγράφου 6
- (4) Δαπάνες θεωρούνται:
1. Τιμολόγια τροφοδότησης και πληρωμές αντιστάθμισης σύμφωνα με το άρθρο 16 ή το άρθρο 35 παράγραφος 1 του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
  - 1α. Πληρωμές πριμοδοτήσεων δυνάμει των άρθρων 33g ή 33i ή 35 παράγραφος 1α του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας,
  - 1β. Πληρωμές σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 1b του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας
  2. Επιστροφές δυνάμει της παραγράφου 6
  3. Καταβολές των τόκων που αναφέρονται στην παράγραφο 5
  4. Απαραίτητες δαπάνες για την εκκαθάριση των ενδοημερήσιων εμπορικών συναλλαγών,
  5. Απαραίτητες δαπάνες για την εκκαθάριση της εξισορρόπησης ενέργειας για την ομάδα εξισορρόπησης EEG,
  6. Απαραίτητες δαπάνες για την κατάρτιση των προβλέψεων των εμπορικών συναλλαγών επόμενης ημέρας και των ενδοημερήσιων συναλλαγών
  7. Απαραίτητες δαπάνες για τη δημιουργία και τη λειτουργία μητρώου εγκατάστασης, υπό την προϋπόθεση ότι ο διαχειριστής συστήματος μεταφοράς υποχρεούται να τηρεί το εν λόγω μητρώο βάσει διατάγματος που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 64ε περίπτωση 2 του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- (5) Στις διαφορές μεταξύ εσόδων και δαπανών επιβάλλεται τόκος. Το επιτόκιο για έναν ημερολογιακό μήνα ανέρχεται σε 0,3 ποσοστιαίες μονάδες επιπλέον του μηνιαίου μέσου όρου του διατραπεζικού επιτοκίου δανεισμού σε ευρώ που ορίζεται για την απόκτηση τίτλου λήξης ενός μηνός των πρώτων διευθύνσεων στις χώρες που συμμετέχουν στην Ευρωπαϊκή Νομισματική Ένωση (Euribor) για περίοδο ενός μηνός.
- (6) Εάν υπάρχουν δικαιώματα που προκύπτουν από αποκλίσεις μεταξύ των μηνιαίων πληρωμών σύμφωνα με το άρθρο 37 παράγραφος 2 περίοδος 3 του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της τελικής εκκαθάρισης δυνάμει του άρθρου 48 παράγραφος 2 του νόμου περί ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, πρέπει να καταβάλλονται έως τις 30 Σεπτεμβρίου του έτους που έπεται της τροφοδότησης.
- (7) Κατά την πρόβλεψη των εσόδων και των δαπανών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 σημείο 1 για τον υπολογισμό της επιβάρυνσης EEG, οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς μπορούν να λαμβάνουν υπόψη απόθεμα ρευστότητας, το οποίο δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 10 % της διαφοράς που αναφέρεται στην παράγραφο 1 σημείο 1.»
- (12) Ως εκ τούτου, οι τέσσερις ΔΣΜ καθορίζουν από κοινού την επιβάρυνση EEG με βάση τις προβλεπόμενες χρηματοοικονομικές ανάγκες για την πληρωμή των τιμολογίων τροφοδότησης και των πριμοδοτήσεων, τα προβλεπόμενα έσοδα από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας από EEG στην αγορά άμεσης παράδοσης και την προβλεπόμενη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, για τον υπολογισμό της επιβάρυνσης EEG πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ορισμένα έσοδα και δαπάνες που συνδέονται με τη διαχείρισή της. Το 2012 η επιβάρυνση EEG ανερχόταν σε 3,592 ct/kWh. Το 2013 ήταν 5,277 ct/kWh. Το 2014 η επιβάρυνση ανήλθε σε 6,240 ct/kWh.

- (13) Επιπλέον, από τις διατάξεις που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 11 προκύπτει ότι με την επιβάρυνση EEG διασφαλίζεται ότι όλες οι πρόσθετες δαπάνες τις οποίες πραγματοποιούν οι φορείς διαχείρισης δικτύων και οι ΔΣΜ ως αποτέλεσμα των νομικών υποχρεώσεων τους δυνάμει του νόμου EEG 2012 έναντι των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG και των φορέων διαχείρισης δικτύων, αντιστοίχως, αντισταθμίζονται από την επιβάρυνση EEG. Εάν, σε δεδομένο έτος, τα έσοδα από την επιβάρυνση EEG υπερβαίνουν τις δαπάνες, το πλεόνασμα μεταφέρεται στο επόμενο έτος και η επιβάρυνση EEG μειώνεται αναλόγως· εάν σημειωθεί έλλειμμα, η επιβάρυνση EEG αυξάνεται αναλόγως. Οι προσαρμογές αυτές είναι αυτόματες και δεν απαιτείται περαιτέρω παρέμβαση του νομοθέτη ή της εκτελεστικής εξουσίας.

2.2. Το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας

- (14) Σύμφωνα με το άρθρο 39 του νόμου EEG 2012, η επιβάρυνση EEG μειώνεται για τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, σε δεδομένο ημερολογιακό έτος, κατά 2 λεπτά του ευρώ ανά κιλοβατώρα (ct/kWh), στην περίπτωση που η ηλεκτρική ενέργεια EEG που παρέχουν σε όλους τους τελικούς καταναλωτές τους πληροί ορισμένες προϋποθέσεις (το εμπονομαζόμενο «προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας»).
- (15) Η μείωση χορηγείται όταν ο προμηθευτής έχει αγοράσει ηλεκτρική ενέργεια EEG απευθείας από εθνικούς παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG στο πλαίσιο ρυθμίσεων απευθείας εμπορικών συναλλαγών κατά την έννοια του άρθρου 33b περίπτωση 2 του νόμου EEG 2012 (δηλαδή, ρυθμίσεις απευθείας εμπορικών συναλλαγών στο πλαίσιο των οποίων ο παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας EEG δεν υποβάλλει αίτηση για στήριξη δυνάμει του νόμου EEG 2012) και η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας EEG που αγοράστηκε πληροί τα ακόλουθα κατώτατα όρια:
- α) τουλάχιστον το 50 % της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχει ο προμηθευτής σε όλους τους τελικούς καταναλωτές του είναι ηλεκτρική ενέργεια EEG· και
- β) τουλάχιστον το 20 % της ηλεκτρικής ενέργειας είναι αιολική ή ηλιακή ηλεκτρική ενέργεια κατά την έννοια των άρθρων 29 έως 33 του νόμου EEG 2012.
- (16) Η μείωση των 2 ct/kWh εφαρμόζεται επί του συνόλου του χαρτοφυλακίου ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό σημαίνει ότι εάν το 50 % της ηλεκτρικής ενέργειας ενός προμηθευτή προέρχεται από συμβατικές πηγές ενέργειας, ενώ το υπόλοιπο 50 % της ηλεκτρικής ενέργειας που προμηθεύει είναι ηλεκτρική ενέργεια EEG την οποία αγοράζει στο πλαίσιο των ρυθμίσεων απευθείας εμπορικών συναλλαγών που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 15, ο προμηθευτής λαμβάνει πληρωμή της τάξης των 4 ct/kWh. Η εν λόγω πληρωμή μπορεί να μετακυλιεται εν όλω ή εν μέρει στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG.
- (17) Εν προκειμένω, η Γερμανία έχει παράσχει εξηγήσεις σύμφωνα με τις οποίες στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας που υποβάλλουν αίτηση για το προνόμιο χορηγείται η μείωση των 2 ct/kWh επί του συνόλου του χαρτοφυλακίου τους μόνον εάν το 50 % αυτού είναι ηλεκτρική ενέργεια EEG. Προκειμένου να αποφύγουν ή να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο να μην επιτύχουν οριακά τον στόχο του 50 % (στην οποία περίπτωση θα οφειλόταν ολόκληρο το ποσό της επιβάρυνσης EEG για το σύνολο του χαρτοφυλακίου), οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια EEG με περιθώριο ασφαλείας, δηλαδή αγοράζουν ποσοστό που υπερβαίνει το απαιτούμενο 50 % και ενίοτε κυμαίνεται έως και το 60 %. Στην περίπτωση αυτή, για τον υπολογισμό του πλεονεκτήματος κόστους που μπορεί ενδεχομένως να μετακυλιστεί στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG, η μείωση της επιβάρυνσης EEG που χορηγείται για το σύνολο του χαρτοφυλακίου, δηλαδή η μείωση των 2 ct/kWh, πρέπει να διαιρείται με υψηλότερο ποσοστό ηλεκτρικής ενέργειας EEG. Παραδείγματος χάριν, για ένα ποσοστό της τάξης του 60 %, το πραγματικό πλεονέκτημα κόστους που θα μπορούσε να μετακυλιστεί δεν θα ανερχόταν σε 4 ct/kWh, αλλά σχεδόν σε 3,3 ct/kWh. Κατά μέσο όρο, το μέγιστο πλεονέκτημα που προέκυψε από το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας ήταν 3,8 ct/kWh το 2012, 3,2 ct/kWh το 2013 και 3,9 ct/kWh το 2014.
- (18) Προκειμένου να καθοριστεί ο βαθμός στον οποίο ενδέχεται να υπήρξαν διακρίσεις στο παρελθόν δυνάμει των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης, και με σκοπό την επανόρθωσή τους, η Γερμανία υπολόγισε ότι, μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2012 και της 31ης Ιουλίου 2014, που αποτελεί την περίοδο κατά την οποία ίσχυε ο νόμος EEG 2012, οι εισαγωγές εγγυήσεων προέλευσης που αντιστοιχούσαν σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας EEG οι οποίες θα ήταν επιλέξιμες για στήριξη δυνάμει του νόμου EEG 2012 ανέρχονταν σε 1,3 TWh.

Έτος	2012	2013	2014
Επιλέξιμες εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας EEG με εγγυήσεις προέλευσης (σε GWh)	519	283	547

- (19) Η Γερμανία ανέφερε ότι εάν όλες αυτές οι εισαγωγές είχαν επωφεληθεί από το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο ανερχόταν σε περίπου 4 ct/kWh, τα διαφυγόντα έσοδα βάσει της επιβάρυνσης EEG από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας που αγόραζαν την εν λόγω ηλεκτρική ενέργεια θα είχαν ανέλθει σε σχεδόν 50 εκατ. ευρώ. Η Γερμανία έχει δεσμευτεί ότι θα επανεπενδύσει το ποσό αυτό σε γραμμές διασύνδεσης και σε ευρωπαϊκά ενεργειακά έργα.

2.3. Επιβολή ανώτατου ορίου στην επιβάρυνση EEG για τις πλέον ενεργοβόρες επιχειρήσεις

- (20) Ο νόμος EEG 2012 δεν επιβάλλει υποχρέωση στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας να μετακυλούν την επιβάρυνση EEG στους καταναλωτές. Ωστόσο, ο νόμος EEG 2012 ορίζει τον τρόπο με τον οποίο ο προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να περιλαμβάνει την επιβάρυνση EEG στον λογαριασμό ηλεκτρικού ρεύματος, στις περιπτώσεις που η επιβάρυνση EEG μετακυλιέται. Στην πράξη, όλοι οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας μετακυλούν το σύνολο της επιβάρυνσης EEG.
- (21) Το άρθρο 40 του νόμου EEG 2012 περιορίζει το ποσό της επιβάρυνσης που μπορεί να μετακυλιστεί από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας στους EIU: κατόπιν αιτήματος, η Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle («BAFA»), η οποία αποτελεί δημόσια αρχή, εκδίδει διοικητική πράξη που απαγορεύει τη μετακύλιση του συνολικού ποσού της επιβάρυνσης EEG από τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας σε τελικό χρήστη, όταν ο τελικός χρήστης αποτελεί επιχείρηση μεταποίησης με υψηλή κατανάλωση ενέργειας (*). Η διάταξη αυτή αναφέρεται ως «ο ειδικός κανόνας αντιστάθμισης» (Besondere Ausgleichsregelung, «BesAR»).
- (22) Στο άρθρο 40 του νόμου EEG 2012 ορίζεται ότι το εν λόγω όριο έχει ως στόχο τη μείωση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας για τις επιχειρήσεις αυτές, προκειμένου να διατηρήσουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητά τους, υπό την προϋπόθεση ότι αυτό είναι συμβατό με τους στόχους του νόμου EEG 2012 και ότι το όριο που επιβάλλεται εξεκολουθεί να είναι σύμφωνο με το συμφέρον των χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας συνολικά.
- (23) Σύμφωνα με το άρθρο 41 παράγραφος 1 του νόμου EEG 2012, ο περιορισμός της επιβάρυνσης EEG υπόκειται στις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- η ηλεκτρική ενέργεια που αγοράστηκε από προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας και χρησιμοποιήθηκε από τις ίδιες τις επιχειρήσεις ήταν τουλάχιστον 1 GWh κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος·
  - το ποσοστό των δαπανών ηλεκτρικής ενέργειας με τις οποίες επιβαρύνθηκε η επιχείρηση προς την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία της ήταν τουλάχιστον 14 % κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος·
  - η επιβάρυνση EEG μετακυλίστηκε στην επιχείρηση κατά το προηγούμενο οικονομικό έτος·
  - η επιχείρηση έχει υποβληθεί σε πιστοποιημένο ενεργειακό έλεγχο (η προϋπόθεση αυτή δεν ισχύει για επιχειρήσεις των οποίων η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας είναι μικρότερη των 10 GWh).
- (24) Ο γενικός κανόνας που προβλέπεται στο άρθρο 41 παράγραφος 3 περίπτωση 1 είναι ότι, όσον αφορά τους EIU, επιβάλλεται σταδιακά ανώτατο όριο στην επιβάρυνση EEG, ως εξής:
- για κατανάλωση έως 1 GWh: δεν υπάρχει ανώτατο όριο — πλήρες ποσό της επιβάρυνσης EEG·
  - για κατανάλωση μεταξύ 1 kWh και 10 kWh: 10 % της επιβάρυνσης EEG·
  - για κατανάλωση μεταξύ 10 kWh και 100 kWh: 1 % της επιβάρυνσης EEG·
  - για κατανάλωση έως 100 GWh: 0,05 λεπτά/kWh.
- (25) Εάν η κατανάλωση ενός EIU υπερβαίνει τις 100 GWh και εάν οι δαπάνες της ηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 20 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, δεν ισχύουν τα διάφορα ανώτατα όρια που περιγράφονται στην αιτιολογική σκέψη 24 και η επιβάρυνση EEG περιορίζεται σε 0,05 λεπτά/κιλοβατώρα για τη συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας του EIU (άρθρο 41 παράγραφος 3 περίπτωση 2).
- (26) Η απόφαση της BAFA είναι δεσμευτική όχι μόνο για τον προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας αλλά και για τον ΔΣΜ. Αυτό σημαίνει ότι, στην περίπτωση που η BAFA αποφασίσει ότι ένας EIU πρέπει να καταβάλει μειωμένη επιβάρυνση EEG στον οικείο προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας, η υποχρέωση του προμηθευτή ηλεκτρικής ενέργειας του EIU να καταβάλει την επιβάρυνση EEG στον ΔΣΜ μειώνεται με τη σειρά της αναλόγως. Αυτό λαμβάνεται υπόψη όταν ο ΔΣΜ καθορίζει την επιβάρυνση EEG. Οποιαδήποτε διαφορά προκύπτει σχετικά με την απόφαση της BAFA πρέπει να παραπέμπεται στα διοικητικά δικαστήρια, διότι η εν λόγω απόφαση συνιστά διοικητική πράξη. Ως εκ τούτου, οι αποφάσεις αυτές είναι επίσης άμεσα εκτελεστές.

2.4. Το σχέδιο προσαρμογής

- (27) Προκειμένου να εναρμονιστούν οι μειώσεις της επιβάρυνσης EEG με τις διατάξεις των σημείων 196 και εξής των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας 2014-2020 ⁽¹⁰⁾ («κατευθυντήριες γραμμές του 2014»), η Γερμανία υπέβαλε σχέδιο προσαρμογής.

(*) Το ανώτατο όριο ισχύει επίσης για τις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις. Αυτό το ανώτατο όριο δεν εξετάζεται στο πλαίσιο της παρούσας απόφασης. Η Επιτροπή επιφυλάσσει τα δικαιώματα αξιολόγησης του άρθρου 42 του νόμου EEG 2012 στο πλαίσιο χωριστής διαδικασίας.

⁽¹⁰⁾ EE C 200 της 28.6.2014, σ. 1.

- (28) Για τις επιχειρήσεις που έχουν επωφεληθεί από τον κανόνα BesAR, αλλά κατέβαλαν μικρότερη επιβάρυνση από αυτή που θα έπρεπε να είχαν καταβάλει σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στην ενότητα 3.7.2 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 (ιδίως τα κριτήρια επιλεξιμότητας που αναφέρονται στα σημεία 185, 186 και 187 και τα κριτήρια αναλογικότητας που αναφέρονται στα σημεία 188 και 189), η προσαρμοσμένη επιβάρυνση EEG για το 2013 δεν πρέπει να υπερβαίνει το 125 % της επιβάρυνσης που όντως κατέβαλαν το συγκεκριμένο έτος. Η οφειλόμενη προσαρμοσμένη επιβάρυνση για το 2014 δεν πρέπει να υπερβαίνει το 150 % της ίδιας τιμής βάσης, δηλαδή, την επιβάρυνση που όντως καταβλήθηκε το 2013. Προκειμένου να επιστευστεί η ανάκτηση και δεδομένου ότι τα στοιχεία κατανάλωσης για τα σχετικά έτη δεν είναι ακόμη διαθέσιμα για όλες τις επιχειρήσεις που αφορά η ανάκτηση, η Γερμανία θα χρησιμοποιήσει, σε πρώτο στάδιο, τα στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που υποβλήθηκαν στις αιτήσεις, για να υπολογίσει το προσωρινό ποσό ανάκτησης, το οποίο πρέπει να εισπραχθεί άμεσα προκειμένου να εκπληρωθεί η απαίτηση Deggendorf ⁽¹⁾. Σε δεύτερο στάδιο, η Γερμανία θα εφαρμόσει τα στοιχεία πραγματικής κατανάλωσης των σχετικών ετών, προκειμένου να καθορίσει τα τελικά ποσά ανάκτησης και να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλιστεί η ανάκτηση ή επιστροφή βάσει αυτών των τελικών ποσών.
- (29) Από το 2015 ο μηχανισμός προσαρμογής τροποποιείται. Σύμφωνα με το άρθρο 103 παράγραφος 3 του νόμου EEG 2014 ⁽²⁾, η BAFA θα περιορίζει την καταβλητέα κατά τα έτη 2015 έως 2018 επιβάρυνση EEG κατά τέτοιο τρόπο ώστε η επιβάρυνση EEG για δεδομένο έτος x να μην είναι δυνατόν να υπερβαίνει το διπλάσιο ποσό της επιβάρυνσης EEG που καταβλήθηκε κατά το οικονομικό έτος που προηγείται του έτους εφαρμογής ($x - 2$). Ενώ η επιβάρυνση EEG θα προσαρμόζεται, συνεπώς, προς τα πάνω σε ετήσια βάση, στην καταβλητέα επιβάρυνση για το 2015 θα επιβληθεί ανώτατο όριο το οποίο θα ισοδυναμεί με το διπλάσιο του ποσού της επιβάρυνσης του 2013, και το ίδιο θα ισχύει για τις επιβαρύνσεις των επόμενων ετών έως το 2018.

2.5. Διαφάνεια, λογαριασμός EEG και παρακολούθηση από το κράτος

- (30) Στην ομοσπονδιακή υπηρεσία δικτύων (Bundesnetzagentur, «BNetzA») έχουν ανατεθεί ορισμένα καθήκοντα ελέγχου, εποπτείας και επιβολής.
- (31) Οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας EEG, οι φορείς διαχείρισης δικτύων, οι ΔΣΜ και οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας υποχρεούνται να καθιστούν διαθέσιμα μεταξύ τους τα στοιχεία που απαιτούνται για την ορθή εφαρμογή του συστήματος EEG. Ο νόμος EEG 2012 καθορίζει λεπτομερώς το είδος των πληροφοριών που πρέπει να διαβιβάζονται σε συστηματική βάση στους άλλους διαχειριστές, καθώς και την περίοδο του έτους για τη διαβίβαση. Οι φορείς διαχείρισης δικτύων, οι ΔΣΜ και οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να ζητούν τη διενέργεια ελέγχου των στοιχείων από λογιστή.
- (32) Με τον νόμο EEG 2012 συστάθηκε φορέας επίλυσης διαφορών στον οποίο ανατέθηκε από το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Διατήρησης της Φύσης και Πυρηνικής Ασφάλειας η διευκρίνιση ζητημάτων και η επίλυση διαφορών μεταξύ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG, των φορέων διαχείρισης δικτύων, των ΔΣΜ και των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας (Clearingstelle).
- (33) Επιπλέον, οι φορείς διαχείρισης δικτύων και οι ΔΣΜ υποχρεούνται, σύμφωνα με τον νόμο EEG 2012 και τους εκτελεστικούς κανονισμούς (AusglMechV και AusglMechAV), να δημοσιεύουν ορισμένα στοιχεία στους δικτυακούς τόπους τους (ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας από EEG που αγοράστηκε και αντίστοιχη τιμή). Οι ΔΣΜ πρέπει να καταγράφουν όλες τις συναλλαγές που σχετίζονται με τον νόμο EEG 2012 χωριστά από τις υπόλοιπες δραστηριότητές τους. Υποχρεούνται να τηρούν χωριστούς χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς για όλες τις χρηματοοικονομικές ροές που σχετίζονται με τον νόμο EEG 2012, και πρέπει να υφίσταται χωριστός τραπεζικός λογαριασμός, υπό την κοινή διαχείριση των τεσσάρων ΔΣΜ, για όλα τα έξοδα και τα έσοδα που συνδέονται με τον νόμο EEG 2012 (άρθρο 5 AusglMechAV).
- (34) Οι ΔΣΜ έχουν την υποχρέωση να δημοσιεύουν, σε κοινό δικτυακό τρόπο ο οποίος προσδιορίζεται ως «λογαριασμός EEG», μηνιαία συγκεντρωτικά στοιχεία των εσόδων που προκύπτουν από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας EEG στην αγορά άμεσης παράδοσης και από την επιβάρυνση EEG, καθώς και συγκεντρωτικά στοιχεία δαπανών (αποζημιώσεις προς τους φορείς διαχείρισης δικτύων και άλλες δαπάνες που συνδέονται με τη διαχείριση του συστήματος). Υποχρεούνται επίσης να δημοσιεύουν εκ των προτέρων την προβλεπόμενη επιβάρυνση EEG του επόμενου έτους.
- (35) Βάσει του νόμου EEG 2012 προβλέπεται η υποχρέωση καταχώρισης των εγκαταστάσεων σε δημόσιο φορέα. Η εν λόγω καταχώριση θα αποτελεί προϋπόθεση για το δικαίωμα λήψης τιμολογίων τροφοδοσίας. Το μητρώο δεν έχει ακόμη δημιουργηθεί αλλά ισχύει ήδη χωριστή υποχρέωση καταχώρισης για τις εγκαταστάσεις ηλιακής ενέργειας και ρευστής βιομάζας προκειμένου να μπορούν να επωφελούνται από τιμολόγια τροφοδοσίας. Η BNetzA διαχειρίζεται το μητρώο εγκαταστάσεων ηλιακής ενέργειας και ο φορέας Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung διαχειρίζεται το μητρώο εγκαταστάσεων ρευστής βιομάζας.
- (36) Οι φορείς διαχείρισης δικτύων και οι ΔΣΜ πρέπει να διαβιβάζουν στην BNetzA τα στοιχεία που λαμβάνουν από τους φορείς διαχείρισης εγκαταστάσεων (τόπος εγκατάστασης, παραγωγική ικανότητα κ.λπ.), το επίπεδο δικτύου (διανομή ή μεταφορά) στο οποίο είναι συνδεδεμένες οι εγκαταστάσεις, συγκεντρωτικές και επιμέρους τιμές που καταβάλλονται στις εγκαταστάσεις, τα τελικά τιμολόγια που αποστέλλονται σε προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και τα απαιτούμενα

⁽¹⁾ Υποθέσεις T-244/93 και T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:1995:160.

⁽²⁾ Gesetz zur grundlegenden Reform des Erneuerbare-Energien-Gesetzes und zur Änderung weiterer Bestimmungen des Energiewirtschaftsrechts vom 21. Juli 2014, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 1066.

στοιχεία για την επαλήθευση της ακρίβειας των αριθμητικών στοιχείων που παρέχονται με τον τρόπο αυτό. Οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας οφείλουν να κοινοποιούν στην BNetzA την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που προμηθεύουν στους πελάτες τους και τους τελικούς λογαριασμούς τους. Η BNetzA έχει επίσης ελεγκτικές αρμοδιότητες όσον αφορά τους ιδιοκτήτες εγκαταστάσεων ηλεκτρικής ενέργειας EEG ώστε να παρακολουθεί τον τρόπο με τον οποίο οι φορείς διαχείρισης δικτύων και οι ΔΣΜ συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις τους.

- (37) Οι ΔΣΜ πρέπει επίσης να διαβιβάζουν λεπτομερή στοιχεία στην BNetzA σχετικά με τον καθορισμό της επιβάρυνσης EEG. Συγκεκριμένα, πρέπει να παρέχουν στοιχεία σχετικά με τις διάφορες καταχωρίσεις εσόδων και εξόδων τα οποία χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της επιβάρυνσης EEG, άρθρο 7 παράγραφος 2 AusglMechV.
- (38) Όσοι επωφελούνται από ανώτατο όριο επιβάρυνσης EEG πρέπει, κατόπιν αιτήματος, να παρέχουν στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Διατήρησης της Φύσης και Πυρηνικής Ασφάλειας, όλες τις απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου να το διευκολύνουν να αξιολογεί κατά πόσον θα επιτευχθούν οι στόχοι δυνάμει του άρθρου 40.
- (39) Στη BNetzA έχει ανατεθεί το καθήκον να διασφαλίζει ότι:
- οι ΔΣΜ πωλούν στην αγορά άμεσης παράδοσης την ηλεκτρική ενέργεια για την οποία καταβάλλονται τιμολόγια τροφοδότησης σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες (δηλαδή τον AusglMechV),
  - οι ΔΣΜ καθορίζουν δεόντως και δημοσιεύουν την επιβάρυνση EEG,
  - οι ΔΣΜ χρεώνουν ορθώς τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας για την επιβάρυνση EEG,
  - οι φορείς διαχείρισης δικτύων χρεώνουν ορθώς τα τιμολόγια τροφοδότησης και τις πριμοδοτήσεις στους ΔΣΜ,
  - η επιβάρυνση EEG μειώνεται μόνο για προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 39.
- (40) Όσον αφορά τον καθορισμό της επιβάρυνσης EEG, η BNetzA έχει διάφορες εξουσίες και καθήκοντα επιβολής που σχετίζονται με τα διάφορα στοιχεία δαπανών και εσόδων που οι ΔΣΜ μπορούν να συμπεριλαμβάνουν στον υπολογισμό της επιβάρυνσης EEG. Πρώτον, η BNetzA έχει την εξουσία να θεσπίζει, σε συμφωνία με τα αρμόδια υπουργεία⁽¹³⁾, τους κανόνες για τον προσδιορισμό των στοιχείων που θεωρούνται έσοδα ή δαπάνες για τον καθορισμό της επιβάρυνσης EEG και του εφαρμοστέου επιτοκίου. Στη βάση αυτή, η BNetzA αναλύει λεπτομερώς στο AusglMechAV τα είδη των δαπανών που μπορούν να λαμβάνονται υπόψη. Δεύτερον, πρέπει να παρέχονται στην BNetzA όλα τα συναφή στοιχεία και έγγραφα που αφορούν τον υπολογισμό της επιβάρυνσης EEG. Τρίτον, η BNetzA μπορεί να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των λογαριασμών (άρθρο 5 παράγραφος 3 AusglMechAV). Τέλος, οι ΔΣΜ υποχρεούνται να καταδεικνύουν εκ των προτέρων την ακρίβεια και την αναγκαιότητα ορισμένων στοιχείων δαπανών, προκειμένου να μπορούν να τα λαμβάνουν υπόψη κατά τον υπολογισμό της επιβάρυνσης EEG (βλέπε για παράδειγμα άρθρο 6 παράγραφος 2 AusglMechAV).
- (41) Η BNetzA έχει εξουσία να εκδίδει οδηγίες προς τους ΔΣΜ και να καθορίζει τυποποιημένες μορφές για τα στοιχεία που οφείλουν να της διαβιβάζουν οι ΔΣΜ.
- (42) Η BNetzA έχει επίσης την εξουσία να θεσπίζει απαιτήσεις, σε συμφωνία με το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Διατήρησης της Φύσης και Πυρηνικής Ασφάλειας, σχετικά με την εμπορική διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας EEG από τους ΔΣΜ στην αγορά άμεσης παράδοσης και να καθορίζει κίνητρα για την καλύτερη δυνατή εμπορική διάθεση της ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό πραγματοποιήθηκε μέσω του AusglMechAV.
- (43) Η BNetzA διαθέτει εξουσίες επιβολής. Μπορεί, παραδείγματος χάριν, να εκδίδει εντολές όταν οι ΔΣΜ δεν καθορίζουν την επιβάρυνση EEG σύμφωνα με τους κανόνες (βλέπε άρθρο 38 περίπτωση 5 και άρθρο 61 παράγραφος 1, περίπτωση 2). Μπορεί επίσης να ορίζει το επίπεδο της επιβάρυνσης EEG. Στο άρθρο 6 παράγραφος 3 του AusglMechAV ορίζεται ότι η διαφορά μεταξύ της επιβάρυνσης EEG στα ποσά που εισπράττονται και της επιβάρυνσης EEG στο επίπεδο που ορίζει η BNetzA σύμφωνα με εκτελεστική απόφαση της BNetzA δυνάμει του άρθρου 61 παράγραφος 1 περιπτώσεις 3 και 4 του νόμου EEG 2012 αποτελεί επίσης είτε έσοδο είτε δαπάνη κατά την έννοια του άρθρου 3 παράγραφοι 3 και 4 του AusglMechV. Σε αντίθεση προς τους ισχυρισμούς της Γερμανίας, αυτό συνιστά αποδεικτικό στοιχείο του ότι η BNetzA μπορεί να λαμβάνει εκτελεστές αποφάσεις για τη διόρθωση του ύψους της επιβάρυνσης. Η νομική βάση για αυτό είναι το άρθρο 61 παράγραφοι 1 και 2, σε συνδυασμό με τα άρθρα 65 και εξής, του Energiewirtschaftsgesetz (EnWG)⁽¹⁴⁾, τα οποία αποτελούν διατάξεις που παρέχουν τη δυνατότητα στην BNetzA να λαμβάνει δεσμευτικές αποφάσεις οι οποίες εφαρμόζονται στους ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης. Η BNetzA μπορεί επίσης να επιβάλλει πρόστιμα (βλέπε άρθρο 62 παράγραφοι 1 και 2 του νόμου EEG 2012).
- (44) Η ίδια η BNetzA υπόκειται σε ορισμένες υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων και οφείλει να κοινοποιεί ορισμένα στοιχεία στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Διατήρησης της Φύσης και Πυρηνικής Ασφάλειας και στο Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών και Τεχνολογίας για σκοπούς στατιστικής μελέτης και αξιολόγησης.

⁽¹³⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 11 AusglMechV, η BNetzA μπορεί να θεσπίζει κανονισμούς σε συμφωνία με το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Διατήρησης της Φύσης και Πυρηνικής Ασφάλειας (νυν Ομοσπονδιακό Υπουργείο Περιβάλλοντος, Διατήρησης της Φύσης, Κατασκευών και Πυρηνικής Ασφάλειας) και το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών και Τεχνολογίας (νυν Ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομικών και Ενέργειας).

⁽¹⁴⁾ Gesetz über die Elektrizitäts- und Gasversorgung (Energiewirtschaftsgesetz — EnWG) vom, 7. Juli 2005, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 1970, 3621, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 3 παράγραφος 4 του Gesetz vom 4. Oktober 2013, Bundesgesetzblatt, Μέρος I, σ. 3746.

- (45) Η Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Περιβάλλοντος (Umweltbundesamt — «UBA») τηρεί αρχείο των εγγυήσεων προέλευσης σύμφωνα με το άρθρο 15 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾. Εν προκειμένω, η UBA είναι αρμόδια για την έκδοση, τη μεταβίβαση και την ακύρωση των εγγυήσεων προέλευσης.

3. Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΙΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

- (46) Στις 18 Δεκεμβρίου 2013 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει την επίσημη διαδικασία έρευνας, καθώς θεωρούσε ότι ο νόμος EEG 2012 συνιστούσε κρατική ενίσχυση προς όφελος των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG, των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας που επωφελούνταν από το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας και των ΕΙΥ, και διατηρούσε αμφιβολίες ως προς τη συμβατότητα της εν λόγω ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά.
- (47) Όσον αφορά την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης, η Επιτροπή κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι ο νόμος EEG 2012 συνεπάγεται παροχή οικονομικών πλεονεκτημάτων: i) σε παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και αέρια ορυχείων, κυρίως μέσω των τιμολογίων τροφοδότησης, και ii) στους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας, μέσω της μείωσης των οικείων επιβαρύνσεων EEG.
- (48) Η Επιτροπή κατέληξε επίσης στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι τα πλεονεκτήματα αυτά χρηματοδοτούνται από κρατικούς πόρους, δεδομένου ιδίως ότι: i) ο γερμανός νομοθέτης έχει, κατά τα φαινόμενα, θεσπίσει ειδική εισφορά για τη χρηματοδότηση της στήριξης για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από EEG, ήτοι την επιβάρυνση EEG, ii) ότι ο γερμανός νομοθέτης και η εκτελεστική εξουσία έχουν ορίσει ότι οι ΔΣΜ θα διαχειρίζονται από κοινού την εν λόγω επιβάρυνση, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται από το κράτος στον νόμο EEG 2012 και στους εκτελεστικούς κανονισμούς, και iii) ότι οι ΔΣΜ θα παρακολουθούνται στενά κατά τη διαχείριση του εν λόγω πόρου.
- (49) Μολονότι η στήριξη για ηλεκτρική ενέργεια EEG κρίθηκε συμβατή με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσον οι μειώσεις της επιβάρυνσης EEG θα μπορούσαν να θεωρηθούν συμβατές βάσει της Συνθήκης και συγκεκριμένα βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία β) και γ) της Συνθήκης.
- (50) Τέλος, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσον η χρηματοδότηση της στήριξης για ηλεκτρική ενέργεια EEG βάσει του νόμου EEG 2012 συνάδει με τα άρθρα 30 και 110 της Συνθήκης, δεδομένου ότι, παρόλο που από την επιβάρυνση EEG επωφελείται μόνον η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας EEG στη Γερμανία, η επιβάρυνση επιβάλλεται επίσης στην κατανάλωση εισαγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας EEG, οι παραγωγοί της οποίας θα ήταν ενδεχομένως επιλέξιμοι για στήριξη δυνάμει του νόμου EEG 2012 εάν είχαν την έδρα τους στη Γερμανία.

4. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΩΝ ΜΕΡΩΝ

- (51) Τα ενδιαφερόμενα μέρη υπέβαλαν τις παρατηρήσεις τους επί της απόφασης κίνησης της διαδικασίας και επί της εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 στην παρούσα απόφαση δυνάμει του σημείου 248 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014.
- (52) Τα περισσότερα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίστηκαν ότι ο νόμος EEG 2012 δεν θα πρέπει να θεωρηθεί ότι συνεπάγεται χορήγηση κρατικής ενίσχυσης ούτε στο επίπεδο των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG ούτε προς όφελος των ΕΙΥ. Η άποψη που εξέφρασαν είναι ότι το γερμανικό κράτος οργάνωσε απλώς ένα σύστημα με βάση (διαδοχικές) πληρωμές μεταξύ ιδιωτικών φορέων διαχείρισης, στο πλαίσιο του οποίου οι εν λόγω φορείς χρησιμοποιούν τους δικούς τους χρηματοοικονομικούς πόρους. Απλώς και μόνο το γεγονός ότι το σύστημα αυτό προκύπτει από κρατική νομοθεσία (τον νόμο EEG 2012 και τις εφαρμοστικές διατάξεις του), ή ότι συμμετέχει η BNetzA, η Bundesanstalt für Ernährung und Landwirtschaft, η UBA και η BAFA, οι αρμοδιότητες των οποίων υποτίθεται ότι είναι περιορισμένες, δεν μπορεί, κατά τη άποψή τους, να μεταβάλει τον εγγενώς ιδιωτικό χαρακτήρα του συστήματος. Η ανάλυση αυτή βασίζεται κυρίως στις αποφάσεις του Δικαστηρίου στις υποθέσεις PreussenElektra ⁽¹⁶⁾ και Doux Élevage ⁽¹⁷⁾. Εάν όντως υφίσταται κρατική ενίσχυση, τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι θα πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστά υφιστάμενη κρατική ενίσχυση στο πλαίσιο της απόφασης της Επιτροπής στην υπόθεση NN 27/2000 σχετικά με παλαιότερο γερμανικό καθεστώς ενίσχυσης ⁽¹⁸⁾.
- (53) Επιπλέον, τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίστηκαν ότι οι μειώσεις της επιβάρυνσης EEG είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά βάσει είτε του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) είτε του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης. Ο στόχος του νόμου EEG 2012, όπως περιγράφεται από τα μέρη αυτά, είναι διττός και αφορά τη στήριξη της ανάπτυξης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας EEG και τη διατήρηση της βιομηχανικής βάσης της Γερμανίας και της Ένωσης. Τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίστηκαν ότι τυχόν ενίσχυση που συνεπάγεται ο νόμος EEG 2012 αποτελεί κατάλληλο και αναλογικό μέσο επίτευξης του διττού αυτού στόχου. Δήλωσαν ότι, σε κάθε περίπτωση, η Επιτροπή δεν θα πρέπει να εφαρμόσει τις κατευθυντήριες γραμμές του 2014 στην εν λόγω υπόθεση, διότι η εφαρμογή αυτή θα ήταν αναδρομική. Θα πρέπει επίσης να μην προβεί σε ανάκτηση, λόγω της ανάγκης να προστατευτεί η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των δικαιούχων ως προς το ότι η ενίσχυση χορηγήθηκε νομίμως.

⁽¹⁵⁾ Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 16).

⁽¹⁶⁾ Υπόθεση C-379/98, PreussenElektra κατά Schleswig, ECLI:EU:C:2001:160.

⁽¹⁷⁾ Υπόθεση C-677/11, Doux Élevage, ECLI:EU:C:2013:348.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ C 164 της 10.7.2002, σ. 5.

- (54) Αντιθέτως, η γερμανική ένωση καταναλωτών ενέργειας (Bund der Energieverbraucher), η οποία υπέβαλε την αρχική καταγγελία σχετικά με τον νόμο EEG 2012, ισχυρίστηκε ότι οι μειώσεις της επιβάρυνσης EEG όντως συνιστούν κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, προς όφελος των μεγαλύτερων καταναλωτών ενέργειας και ότι ζημιώνουν τις γερμανικές επιχειρήσεις και τους καταναλωτές που υποχρεούνται να καταβάλλουν υψηλότερη επιβάρυνση EEG χωρίς να επωφελούνται από παρόμοιες μειώσεις. Η ένωση ισχυρίστηκε επιπλέον ότι οι μειώσεις δεν μπορούν να θεωρηθούν συμβατές βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης. Τα ίδια επιχειρήματα προέβαλαν και ορισμένοι γερμανοί πολίτες.
- (55) Τα επιχειρήματα που υπέβαλαν τα ενδιαφερόμενα μέρη αναλύονται περαιτέρω στην ενότητα 7.

5. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΚΪΝΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΪΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΤΡΙΤΩΝ ΜΕΡΩΝ

- (56) Η Γερμανία επισήμανε ότι οι περισσότεροι παράγοντες του συστήματος που δημιουργήθηκε βάσει του νόμου EEG 2012 είναι ιδιωτικοί φορείς, γεγονός το οποίο ίσχυε ήδη στην υπόθεση PreussenElektra, και ότι οι παράγοντες αυτοί δεν ανήκουν στη δημόσια διοίκηση. Η μόνη συμμετοχή από την πλευρά του κράτους είναι η έκδοση της νομοθεσίας και ο αυστηρός έλεγχος της εφαρμογής της. Οι εμπλεκόμενες δημόσιες αρχές, κυρίως η BNetzA και η BAFA, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, συμμορφώνονται αυστηρά με τις περιορισμένες αρμοδιότητές τους και δεν διαχειρίζονται πόρους. Σύμφωνα με τη Γερμανία, οι αρχές αυτές δεν διαθέτουν διακριτική ευχέρεια. Επιπλέον, η Γερμανία επισήμανε ότι η επιβάρυνση EEG αυτή καθεαυτή δεν επιβάλλεται από το κράτος αλλά βασίζεται σε μηχανισμό της αγοράς, καθώς εξαρτάται από τα έσοδα που προέρχονται από τις πωλήσεις ηλεκτρικής ενέργειας EEG στην αγορά άμεσης παράδοσης. Τέλος, η Γερμανία τόνισε ότι ο νόμος EEG 2012 δεν απαιτεί από τους προμηθευτές να μετακυλούν την επιβάρυνση στους καταναλωτές, το οποίο σημαίνει ότι η μετακύλιση αποτελεί ζήτημα της τιμολογιακής πολιτικής των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας. Επίσης, κανένας από τους φορείς διαχείρισης που συμμετέχουν στο σύστημα δεν έχει ειδικές εξουσίες που να πηγάζουν από το δημόσιο δίκαιο· αντιθέτως, εξαρτώνται από τα αστικά δικαστήρια για την επιβολή των αξιώσεων που εγείρονται όσον αφορά τις μεταξύ τους πληρωμές.
- (57) Η Γερμανία διατύπωσε τα ακόλουθα νομικά επιχειρήματα, που είναι παρόμοια με αυτά που υπέβαλαν τα ενδιαφερόμενα μέρη, δηλαδή
- την απουσία επιλεκτικών οικονομικών πλεονεκτημάτων, με την αιτιολογία ότι η στήριξη για την ηλεκτρική ενέργεια από EEG πληροί τα κριτήρια της απόφασης Altmark ⁽¹⁹⁾ και ότι οι μειώσεις για τους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας συνιστούν απλώς μετριασμό υπάρχοντος μειονεκτήματος της γερμανικής βιομηχανίας·
  - την απουσία κρατικών πόρων και κρατικού ελέγχου, λόγω της μη δυνατότητας σύγκρισης της νομικής και πραγματικής κατάστασης που διαμορφώνεται βάσει του νόμου EEG 2012 με τις καταστάσεις που εξετάστηκαν από το Δικαστήριο στις υποθέσεις Essent ⁽²⁰⁾ και Vent de colère ⁽²¹⁾·
  - το γεγονός ότι, εάν συνιστούν όντως κρατική ενίσχυση, οι πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν δυνάμει του νόμου EEG 2012 αποτελούν υφιστάμενη κρατική ενίσχυση υπό το πρίσμα της απόφασης της Επιτροπής στην υπόθεση κρατικής ενίσχυσης NN 27/2000·
  - τη συμβατότητα τυχόν χορηγηθείσας ενίσχυσης με την εσωτερική αγορά βάσει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχεία β) και γ)·
  - τη μη παραβίαση των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης, λόγω του γεγονότος ότι η εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια EEG δεν μπορεί να συγκριθεί με την εγχώρια παραγόμενη ενέργεια, δεδομένης ιδίως της πρόσφατης απόφασης στην υπόθεση Ålands Vindkraft ⁽²²⁾.
- (58) Τα επιχειρήματα της Γερμανίας εξετάζονται και αντικρούονται αναλυτικότερα στην ενότητα 7.

6. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΕΛΑΒΕ Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ

- (59) Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στην αιτιολογική σκέψη 19, η Γερμανία παρείχε την ακόλουθη δέσμευση σχετικά με την επανεπένδυση 50 εκατ. ευρώ σε γραμμές διασύνδεσης και σε ευρωπαϊκά ενεργειακά έργα:

«Όσον αφορά τον νόμο EEG 2012, θα μπορούσε να βρεθεί συνολική λύση τόσο για το Grünstromprivileg όσο και για το ζήτημα των άρθρων 30 και 110. Η λύση συνίσταται στην επανεπένδυση του εκτιμώμενου ποσού της εικαζόμενης διάκρισης σε γραμμές διασύνδεσης ή σε παρόμοια ευρωπαϊκά ενεργειακά έργα. Η εν λόγω επανεπένδυση μπορεί να πραγματοποιηθεί παράλληλα με το υπό εξέλιξη σχετικό έργο. Με βάση τα αριθμητικά στοιχεία που διαβίβασε η Γερμανία, η επανεπένδυση αναμένεται να ανέλθει στο ποσό των 50 εκατ. ευρώ για την περίοδο Ιανουαρίου 2012 — Ιουλίου 2014. Και πάλι, η Γερμανία προσφέρει τη δέσμευση αυτή διατηρώντας τη νομική θέση της (μη εισαγωγή διακρίσεων)».

⁽¹⁹⁾ Υπόθεση C-280/00, Altmark Trans, ECLI:EU:C:2003:415.

⁽²⁰⁾ Υπόθεση C-206/06, Essent Netwerk Noord, ECLI:EU:C:2008:413.

⁽²¹⁾ Υπόθεση C-262/12, Association Vent de Colère!, ECLI:EU:C:2013:851.

⁽²²⁾ Υπόθεση C-573/12, Ålands Vindkraft, ECLI:EU:C:2014:2037.

- (60) Επιπλέον, η Γερμανία παρείχε την ακόλουθη δέσμευση σχετικά με το σχέδιο προσαρμογής που αναφέρεται στις αιτιολογικές σκέψεις 27 και εξής:

«Η ανάκτηση [το προς ανάκτηση ποσό] όσον αφορά μια δεδομένη επιχείρηση προκύπτει από τη διαφορά των σχετικών δαπανών EEG, όπως καθορίζονται με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας 2014-2020 ("κατευθυντήριες γραμμές 2014"), και των δαπανών EEG, όπως καθορίζονται με βάση τον νόμο EEG 2012. Εν προκειμένω, το σχέδιο προσαρμογής περιορίζει το ποσό που πρέπει να καταβληθεί με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του 2014 σε 125 % κατ' ανώτατο όριο (για το έτος 2013) και σε 150 % κατ' ανώτατο όριο (για το έτος 2014) του ποσού που καταβλήθηκε για το έτος 2013 σύμφωνα με τον νόμο EEG 2012. Αρνητικά ποσά ανάκτησης δεν λαμβάνονται υπόψη.»

7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

7.1. Ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης υπό την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης

- (61) Σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, «ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό διά της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν οι Συνθήκες ορίζουν άλλως.»

- (62) Για να καθορίσει αν ένα μέτρο συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόζει τα ακόλουθα κριτήρια: το μέτρο πρέπει να καταλογίζεται στο κράτος και να αφορά κρατικούς πόρους, πρέπει να παρέχει πλεονέκτημα σε ορισμένες επιχειρήσεις ή σε ορισμένους τομείς που στρεβλώνουν ή απειλούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να είναι ικανό να επηρεάσει τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

7.1.1. Ύπαρξη επιλεκτικών πλεονεκτημάτων που επηρεάζουν τις συναλλαγές και τον ανταγωνισμό

- (63) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο νόμος EEG 2012 συνεπάγεται δύο είδη επιλεκτικών πλεονεκτημάτων που επηρεάζουν τις συναλλαγές και τον ανταγωνισμό.

- (64) Το πρώτο πλεονέκτημα χορηγήθηκε στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG. Πράγματι, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι τα τιμολόγια τροφοδότησης και η πρωτοδοτήσεις εξασφάλιζαν στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG υψηλότερη τιμή από την τιμή της αγοράς για την ηλεκτρική ενέργεια που παρήγαν. Το ίδιο ίσχυε και για την άμεση εμπορική διάθεση ηλεκτρικής ενέργειας EEG που συνεπαγόταν δικαίωμα μείωσης της επιβάρυνσης EEG δυνάμει του άρθρου 39 του νόμου EEG 2012, καθώς η διάταξη αυτή παρείχε τη δυνατότητα στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG να λαμβάνουν υψηλότερη τιμή από την τιμή της αγοράς για την ηλεκτρική ενέργεια που παρήγαν. Το μέτρο ήταν επιλεκτικό διότι ωφελούσε μόνο τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG. Επιπλέον, η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είχε ελευθερωθεί και οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας δραστηριοποιούνταν σε τομείς στους οποίους πραγματοποιούνταν συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών (αιτιολογική σκέψη 76 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).

- (65) Το δεύτερο πλεονέκτημα συνίστατο στη μείωση της επιβάρυνσης EEG για ορισμένους EIU δυνάμει του κανόνα BesAR. Η Επιτροπή έκρινε ότι οι EIU του κλάδου μεταποίησης διέθεταν πλεονέκτημα διότι επωφελούνταν από ανώτατο όριο στην επιβάρυνση EEG που όφειλαν να καταβάλλουν. Βάσει των άρθρων 40 έως 41 του νόμου EEG 2012 απαλλάσσονταν από μια επιβάρυνση την οποία υπό κανονικές συνθήκες θα έπρεπε να επωμιστούν. Πράγματι, η επιβολή ανώτατου ορίου δεν επέτρεπε στους ΔΣΜ και στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας να ανακτούν τις πρόσθετες δαπάνες για τη στήριξη της ηλεκτρικής ενέργειας EEG από EIU. Το μέτρο θεωρήθηκε επίσης ότι ήταν επιλεκτικό διότι μόνον οι EIU του κλάδου μεταποίησης μπορούσαν να επωφεληθούν από αυτό. Τέλος, το μέτρο στρέβλωνε τον ανταγωνισμό και επηρέαζε τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές, διότι οι δικαιούχοι ήταν παραγωγοί ενεργοβόρων προϊόντων (για παράδειγμα, παραγωγοί σιδηρούχων και μη σιδηρούχων μετάλλων, χαρτοβιομηχανίες, χημική βιομηχανία, παραγωγοί τσιμέντου) και δραστηριοποιούνταν σε τομείς στους οποίους πραγματοποιούνταν συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών (αιτιολογικές σκέψεις 77 έως 80 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).

- (66) Η Γερμανία εκφράζει την άποψη ότι δεν υφίσταται οικονομικό πλεονέκτημα, ούτε στο επίπεδο των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG ούτε στο επίπεδο των EIU που επωφελούνται από τον κανόνα BesAR, για τους εξής λόγους.

α) Οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας EEG, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της Γερμανίας, δεν λαμβάνουν κανένα οικονομικό πλεονέκτημα που να προκύπτει από την ίδια την επιβάρυνση EEG, ακόμη και αν αυτή θεωρηθεί κρατικός πόρος, δεδομένου ότι τα τιμολόγια τροφοδοσίας βάσει των οποίων αμείβονται είναι ανεξάρτητα από την επιβάρυνση EEG. Αντιθέτως, η επιβάρυνση EEG απλώς αντισταθμίζει τις ζημιές που υφίστανται οι ΔΣΜ. Επιπλέον, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, η αμοιβή των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG πληροί τα κριτήρια της απόφασης Altmark⁽²³⁾.

⁽²³⁾ Υπόθεση C-280/00, Altmark Trans, ECLI:EU:C:2003:415, σκέψεις 87 έως 93. Τα κριτήρια Altmark ορίστηκαν από το Δικαστήριο της ΕΕ με σκοπό να διευκρινιστούν οι συνθήκες υπό τις οποίες αντιστάθμιση που χορηγείται από δημόσια αρχή για την παροχή υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος («ΥΓΟΣ») θεωρείται κρατική ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης.

β) Όσον αφορά τους ΕΙΥ, η Γερμανία ισχυρίζεται ότι ο κανόνας BesAR δεν χορηγεί οικονομικό πλεονέκτημα, αλλά αντίθετα αντισταθμίζει ανταγωνιστικό μειονέκτημα που υφίσταντο οι επιχειρήσεις αυτές σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές τους σε άλλα κράτη μέλη (των οποίων οι δαπάνες για τη χρηματοδότηση των ΑΠΕ είναι χαμηλότερες) ⁽²⁴⁾ και σε τρίτες χώρες (που εν γένει δεν επιβαρύνονται με τέτοιου είδους δαπάνες).

- (67) Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη αντέκρουσαν τα συμπεράσματα ότι η μειωμένη επιβάρυνση EEG συνιστά οικονομικό πλεονέκτημα που στρεβλώνει τον ανταγωνισμό. Ισχυρίστηκαν ότι, αντιθέτως, το μέτρο αποκαθιστά τους ίσους όρους ανταγωνισμού στην Ένωση, δεδομένου ότι οι δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας του κλάδου ήταν υψηλότερες στη Γερμανία σε σύγκριση με αλλού. Επιπλέον, ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη επισήμαναν ότι οι δικαιούχοι που καταναλώνουν περισσότερα από 10 GWh ετησίως επιβαρύνονται με χρηματοοικονομικές δαπάνες που συνδέονται με υποχρεωτικούς ελέγχους ενεργειακής απόδοσης.
- (68) Η Γερμανία και τα ενδιαφερόμενα μέρη αντέκρουσαν επίσης το συμπέρασμα ότι τα οικονομικά πλεονεκτήματα είναι επιλεκτικά και ότι επηρεάζουν τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές, ιδίως διότι ο κανόνας BesAR ισχύει για όλες τις επιχειρήσεις του κλάδου μεταποίησης ανεξαρτήτως μεγέθους. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίστηκαν ότι οι μειώσεις δεν είναι επιλεκτικές, καθώς η κατάσταση των δικαιούχων δεν μπορεί να συγκριθεί με αυτή άλλων επιχειρήσεων, δεδομένου ότι, αφενός, τα βασικά κριτήρια επιλεξιμότητας είναι η ένταση και η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και, αφετέρου, οι επιχειρήσεις με υψηλή ένταση ενέργειας αντιμετωπίζουν πολύ μεγαλύτερο κίνδυνο που προκύπτει από την επιβάρυνση EEG από ό,τι οι επιχειρήσεις με χαμηλότερη ένταση ενέργειας. Επιπλέον, ισχυρίζονται ότι ακόμη και αν οι μειώσεις στην επιβάρυνση ήταν εκ πρώτης όψεως επιλεκτικές, είναι εγγενείς της φύσης και της λογικής του καθεστώτος στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας EEG: χωρίς τις μειώσεις, η στήριξη της ηλεκτρικής ενέργειας EEG δεν θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί, καθώς οι ΕΙΥ θα μετεγκαθίσταντο εκτός Γερμανίας.
- (69) Τα επιχειρήματα που υπέβαλαν η Γερμανία και τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν είναι πειστικά.

7.1.1.1. Ίσοι όροι ανταγωνισμού μεταξύ επιχειρήσεων σε διαφορετικά κράτη μέλη

- (70) Πρώτον, το γεγονός ότι μια επιχείρηση αποζημιώνεται για δαπάνες ή τέλη που έχει ήδη καταβάλει δεν αποκλείει καταρχήν την ύπαρξη οικονομικού πλεονεκτήματος ⁽²⁵⁾. Επίσης, η ύπαρξη πλεονεκτήματος δεν αποκλείεται από το γεγονός και μόνον ότι οι ανταγωνιστικές επιχειρήσεις σε άλλα κράτη μέλη βρίσκονται σε ευνοϊκότερη θέση ⁽²⁶⁾, διότι η έννοια του πλεονεκτήματος βασίζεται σε ανάλυση της χρηματοοικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης εντός του δικού της νομικού και πραγματικού πλαισίου με και χωρίς το συγκεκριμένο μέτρο. Ωστόσο, εάν αφαιρεθούν οι φόροι και οι εισφορές, οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας για τους βιομηχανικούς καταναλωτές είναι κατά μέσο όρο χαμηλότερες στη Γερμανία σε σύγκριση με άλλα κράτη μέλη.
- (71) Το Γενικό Δικαστήριο επαναβεβαίωσε προσφάτως την αρχή ότι η ύπαρξη πλεονεκτήματος πρέπει να αξιολογείται ανεξαρτήτως των όρων ανταγωνισμού σε άλλα κράτη μέλη ⁽²⁷⁾. Το Γενικό Δικαστήριο απεφάνθη ότι η ίδια η φύση του προτιμησιακού τιμολογίου, ήτοι το γεγονός ότι επιστρεφόταν στην Alcoa Trasformazioni η διαφορά μεταξύ του τιμολογίου ηλεκτρικής ενέργειας βάσει του οποίου χρέωνε τα εργοστάσια η ENEL και του τιμολογίου του διατάγματος του 1995, αρκεί για να θεμελιώσει τη διαπίστωση ότι η εν λόγω επιχείρηση δεν έφερε το σύνολο της δαπάνης η οποία κανονικά θα βάρυνε τους προϋπολογισμούς της ⁽²⁸⁾. Το Γενικό Δικαστήριο απεφάνθη περαιτέρω ότι η ύπαρξη πλεονεκτήματος προέκυπτε από την απλή περιγραφή του μηχανισμού διαφοροποίησης των τιμών, ήτοι ενός μηχανισμού αποζημιώσεως ο οποίος σκοπό έχει να απαλλάξει μια εταιρεία από την καταβολή μέρους του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας που απαιτείται για την παραγωγή των προϊόντων που διαθέτει στο έδαφος της Ένωσης ⁽²⁹⁾. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο επανέλαβε ⁽³⁰⁾ την αρχή ότι μια κρατική ενίσχυση πρέπει να εκτιμάται καθεαυτή, και όχι υπό το πρίσμα σκοπών που συνιστανται, παραδείγματος χάριν, στην αντισταθμιστική λειτουργία της ενισχύσεως στο πλαίσιο μιας μειονεκτικής καταστάσεως ανταγωνισμού.
- (72) Ομοίως, οι μειώσεις στην επιβάρυνση EEG που χορηγήθηκαν δυνάμει του κανόνα BesAR βελτιώνουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση των δικαιούχων, καθώς τους απαλλάσσουν από μια επιβάρυνση που θα έπρεπε να επωμιστούν υπό κανονικές συνθήκες. Πράγματι, εάν δεν ισχυαν ο κανόνας BesAR και η απόφαση της ΒΑFA, οι επιχειρήσεις θα έπρεπε να καταβάλλουν ολόκληρο το ποσό της επιβάρυνσης EEG, όπως οποιοσδήποτε άλλος καταναλωτής ηλεκτρικής ενέργειας. Η Γερμανία έχει τονίσει την αναγκαιότητα των μειώσεων προκειμένου να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα των δικαιούχων σε σχέση με ΕΙΥ σε άλλα κράτη μέλη και τρίτες χώρες. Με τη δήλωση αυτή, η Γερμανία εμμέσως αναγνωρίζει ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν ευνοϊκή αντιμετώπιση από οικονομική άποψη.

⁽²⁴⁾ Προς επίρρωση του επιχειρήματος αυτού, η Γερμανία παραθέτει την έκθεση του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (CEER) της 25ης Ιουνίου 2013 με τίτλο «Status Review of Renewable and Energy Efficiency Support Schemes in Europe» (Επισκόπηση της κατάστασης των καθεστώτων στήριξης της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και της ενεργειακής απόδοσης στην Ευρώπη) (ιδίως τους πίνακες στις σελίδες 18-20).

⁽²⁵⁾ Υπόθεση C-387/92, Banco Exterior de España, ECLI:EU:C:1994:100, σκέψη 13· υπόθεση C-156/98, Γερμανία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2000:467, σκέψη 25· υπόθεση C-6/97, Ιταλία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:1999:251, σκέψη 15· υπόθεση C-172/03, Heiser, ECLI:EU:C:2005:130, σκέψη 36· υπόθεση C-126/01, GEMO SA, ECLI:EU:C:2003:622, σκέψεις 28 έως 31 σχετικά με τη δωρεάν συλλογή και την απόρριψη αποβλήτων.

⁽²⁶⁾ Υπόθεση T-173/73, Ιταλία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:1974:71, σκέψη 17. Βλέπε επίσης υπόθεση T-55/99, CETM κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2000:223, σκέψη 85.

⁽²⁷⁾ Υπόθεση T-177/10, Alcoa Trasformazioni κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2014:897, σκέψεις 82 έως 85.

⁽²⁸⁾ Υπόθεση T-177/10, Alcoa Trasformazioni κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2014:897, σκέψη 82.

⁽²⁹⁾ Υπόθεση T-177/10, Alcoa Trasformazioni κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2014:897, σκέψη 84.

⁽³⁰⁾ Υπόθεση T-177/10, Alcoa Trasformazioni κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2014:897, σκέψη 85.

7.1.1.2. Επιλεκτικότητα

- (73) Όσον αφορά τους ισχυρισμούς περί μη επιλεκτικότητας του BesAR, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι «ούτε ο μεγάλος αριθμός των ωφελουμένων επιχειρήσεων ούτε η ποικιλία και η σημασία των κλάδων στους οποίους ανήκουν οι εν λόγω επιχειρήσεις καθιστούν δυνατό τον χαρακτηρισμό μιας κρατικής πρωτοβουλίας ως γενικού μέτρου οικονομικής πολιτικής»⁽³¹⁾, εφόσον άλλοι τομείς, όπως για παράδειγμα ο τομέας των υπηρεσιών, εξαιρούνται από τους δικαιούχους. Αυτό ισχύει ήδη στην προκειμένη περίπτωση καθώς μόνον ο κλάδος της μεταποίησης επωφελείται από την ενίσχυση (χωρίς να υπάρχει ανάγκη να εξετάσει η Επιτροπή περαιτέρω λόγους για επιλεκτικότητα). Κατά συνέπεια, οι μειώσεις στην επιβάρυνση EEG δεν εφαρμόζονται σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε συγκρίσιμη κατάσταση με αυτή των δικαιούχων. Επιπλέον, οι διαφορετικές μειώσεις της επιβάρυνσης EEG που εξαρτώνται από την κατανάλωση συνεπάγονται διαφοροποιήσεις μεταξύ οντοτήτων που βρίσκονται στην ίδια νομική και πραγματική κατάσταση, δηλαδή είναι μεγάλοι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, και, ως εκ τούτου, είναι εγγενώς επιλεκτικές.
- (74) Όσον αφορά το επιχείρημα ότι το πεδίο εφαρμογής του BesAR και οι διαφοροποιήσεις των τιμών δικαιολογούνται από τη φύση και το γενικό καθεστώς του συστήματος, θα πρέπει να υπενθυμιστεί ότι «ένα μέτρο που συνιστά εξαίρεση από την εφαρμογή του γενικού φορολογικού συστήματος μπορεί να δικαιολογείται αν το μέτρο αυτό απορρέει ευθέως από τις θεμελιώδεις ή κατευθυντήριες αρχές του φορολογικού αυτού συστήματος. Συναφώς, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ, αφενός, των σκοπών τους οποίους έχει οριστεί να υπηρετεί ένα ειδικό φορολογικό καθεστώς και οι οποίοι είναι εξωγενείς σε σχέση προς το σύστημα αυτό και, αφετέρου, των μηχανισμών που είναι συμφυείς με το ίδιο το φορολογικό σύστημα και οι οποίοι είναι απαραίτητοι για την επίτευξη των σκοπών αυτών»⁽³²⁾. Ωστόσο, ούτε η περιβαλλοντική προστασία ούτε η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας μπορούν να θεωρηθούν θεμελιώδεις ή κατευθυντήριες αρχές συμφυείς του συστήματος της επιβάρυνσης. Αντιθέτως, αποτελούν εξωτερικούς στόχους που αποδίδονται στο εν λόγω σύστημα. Όπως και σε προηγούμενες υποθέσεις⁽³³⁾, στην υπό εξέταση υπόθεση ο στόχος της περιβαλλοντικής προστασίας δεν μπορεί να μεταβάλει τη διαπίστωση ότι οι μειώσεις στην επιβάρυνση EEG συνιστούν κρατική ενίσχυση. Πρώτον, η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας δεν συμπεριλαμβάνεται καν στους στόχους του νόμου που απαριθμούνται στο άρθρο 1 του νόμου EEG 2012. Αντιθέτως, διευκρινίζεται στο άρθρο 40 δεύτερη περίοδος ότι η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας υπόκειται στον όρο να μην θέτει σε κίνδυνο τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 1 του νόμου EEG 2012.

7.1.1.3. Πλεονέκτημα που απορρέει από την επιβάρυνση EEG· νομολογία Altmark

- (75) Όσον αφορά τον ισχυρισμό της Γερμανίας ότι η επιβάρυνση για τις ΑΠΕ καθεαυτή δεν συνιστά πλεονέκτημα για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG, η Επιτροπή εμμένει στην άποψη ότι τα μέτρα στήριξης βελτιώνουν τη χρηματοοικονομική κατάσταση των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG περισσότερο από τα κέρδη που θα μπορούσαν να αποκομίζουν από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν στην αγοραία τιμή. Η επιβάρυνση EEG χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση αυτών των μέτρων στήριξης. Σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της Γερμανίας, το γεγονός ότι τα τιμολόγια τροφοδότησης μπορούν ή δεν μπορούν να επηρεαστούν από το ύψος της επιβάρυνσης EEG δεν είναι συναφές για τον καθορισμό του κατά πόσον τα τιμολόγια αυτά συνεπάγονται οικονομικό πλεονέκτημα.
- (76) Η Γερμανία έχει προβάλει το επιχείρημα ότι η στήριξη υπέρ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG συνιστά επαρκή αντιστάθμιση για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας κατά την έννοια της υπόθεσης Altmark.
- (77) Στην υπόθεση Altmark, το Δικαστήριο αποφάσισε ότι μια κρατική παρέμβαση δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης στον βαθμό που η εν λόγω παρέμβαση πρέπει να θεωρηθεί «ως αντιστάθμιση αποτελούσα την αντιπαροχή έναντι παρεχομένων εκ μέρους των δικαιούχων επιχειρήσεων υπηρεσιών προς εκπλήρωση υποχρεώσεων δημόσιας υπηρεσίας, έτσι ώστε οι επιχειρήσεις αυτές να μην επωφελούνται στην πραγματικότητα από ένα οικονομικό πλεονέκτημα, με αποτέλεσμα να μην περιέρχονται λόγω της ως άνω παρεμβάσεως οι επιχειρήσεις αυτές σε ευνοϊκότερη θέση ως προς τον ανταγωνισμό σε σχέση με τις επιχειρήσεις που τις ανταγωνίζονται.»⁽³⁴⁾
- (78) Ωστόσο, η ανωτέρω απόφαση υπόκειται σε τέσσερις προϋποθέσεις⁽³⁵⁾:
- α) «Πρώτον, η δικαιούχος επιχείρηση πρέπει να είναι πράγματι επιφορτισμένη με την εκπλήρωση υποχρεώσεως παροχής δημόσιας υπηρεσίας, ενώ η υποχρέωση αυτή πρέπει να είναι σαφώς καθορισμένη.»
  - β) «Δεύτερον, οι βασικές παράμετροι βάσει των οποίων υπολογίζεται η αντιστάθμιση πρέπει να έχουν προσδιορισθεί προηγουμένως αντικειμενικά και με διαφάνεια, με σκοπό να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να περιλαμβάνει η αντιστάθμιση αυτή ένα οικονομικό πλεονέκτημα ικανό να ευνοήσει τη δικαιούχο επιχείρηση έναντι των ανταγωνιστριών της.»

⁽³¹⁾ Υπόθεση C-143/99, *Adria-Wien Pipeline*, ECLI:EU:C:2001:598, σκέψη 48.

⁽³²⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-78/08 έως C-80/08, *Paint Graphos*, ECLI:EU:C:2011:550, σκέψη 69.

⁽³³⁾ Υπόθεση C-75/97, *Βέλγιο κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:1999:311, σκέψη 38 και εξής· υπόθεση C-172/03, *Heiser*, ECLI:EU:C:2005:130· υπόθεση C-487/06 P, *British Aggregates Association κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:2008:757, σκέψεις 86 έως 92· υπόθεση C-143/99, *Adria-Wien Pipeline*, ECLI:EU:C:2001:598, σκέψεις 43, 52 και εξής.

⁽³⁴⁾ Υπόθεση C-280/00, *Altmark Trans*, ECLI:EU:C:2003:415, σκέψη 87.

⁽³⁵⁾ Υπόθεση C-280/00, *Altmark Trans*, ECLI:EU:C:2003:415, σκέψεις 89 έως 93.

- γ) «Τρίτον, η αντιστάθμιση δεν μπορεί να υπερβαίνει το μέτρο του αναγκαίου για την κάλυψη του συνόλου ή μέρους των δαπανών που πραγματοποιούνται για την εκπλήρωση υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών εσόδων και ενός ευλόγου κέρδους για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.».
- δ) «Τέταρτον, όταν η επιλογή της επιχείρησης στην οποία πρόκειται να ανατεθεί η εκπλήρωση υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας σε συγκεκριμένη περίπτωση δεν πραγματοποιείται στο πλαίσιο διαδικασίας συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, παρέχοντας τη δυνατότητα επιλογής του υποψηφίου που είναι σε θέση να παράσχει τις σχετικές υπηρεσίες με το μικρότερο, για το κοινωνικό σύνολο κόστος, το επίπεδο της απαραίτητης αντιστάθμισης πρέπει να καθορίζεται βάσει αναλύσεως των δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και κατάλληλα εξοπλισμένη με μεταφορικά μέσα προς ικανοποίηση των απαιτήσεων σχετικά με την παροχή δημόσιας υπηρεσίας προκειμένου να εκπληρώσει τις ως άνω υποχρεώσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα σχετικά έσοδα και ένα εύλογο κέρδος από την εκπλήρωση των υποχρεώσεων αυτών.».
- (79) Η Γερμανία ισχυρίζεται ότι η στήριξη υπέρ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ πληροί την πρώτη προϋπόθεση λόγω της ύπαρξης σκοπού κοινού συμφέροντος, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/28/ΕΚ σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Επιπλέον, σύμφωνα με τη Γερμανία, από το άρθρο 3 παράγραφος 2 της οδηγίας 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁶⁾ προκύπτει ότι η προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας που επιβάλλονται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας.
- (80) Η Γερμανία θεωρεί επίσης ότι πληρούνται και το δεύτερο κριτήριο *Altmark*. Σύμφωνα με τη Γερμανία, οι παράμετροι για την αποζημίωση των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG προσδιορίστηκαν προηγουμένως αντικειμενικά και με διαφάνεια στον νόμο EEG 2012.
- (81) Η Γερμανία θεωρεί ότι πληρούνται και το τρίτο κριτήριο, εφόσον η Επιτροπή, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας EEG δεν αποζημιώνονται υπερβολικά.
- (82) Τέλος, η Γερμανία ισχυρίζεται ότι το ύψος της στήριξης υπέρ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG έχει καθοριστεί βάσει ανάλυσης δαπανών στις οποίες θα προέβαινε μια μέση επιχείρηση, με χρηστή διαχείριση και επαρκώς εξοπλισμένη προκειμένου να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις της. Εν προκειμένω, η Γερμανία παραπέμπει στο συμπέρασμα της Επιτροπής σχετικά με την αξιολόγηση της συμβατότητας που περιλαμβάνεται στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, σύμφωνα με το οποίο τα μέτρα στήριξης υπέρ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG έχουν χαρακτήρα κινήτρου και είναι αναλογικά. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, από τα δύο αυτά στοιχεία καταδεικνύεται ότι οι δικαιούχοι των τιμολογίων τροφοδότησης τελούν υπό χρηστή διαχείριση.
- (83) Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα επιχειρήματα αυτά δεν είναι πειστικά.
- (84) Σύμφωνα με το πρώτο κριτήριο *Altmark*, ο πάροχος της δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να είναι επιφορτισμένος με την εκπλήρωση υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας.
- (85) Στο πλαίσιο του νόμου EEG 2012 δεν επιβάλλεται στους παραγωγούς καμία υποχρέωση όσον αφορά την παραγωγή· οι παραγωγοί απλώς αντιδρούν σε οικονομικό κίνητρο που παρέχεται από το γερμανικό κράτος.
- (86) Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή συμπεραίνει ότι δεν πληρούνται το πρώτο κριτήριο *Altmark*.
- (87) Δεδομένου ότι τα κριτήρια *Altmark* είναι σωρευτικά, χωρίς να πρέπει να εξεταστεί το κατά πόσον πληρούνται το δεύτερο, το τρίτο και το τέταρτο κριτήριο, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το επιχειρήμα της Γερμανίας ότι τα τιμολόγια τροφοδότησης για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ αποτελούν επαρκή αντιστάθμιση για την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας κατά την έννοια της υπόθεσης *Altmark* δεν μπορεί να γίνει δεκτό.
- 7.1.1.4 Van der Kooy, Danske Busvognmænd και Hotel Cipriani
- (88) Όσον αφορά τις μειώσεις της επιβάρυνσης EEG δυνάμει του κανόνα *BesAR*, τόσο η Γερμανία όσο και ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη παρέπεμψαν στην απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση Van der Kooy και στις αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου στις υποθέσεις *Danske Busvognmænd* και *Hotel Cipriani* για να ισχυριστούν ότι οι μειώσεις δεν συνιστούν οικονομικό πλεονέκτημα ⁽³⁷⁾.

⁽³⁶⁾ Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ (ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 55).

⁽³⁷⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις 67/85, 68/85 και 70/85, *Kwekerij Gebroeders van der Kooy* κ.ά., ECLI:EU:C:1988:38· υπόθεση T-157/01, *Danske Busvognmænd* κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2004:76· συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-254/00, T-270/00 και T-277/00, *Hotel Cipriani* κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2008:537.

- (89) Στην υπόθεση Van der Kooy, το Δικαστήριο αποφάσισε ότι η προτιμησιακή τιμή του φυσικού αερίου που χορηγείται σε επιχειρήσεις που ασχολούνται με την καλλιέργεια δενδροκηπευτικών σε τεχνητώς θερμαινόμενα θερμοκήπια δεν θα αποτελούσε μέτρο ενίσχυσης εάν ήταν «στο πλαίσιο της οικείας αγοράς, αντικειμενικά δικαιολογημένη από οικονομικούς λόγους, όπως η ανάγκη αντιμετώπισης του ανταγωνισμού των άλλων πηγών ενεργείας στην αγορά αυτή, των οποίων η τιμή θα ήταν ανταγωνιστική σε σχέση με την τιμή της εξεταζόμενης πηγής ενεργείας» ⁽³⁸⁾. Ωστόσο, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της Γερμανίας και άλλων ενδιαφερόμενων μερών, το επίμαχο ζήτημα στο οποίο αναφερόταν το Δικαστήριο ήταν ο ανταγωνισμός μεταξύ διαφορετικών καυσίμων στην ίδια αγορά και ο τρόπος με τον οποίο μια εταιρεία που πωλεί τέτοιου είδους καύσιμα μπορεί να ορίζει τις τιμές της με βάση τον ανταγωνισμό αυτό, δηλαδή, η εφαρμογή του κριτηρίου του ιδιώτη επενδυτή στην οικονομία της αγοράς. Το ζήτημα έγκειτο στο κατά πόσον οι εταιρείες θερμοκηπίων μπορούσαν να στραφούν στη χρήση άνθρακα λόγω των υψηλότερων τιμών του φυσικού αερίου και κατά πόσον οι προτιμησιακές τιμές θα μπορούσαν ως εκ τούτου να αποτελούν εύλογη οικονομική συμπεριφορά εκ μέρους της εταιρείας φυσικού αερίου. Στην υπό εξέταση υπόθεση, δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι η Γερμανία συμπεριφέρθηκε όπως ένας ιδιώτης επενδυτής και η ίδια δεν έχει ισχυριστεί ποτέ ότι είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι οι μειώσεις της επιβάρυνσης EEG που χορηγήθηκαν σε EIU πληρούν το κριτήριο του ιδιώτη επενδυτή.
- (90) Επιπλέον, οι παρεμπόδιτες σκέψεις (*obiter dicta*) στις αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου στις υποθέσεις *Danske Busvognmænd* ⁽³⁹⁾ και *Hotel Cipriani* ⁽⁴⁰⁾ έχουν στο μεταξύ ανατραπεί από το Δικαστήριο και από πιο πρόσφατες αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου. Στην υπόθεση *Comitato «Venezia vuole vivere»* ⁽⁴¹⁾, το Δικαστήριο κατέστησε σαφές ότι μια κρατική παρέμβαση δεν θεωρείται ότι συνιστά πλεονέκτημα μόνο όταν αποτελεί αντιστάμιση για υπηρεσίες που παρέχουν οι ωφελούμενες επιχειρήσεις για την εκπλήρωση υποχρεώσεων δημοσίας υπηρεσίας, εάν οι επιχειρήσεις αυτές δεν απολαύουν, στην πραγματικότητα, οικονομικού πλεονεκτήματος και εάν η εν λόγω παρέμβαση δεν έχει συνενός ως αποτέλεσμα να τίθενται οι επιχειρήσεις αυτές σε ευνοϊκότερη από άποψη ανταγωνισμού θέση σε σχέση με τις ανταγωνίστριες επιχειρήσεις ⁽⁴²⁾. Το Δικαστήριο προσέθεσε ότι το γεγονός ότι ένα κράτος μέλος επιδιώκει να επιτύχει την προσέγγιση, μέσω μονομερών μέτρων, των όρων ανταγωνισμού που ισχύουν σε ορισμένο οικονομικό τομέα προς αυτούς που επικρατούν σε άλλα κράτη μέλη δεν μπορεί να άρει τον χαρακτήρα των εν λόγω μέτρων ως ενισχύσεων ⁽⁴³⁾. Επιπλέον, μέτρα που αποσκοπούν στην αντιστάμιση τυχόν ανταγωνιστικών μειονεκτημάτων τα οποία υφίστανται οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες σε ορισμένη περιοχή κάποιου κράτους μέλους μπορούν να συνιστούν επιλεκτικά πλεονεκτήματα ⁽⁴⁴⁾.
- (91) Ομοίως, το Γενικό Δικαστήριο απεφάνθη ότι η νομολογία της υπόθεσης *Danske Busvognmænd* δεν εφαρμόζεται όταν το κράτος χορηγεί απαλλαγή από επιβαρύνσεις που υπό κανονικές συνθήκες βαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης. Το Γενικό Δικαστήριο επανέλαβε την αρχή ότι ο σκοπός της αντιστάμισης, δηλαδή, η άρση των ανταγωνιστικών μειονεκτημάτων, δεν αφαιρεί τον χαρακτήρα κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ⁽⁴⁵⁾.
- (92) Σε μεταγενέστερη απόφαση, το Γενικό Δικαστήριο αναγνώρισε ότι ο στόχος της αντιστάμισης ανταγωνιστικών μειονεκτημάτων επιχειρήσεων, που επιδιώκεται μέσω μειώσεων σε ορισμένες εισφορές, δεν μπορεί να αφαιρέσει από τα πλεονεκτήματα αυτά τον χαρακτήρα κρατικής ενίσχυσης που ενέχουν κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Ως εκ τούτου, μέτρο που αποσκοπεί στην αντιστάμιση διαρθρωτικού μειονεκτήματος δεν μπορεί να μην χαρακτηριστεί κρατική ενίσχυση, παρά μόνον εάν πληρούνται τα κριτήρια της υπόθεσης *Altmark* ⁽⁴⁶⁾.
- (93) Κατά συνέπεια, η επιχειρηματολογία της Γερμανίας και ορισμένων ενδιαφερόμενων μερών δεν είναι δυνατόν να γίνει αποδεκτή.
- (94) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι το μέτρο συνεπάγεται επιλεκτικά πλεονεκτήματα για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG, τα οποία είναι πιθανό να επηρεάσουν τον ανταγωνισμό και τις μεταξύ κρατών μελών συναλλαγές.

7.1.2. Καταλογισμός

- (95) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή υποστήριξε ότι τα πλεονεκτήματα μπορούν να καταλογιστούν στο γερμανικό κράτος, διότι τα τιμολόγια τροφοδοσίας και οι προμηδοτήσεις, η επιβάρυνση EEG και το ανώτατο όριο της επιβάρυνσης αυτής απορρέουν από την κρατική νομοθεσία και από εκτελεστικά διατάγματα και διότι η επιβολή ανώτατου ορίου στην επιβάρυνση καθορίστηκε μόνον αφού η ΒΑFA, η οποία είναι δημόσια αρχή, έλεγξε ότι πληρούνταν οι νομικές προϋποθέσεις.
- (96) Η Γερμανία και τρίτα μέρη αμφισβήτησαν τη δυνατότητα καταλογισμού με την αιτιολογία ότι το κράτος απλώς θέσπισε τη νομοθεσία και ότι οι φορείς διαχείρισης δικτύων λειτουργούν αυτόνομα.

⁽³⁸⁾ Συνεδικασθείσες υποθέσεις 67/85, 68/85 και 70/85, *Kwekerij Gebroeders van der Kooy* κ.ά., ECLI:EU:C:1988:38, σκέψη 30.

⁽³⁹⁾ Υπόθεση T-157/01, *Danske Busvognmænd* κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2004:76, σκέψη 57.

⁽⁴⁰⁾ Συνεδικασθείσες υποθέσεις T-254/00, T-270/00 και T-277/00, *Hotel Cipriani* κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2008:537, σκέψη 185.

⁽⁴¹⁾ Υπόθεση C-71/09 P, *Comitato «Venezia vuole vivere»* κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2011:368.

⁽⁴²⁾ Υπόθεση C-71/09 P, *Comitato «Venezia vuole vivere»* κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2011:368, σκέψη 92.

⁽⁴³⁾ Υπόθεση C-71/09 P, *Comitato «Venezia vuole vivere»* κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2011:368, σκέψη 95.

⁽⁴⁴⁾ Υπόθεση C-71/09 P, *Comitato «Venezia vuole vivere»* κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2011:368, σκέψη 96.

⁽⁴⁵⁾ Υπόθεση T-295/12, *Γερμανία κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:T:2014:675, σκέψη 144· υπόθεση T-309/12, *Zweckverband Tierkörperbeseitigung* κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2014:676, σκέψη 261.

⁽⁴⁶⁾ Υπόθεση T-226/09, *British Telecommunications* κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2013:466, σκέψη 71.

- (97) Το ζήτημα του καταλογισμού απαιτεί ενδεχομένως προσεκτική αξιολόγηση στην περίπτωση που αφορά μόνο τη συμπεριφορά επιχειρήσεων δημόσιας ιδιοκτησίας. Ωστόσο, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι ενέργειες της δημόσιας διοίκησης και του νομοθέτη καταλογίζονται πάντοτε στο κράτος ⁽⁴⁷⁾.

7.1.3. Ύπαρξη κρατικών πόρων

- (98) Όσον αφορά τη στήριξη υπέρ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG, η Επιτροπή, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, κατέληξε στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι, βάσει του νόμου EEG 2012, οι ΔΣΜ είχαν οριστεί από το κράτος ως αρμόδιοι φορείς για τη διαχείριση της επιβάρυνσης EEG και ότι τα έσοδα από την επιβάρυνση αυτή συνιστούσαν κρατικό πόρο (αιτιολογική σκέψη 138).
- (99) Το κράτος δεν όρισε απλώς τον αποδέκτη του πλεονεκτήματος, τα κριτήρια επιλεξιμότητας και το ύψος της στήριξης, αλλά παρείχε επίσης τους χρηματοδοτικούς πόρους για την κάλυψη των δαπανών στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας EEG. Σε αντίθεση με την υπόθεση *Doux Élevage* ⁽⁴⁸⁾, η επιβάρυνση EEG δημιουργείται και επιβάλλεται από τη νομοθεσία, δηλαδή από το κράτος, και δεν αποτελεί απλώς ιδιωτική πρωτοβουλία των ΔΣΜ την οποία το κράτος καθιστά υποχρεωτική προκειμένου να αποτραπούν κερδοσκοπικές συμπεριφορές. Το κράτος έχει ορίσει τον σκοπό και τον προορισμό της επιβάρυνσης: η επιβάρυνση εξυπηρετεί τη χρηματοδότηση της πολιτικής στήριξης που αναπτύχθηκε από το κράτος και δεν αποτελεί μέτρο το οποίο αποφάσισαν οι ΔΣΜ. Οι ΔΣΜ δεν είναι ελεύθεροι να ορίζουν την επιβάρυνση κατά βούληση και παρακολουθούνται αυστηρά ως προς τον τρόπο υπολογισμού, εισπραξης και διαχείρισης της επιβάρυνσης. Το κράτος παρακολουθεί επίσης τον τρόπο με τον οποίο προβαίνουν στην πώληση ηλεκτρικής ενέργειας EEG. Οι διατάξεις που διέπουν την καθιέρωση της επιβάρυνσης EEG διασφαλίζουν ότι η επιβάρυνση παρέχει επαρκή χρηματοδοτική κάλυψη για την καταβολή της στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας EEG και για τις δαπάνες που απορρέουν από τη διαχείριση του συστήματος. Οι διατάξεις αυτές δεν επιτρέπουν την εισπραξη πρόσθετων εσόδων πέραν των απαιτούμενων για την κάλυψη των δαπανών αυτών. Οι ΔΣΜ δεν δύνανται να χρησιμοποιήσουν την επιβάρυνση EEG για να χρηματοδοτήσουν οποιοδήποτε άλλο είδος δραστηριότητας, και οι χρηματοοικονομικές ροές τηρούνται σε χωριστούς λογαριασμούς (αιτιολογική σκέψη 137 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (100) Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, τόσο τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται απευθείας από το κράτος όσο και αυτά που χορηγούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς που ορίζονται ή ιδρύονται από το κράτος εμπίπτουν στην έννοια των κρατικών πόρων όπως νοούνται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ⁽⁴⁹⁾. Κατά συνέπεια, απλώς και μόνο το γεγονός ότι το πλεονέκτημα δεν χρηματοδοτείται απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό δεν επαρκεί για να αποκλειστεί το ενδεχόμενο εμπλοκής κρατικών πόρων ⁽⁵⁰⁾. Επιπλέον, ο αρχικά ιδιωτικός χαρακτήρας των κεφαλαίων δεν παρεμποδίζει τον χαρακτηρισμό τους ως κρατικών πόρων κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης ⁽⁵¹⁾. Το γεγονός ότι οι πόροι δεν αποτελούν, σε καμία χρονική στιγμή, ιδιοκτησία του κράτους επίσης δεν εμποδίζει τον χαρακτηρισμό τους ως κρατικών πόρων, εάν βρίσκονται υπό τον έλεγχο του κράτους ⁽⁵²⁾ (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 82, 83 και 84 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (101) Κατά συνέπεια, σε αρκετές υποθέσεις το Δικαστήριο έχει αποφανθεί ότι οι εισφορές που εισπράττονται από ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης μπορούν να συνιστούν κρατική ενίσχυση λόγω του γεγονότος ότι έχει ιδρυθεί ή οριστεί φορέας ειδικά για τη διαχείριση των εν λόγω εισφορών σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους ⁽⁵³⁾ (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 85 έως 89 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Πράγματι, «δεδομένου ότι τα κεφάλαια για τα οποία πρόκειται προέρχονται από υποχρεωτικούς φόρους που επιβάλλει η νομοθεσία του κράτους και που, όπως αποδεικνύεται στην προκειμένη περίπτωση, διαχειρίζονται και κατανομούνται σύμφωνα μ' αυτή τη νομοθεσία, πρέπει να θεωρηθούν ως κρατικοί πόροι κατά την έννοια του [άρθρου 107], ακόμα και αν διαχειρίζονται από όργανα ξένα προς τη Δημόσια Αρχή». ⁽⁵⁴⁾
- (102) Η Επιτροπή, κατά συνέπεια, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας κατέληξε στο συμπέρασμα, παραπέμποντας στα πορίσματα του Γενικού Δικαστηρίου ⁽⁵⁵⁾, ότι το κριτήριο που έχει σημασία για να εξακριβωθεί αν πρόκειται για δημόσιους πόρους είναι, ανεξάρτητα από την αρχική προέλευση των πόρων αυτών, ο βαθμός παρέμβασης της δημόσιας αρχής κατά τον προσδιορισμό των μέτρων και των τρόπων χρηματοδότησής τους.
- (103) Το γεγονός ότι το Δικαστήριο απέκλεισε την ύπαρξη κρατικών πόρων στις υποθέσεις *PreussenElektra* και *Doux Élevage*, οφειλόταν στις ειδικές περιστάσεις των δύο αυτών υποθέσεων. Στην υπόθεση *PreussenElektra* ⁽⁵⁶⁾, δεν υπήρχε επιβάρυνση ή εισφορά, ούτε είχε ιδρυθεί ή οριστεί φορέας για τη διαχείριση των κεφαλαίων, καθώς οι υποχρεώσεις που επιβάλλονταν στους ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης έπρεπε να εκπληρώνονται από τους ίδιους και με δικούς τους

⁽⁴⁷⁾ Βλέπε τα συμπεράσματα του AG Wathelet, υπόθεση C-242/13, *Commerz Nederland*, ECLI:EU:C:2014:308, σκέψεις 75 και εξής.

⁽⁴⁸⁾ Υπόθεση C-677/11, *Doux Élevage*, ECLI:EU:C:2013:348.

⁽⁴⁹⁾ Υπόθεση C-78/76, *Steinike & Weinlig* κατά Γερμανίας, ECLI:EU:C:1977:52, σκέψη 21.

⁽⁵⁰⁾ Υπόθεση C-677/11, *Doux Élevage*, ECLI:EU:C:2013:348, σκέψη 35.

⁽⁵¹⁾ Υπόθεση C-262/12, *Association Vent de Colère!*, ECLI:EU:C:2013:851, σκέψεις 16 έως 20.

⁽⁵²⁾ Υπόθεση C-262/12, *Association Vent de Colère!*, ECLI:EU:C:2013:851, σκέψη 21.

⁽⁵³⁾ Υπόθεση C-78/76, *Steinike & Weinlig* κατά Γερμανίας, ECLI:EU:C:1977:52, σκέψη 21· υπόθεση 173/73, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, EU:C:1974:71, σκέψη 16· υπόθεση 259/85, *Γαλλία κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:1987:478, σκέψη 23· υπόθεση C-206/06, *Essent Netwerk Noord*, ECLI:EU:C:2008:413, σκέψη 66.

⁽⁵⁴⁾ Υπόθεση 173/73, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:1974:71, σκέψη 16.

⁽⁵⁵⁾ Υπόθεση T-139/09, *Γαλλία κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:T:2012:496, σκέψεις 63 και 64.

⁽⁵⁶⁾ Υπόθεση C-379/98, *PreussenElektra* κατά *Schlesweg*, ECLI:EU:C:2001:160.

χρηματικούς πόρους. Στην υπόθεση *Doux Élevage*, υπήρχε όντως εισφορά η οποία κατέστη υποχρεωτική από το κράτος, αλλά ο ιδιωτικός οργανισμός ήταν ελεύθερος να χρησιμοποιεί κατά βούληση τα έσοδα που προέκυπταν από την εν λόγω εισφορά. Ως εκ τούτου, δεν υπήρχε στοιχείο κρατικού ελέγχου επί των κεφαλαίων που εισπράττονταν.

- (104) Κατά την εφαρμογή των αρχών αυτών στο σύστημα στήριξης που καθιερώθηκε με τον νόμο EEG 2012, η Επιτροπή κατέληξε στα ακόλουθα προκαταρκτικά συμπεράσματα:
- (105) Με τον νόμο EEG 2012, το κράτος θέσπισε ειδική εισφορά, την επιβάρυνση EEG, και προσδιόρισε τον σκοπό της, ο οποίος συνίσταται στη χρηματοδότηση της διαφοράς μεταξύ των δαπανών που πραγματοποιούν οι ΔΣΜ για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας EEG και των εσόδων που αποκομίζουν από την πώληση αυτής της ηλεκτρικής ενέργειας. Η μέθοδος υπολογισμού για τον καθορισμό του ύψους της επιβάρυνσης προσδιορίζεται επίσης στον νόμο EEG 2012, όπως και η αρχή ότι τα ελλείμματα και τα πλεονάσματα διορθώνονται κατά το επόμενο έτος. Αυτό διασφαλίζει ότι οι ΔΣΜ δεν υφίστανται ζημίες αλλά συνεπάγεται ταυτόχρονα ότι δεν μπορούν να χρησιμοποιούν τα έσοδα από την επιβάρυνση για κανέναν άλλο σκοπό πέραν της χρηματοδότησης της ηλεκτρικής ενέργειας EEG. Η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, σε αντίθεση με την υπόθεση *PreussenElektra*, το κράτος παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τους απαιτούμενους χρηματοδοτικούς πόρους για τη χρηματοδότηση της στήριξης της ηλεκτρικής ενέργειας EEG (βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 97 έως 103 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (106) Επιπλέον, η Επιτροπή έκρινε ότι οι ΔΣΜ ορίστηκαν ως αρμόδιοι για τη διαχείριση της επιβάρυνσης. Οι ΔΣΜ οφείλουν:
- να αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια EEG που παράγεται στην περιοχή τους, είτε άμεσα από τον παραγωγό όταν συνδέεται απευθείας με τη γραμμή μεταφοράς είτε από τους διαχειριστές συστημάτων διανομής (ΔΣΔ) βάσει των τιμολογίων τροφοδότησης, ή να καταβάλλουν την πριμοδότηση αγοράς. Ως αποτέλεσμα, η διαχείριση της ηλεκτρικής ενέργειας EEG καθώς και η οικονομική επιβάρυνση της στήριξης που προβλέπεται από τον νόμο EEG 2012 γίνεται κεντρικά στο επίπεδο καθενός από τους τέσσερις ΔΣΜ·
  - να εφαρμόζουν το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας σε προμηθευτές που το ζητούν και πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις, όπως ορίζονται στο άρθρο 39 παράγραφος 1 του νόμου EEG 2012·
  - να αντισταθμίζουν μεταξύ τους την ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας EEG ώστε καθένας εξ αυτών να αγοράζει το ίδιο ποσοστό ηλεκτρικής ενέργειας EEG·
  - να πωλούν ηλεκτρική ενέργεια EEG στην αγορά άμεσης παράδοσης σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στον νόμο EEG 2012 και στις εκτελεστικές διατάξεις του, στην οποία πώληση μπορούν να προβαίνουν συλλογικά·
  - να υπολογίζουν από κοινού την επιβάρυνση EEG, η οποία πρέπει να είναι η ίδια για κάθε kWh που καταναλώνεται στη Γερμανία, ως τη διαφορά μεταξύ των εσόδων από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας EEG και των δαπανών που συνδέονται με την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας EEG·
  - να δημοσιεύουν από κοινού την επιβάρυνση EEG σε συγκεκριμένη μορφή σε κοινό δικτυακό τόπο·
  - να δημοσιεύουν επίσης συγκεντρωτικά στοιχεία σχετικά με την ηλεκτρική ενέργεια EEG·
  - να συγκρίνουν την προβλεπόμενη επιβάρυνση EEG με το ποσό στο οποίο αυτή θα έπρεπε πράγματι να αντιστοιχεί σε δεδομένο έτος και να προσαρμόζουν την επιβάρυνση για το επόμενο έτος·
  - να δημοσιεύουν προβλέψεις για αρκετά έτη·
  - να εισπράττουν την επιβάρυνση EEG από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας·
  - (ο καθένας) να τηρεί όλες τις χρηματοοικονομικές ροές (δαπάνες και έσοδα) που συνδέονται με τον νόμο EEG 2012 σε χωριστούς τραπεζικούς λογαριασμούς.
- (107) Τέλος, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι ΔΣΜ παρακολουθούνται αυστηρά από το κράτος όσον αφορά τη διαχείριση της επιβάρυνσης (αιτιολογικές σκέψεις 110 έως 113 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας). Η παρακολούθηση διενεργείται από την BNetzA, η οποία διαθέτει τις απαραίτητες εξουσίες επιβολής. Η BNetzA συγκεκριμένα παρακολουθεί τον τρόπο με τον οποίο οι ΔΣΜ πωλούν την ηλεκτρική ενέργεια EEG για την οποία καταβάλλονται τα τιμολόγια τροφοδότησης στην αγορά άμεσης παράδοσης, το κατά πόσον οι ΔΣΜ προσδιορίζουν, ορίζουν και δημοσιεύουν ορθώς την επιβάρυνση EEG, κατά πόσον οι ΔΣΜ χρεώνουν ορθώς τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας για την επιβάρυνση EEG, κατά πόσον τα τιμολόγια τροφοδότησης και οι πριμοδοτήσεις χρεώνονται ορθώς στους ΔΣΜ, και κατά πόσον η επιβάρυνση EEG μειώνεται μόνο για τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας που πληρούν τους όρους του άρθρου 39 του νόμου EEG 2012. Η BNetzA λαμβάνει επίσης πληροφορίες από τους ΔΣΜ σχετικά με τη στήριξη για την ηλεκτρική ενέργεια EEG και τη χρέωση των προμηθευτών. Τέλος, η BNetzA μπορεί να επιβάλλει πρόστιμα και να εκδίδει αποφάσεις, συμπεριλαμβανομένων αποφάσεων που επηρεάζουν το ύψος της επιβάρυνσης EEG. Η Επιτροπή κατέληξε επίσης στο συμπέρασμα ότι η BAFA, η οποία αποτελεί κρατικό οργανισμό, χορηγεί τα δικαιώματα για εφαρμογή ανώτατου ορίου στην επιβάρυνση EEG για τους EIU κατόπιν υποβολής αίτησης από τους δυνητικούς δικαιούχους.

- (108) Η Γερμανία δεν αποδέχεται την εμπλοκή κρατικών πόρων. Πρώτον, δηλώνει ότι ο μηχανισμός στήριξης της EEG αφορά μόνο ιδιωτικές επιχειρήσεις, είτε αυτές είναι οι φορείς διαχείρισης μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας EEG, οι φορείς διαχείρισης δικτύων, οι ΔΣΜ είτε οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, κάθε κατηγορία των οποίων είναι κατά κύριο λόγο ιδιωτικής ιδιοκτησίας, παρότι σημαντικός αριθμός των επιχειρήσεων αυτών ανήκει στο κράτος ή σε δημόσιους φορείς. Όσον αφορά την επιβολή υποχρεώσεων σε αυτούς, στον νόμο EEG 2012 δεν προβλέπονται διαφοροποιήσεις με βάση το αν η επιχείρηση είναι δημόσια ή ιδιωτικής ιδιοκτησίας. Όσον αφορά τη συμμετοχή δημόσιων φορέων στη διαδικασία (BNetzA, BAFA, UBA), υποτιθεται ότι δεν ελέγχουν ούτε την εισπραξη ούτε τη χρήση των πόρων, αλλά περιορίζονται στον ρόλο της εποπτείας της νομιμότητας και της λειτουργίας του συστήματος.
- (109) Δεύτερον, η Γερμανία τονίζει ότι το ύψος της επιβάρυνσης EEG δεν καθορίζεται από τον νόμο EEG 2012 ούτε από δημόσιο φορέα. Το ύψος της επιβάρυνσης EEG καθορίζεται από τη λειτουργία της αγοράς, δεδομένου ότι οι ΔΣΜ πρώτα πωλούν την ηλεκτρική ενέργεια EEG στην αγορά άμεσης παράδοσης και ύστερα καθορίζουν τις υπόλοιπες δαπάνες που πρέπει να καλυφθούν από την επιβάρυνση EEG.
- (110) Διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν την ανάλυση της Γερμανίας, βάσει της οποίας ο νόμος EEG 2012 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση. Συγκεκριμένα, αντικρούουν τα προκαταρκτικά συμπεράσματα της Επιτροπής σύμφωνα με τα οποία η επιβάρυνση EEG τελεί υπό τη διαχείριση ιδιωτικών φορέων που έχουν οριστεί από το κράτος. Υποστηρίζουν επίσης ότι η BNetzA δεν ασκεί έλεγχο επί των εσόδων που προκύπτουν από την επιβάρυνση EEG ή επί του ύψους της ίδιας της επιβάρυνσης, αλλά περιορίζεται απλώς στην παρακολούθηση της νομιμότητας χωρίς να μπορεί να επηρεάσει τη διαχείριση των κεφαλαίων. Τέλος, ενώ η μείωση της επιβάρυνσης EEG βασίζεται στον νόμο EEG 2012 και εφαρμόζεται από την BAFA, το γεγονός αυτό, όπως ισχυρίζονται, δεν μπορεί να μεταβάλει την πραγματική φύση των κεφαλαίων, δεδομένου ότι οι πληρωμές πραγματοποιούνται μεταξύ ιδιωτικών επιχειρήσεων και σε καμία περίπτωση δεν πραγματοποιούνται εκτός του ιδιωτικού τομέα και, ως εκ τούτου, το κράτος δεν μπορεί να ασκεί έλεγχο σε αυτές. Επιπλέον, έχει υποβληθεί ως επιχείρημα ότι η μετακύλιση της επιβάρυνσης EEG από τους ΔΣΜ στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και στη συνέχεια από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των ΔΣΜ και των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας αντιστοίχως, γεγονός που καθιστά την επιβάρυνση στοιχείο της τιμολογιακής πολιτικής των ιδιωτικών επιχειρήσεων και σε καμία περίπτωση επιβάρυνση που επιβάλλεται από το κράτος.
- (111) Ωστόσο, τα επιχειρήματα αυτά δεν μπορούν να μεταβάλουν τα προκαταρκτικά συμπεράσματα στα οποία κατέληξε η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας.

7.1.3.1 Ύπαρξη επιβάρυνσης που θεσπίστηκε από το κράτος

- (112) Όσον αφορά το επιχείρημα της Γερμανίας ότι η επιβάρυνση EEG δεν εγγράφεται στον κρατικό προϋπολογισμό ούτε διέρχεται από αυτόν, αρκεί να υπενθυμιστεί ότι, όπως έχει ήδη αναφερθεί στην αιτιολογική σκέψη 100, απλώς και μόνο το γεγονός ότι το πλεονέκτημα δεν χρηματοδοτείται απευθείας από τον κρατικό προϋπολογισμό δεν αρκεί για να αποκλειστεί η εμπλοκή κρατικών πόρων, εφόσον το κράτος έχει ορίσει ή ιδρύσει φορέα για τη διαχείριση των κεφαλαίων.
- (113) Η Γερμανία έχει επισημάνει ότι οι πληρωμές της επιβάρυνσης EEG στις οποίες πρέπει να προβαίνουν οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας προς τους ΔΣΜ έχουν ιδιωτικό χαρακτήρα, δεδομένου ότι οι ΔΣΜ δεν έχουν εξουσία ή αρμοδιότητες που απορρέουν από το δημόσιο δίκαιο ώστε να μπορούν να επιβάλλουν την αξίωσή τους για αποζημίωση έναντι των προμηθευτών. Αντιθέτως, όπως κάθε άλλη ιδιωτική επιχείρηση, πρέπει να προσφεύγουν στα αστικά δικαστήρια. Ωστόσο, στην ανάλυση αυτή δεν λαμβάνεται υπόψη το γεγονός ότι οι εν λόγω πληρωμές δεν βασίζονται σε συμβάσεις που έχουν συναφθεί βάσει ελεύθερων διαπραγματεύσεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών, αλλά σε νομικές υποχρεώσεις (gesetzliche Schuldverhältnisse) που το κράτος επέβαλε σε αυτά. Οι ΔΣΜ δεσμεύονται, συνεπώς, διά νόμου για την ανάκτηση της επιβάρυνσης EEG από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας.
- (114) Εν προκειμένω, αποτελεί πάγια νομολογία⁽⁵⁷⁾ ότι οι οντότητες που ορίζονται για τη διαχείριση της ενίσχυσης μπορούν να είναι είτε δημόσιοι είτε ιδιωτικοί φορείς. Κατά συνέπεια, το γεγονός ότι οι ΔΣΜ είναι ιδιωτικοί φορείς διαχείρισης δεν μπορεί από μόνο του να αποκλείσει την ύπαρξη κρατικών πόρων. Επιπλέον, το Δικαστήριο έκρινε ότι «[η] διάκριση μεταξύ ενισχύσεων χορηγούμενων από το κράτος και ενισχύσεων χορηγούμενων από κρατικούς πόρους αποβλέπει στο να περιλάβει στην έννοια της ενισχύσεως όχι μόνον τις ενισχύσεις που χορηγούνται απευθείας από το κράτος, αλλά και εκείνες που χορηγούνται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς, τους οποίους ορίζει ή ιδρύει το κράτος»⁽⁵⁸⁾. Στην υπόθεση *Sloman Neptun*⁽⁵⁹⁾, το Δικαστήριο έκρινε ότι πρόκειται για εμπλοκή κρατικών πόρων όταν το σύστημα αυτό, όπως συνάγεται από τον σκοπό και την εν γένει οικονομία του, αποβλέπει στη δημιουργία ενός πλεονεκτήματος που θα συνεπαγόταν πρόσθετη επιβάρυνση για το κράτος ή για τους ιδιωτικούς φορείς τους οποίους ορίζει ή ιδρύει το κράτος⁽⁶⁰⁾. Κατά συνέπεια, για την ύπαρξη κρατικών πόρων, αρκεί το πλεονέκτημα να μειώνει τους πόρους τους οποίους δικαιούται ένας ιδιωτικός φορέας. Η μείωση της επιβάρυνσης EEG που είναι καταβλητέα από τους ΕΙΥ έχει ακριβώς αυτό το αποτέλεσμα μείωσης των ποσών που εισπράττουν οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας από τους ΕΙΥ.

⁽⁵⁷⁾ Υπόθεση C-206/06, *Essent Netwerk Noord*, ECLI:EU:C:2008:413, σκέψη 70· υπόθεση C-262/12, *Association Vent de Colère!*, ECLI:EU:C:2013:851, σκέψη 20.

⁽⁵⁸⁾ Υπόθεση -72/91, *Sloman Neptun* κατά Bodo Ziesemer, ECLI:EU:C:1993:97, σκέψη 19.

⁽⁵⁹⁾ Υπόθεση -72/91, *Sloman Neptun* κατά Bodo Ziesemer, ECLI:EU:C:1993:97.

⁽⁶⁰⁾ Υπόθεση -72/91, *Sloman Neptun* κατά Bodo Ziesemer, ECLI:EU:C:1993:97, σκέψη 21.

- (115) Το γεγονός ότι οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας δεν υποχρεούνται να μετακυλύουν την επιβάρυνση EEG στους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας δεν οδηγεί στο συμπέρασμα ότι τα έσοδα που συγκεντρώνονται είναι ιδιωτικά, εφόσον οι ίδιοι οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας έχουν την υποχρέωση, που απορρέει από τον νόμο EEG 2012, να καταβάλλουν την επιβάρυνση στους ΔΣΜ. Και πάλι, η υποχρέωση δεν βασίζεται σε σύμβαση την οποία οι φορείς διαχείρισης μπορούν να συνάψουν ελεύθερα, αλλά συνιστά νομική υποχρέωση (*gesetzliches Schuldverhältnis*) που απορρέει απευθείας από τη νομοθεσία του κράτους. Επιπλέον, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 100, ο αρχικά ιδιωτικός χαρακτήρας των πόρων δεν παρεμποδίζει τον χαρακτηρισμό τους ως κρατικών πόρων. Σε αντίθεση με την υπόθεση *PreussenElektra*, όπου οι ιδιωτικοί φορείς διαχείρισης έπρεπε να χρησιμοποιούν τους δικούς τους πόρους για να καταβάλλουν την τιμή αγοράς ενός προϊόντος, οι ΔΣΜ έχουν οριστεί συλλογικά ως διαχειριστές της επιβάρυνσης την οποία οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας οφείλουν να καταβάλλουν χωρίς να λαμβάνουν οποιοδήποτε ισοδύναμο αντίτιμο.
- (116) Σύμφωνα με τη Γερμανία, ορισμένα εθνικά δικαστήρια έχουν εξετάσει την επιβάρυνση EEG και τα χρηματικά ποσά που εισπράττονται μέσω αυτής και έχουν όντως αποφανθεί ότι το κράτος δεν ασκεί κανένα έλεγχο επ' αυτών. Σε μία υπόθεση στην οποία παραπέμπει η Γερμανία ⁽⁶¹⁾, το εθνικό δικαστήριο σημείωσε ότι μέσω της δημιουργίας αυτοσυντηρούμενου συστήματος για την επίδιωξη στόχου δημόσιας πολιτικής, το γερμανικό κράτος είχε σε ορισμένο βαθμό αναθέσει σε ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης τη χρηματοδότηση της στήριξης για τις ΑΠΕ. Για τον σκοπό αυτό, το εθνικό δικαστήριο έκρινε ότι η επιβάρυνση EEG δεν συνιστούσε ειδική εισφορά (*Sonderabgabe*) κατά την έννοια του γερμανικού συνταγματικού δικαίου, διότι τα έσοδα από την επιβάρυνση EEG δεν εγγράφονταν στον κρατικό προϋπολογισμό και διότι οι πόροι δεν βρίσκονταν στη διάθεση των αρμόδιων αρχών, ούτε κατ'εμέσως. Η Επιτροπή, κατά συνέπεια, σημειώνει ότι το συμπέρασμα του εθνικού δικαστηρίου περιοριζόταν στην εφαρμογή του εθνικού συνταγματικού δικαίου, και συγκεκριμένα στην ερμηνεία της νομικής έννοιας της «ειδικής εισφοράς». Το εθνικό δικαστήριο δεν εξέτασε το ζήτημα του κατά πόσον ο νόμος EEG 2012 συνεπαγόταν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης. Παρότι ενδέχεται να υπάρχουν ομοιότητες μεταξύ του κριτηρίου που εφάρμοσε το εθνικό δικαστήριο για τους σκοπούς του γερμανικού συνταγματικού δικαίου και της αξιολόγησης που πρέπει να διενεργήσει η Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, από τη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΕ προκύπτει ότι οι πόροι δεν είναι απαραίτητο να εισρέουν στον κρατικό προϋπολογισμό ή να αποτελούν ιδιοκτησία του κράτους προκειμένου να θεωρηθούν κρατικοί. Δεδομένου ότι κρατικοί πόροι μπορούν επίσης να υφίστανται όταν ένας δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας έχει ιδρυθεί ή οριστεί για τη διαχείρισή τους, η έννοια των κρατικών πόρων είναι ευρύτερη από το κριτήριο που εφάρμοσε το εθνικό δικαστήριο δυνάμει του γερμανικού συνταγματικού δικαίου ⁽⁶²⁾.

7.1.3.2 Ορισμός των ΔΣΜ για τη διαχείριση της επιβάρυνσης

- (117) Η Γερμανία διαφωνεί με το συμπέρασμα της Επιτροπής ότι οι ΔΣΜ έχουν οριστεί συλλογικά για τη διαχείριση ενός κρατικού πόρου. Σύμφωνα με τη Γερμανία, στους ΔΣΜ δεν έχει ανατεθεί κανένα καθήκον από το κράτος. Αντιθέτως, οι διάφοροι φορείς διαχείρισης που καλύπτονται από τον νόμο EEG 2012, όπως όλοι οι φορείς διαχείρισης στην οικονομία, απλώς διακανονίζουν ιδιωτικές αξιώσεις μεταξύ τους οι οποίες προκύπτουν από τα δικαιώματα που τους εκχωρούνται διά νόμου.
- (118) Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο νόμος EEG 2012 σαφώς αναθέτει στους ΔΣΜ σειρά υποχρεώσεων και καθηκόντων παρακολούθησης σχετικά με το σύστημα EEG, καθιστώντας τους το κεντρικό σημείο στη λειτουργία του συστήματος (βλέπε αιτιολογική σκέψη 106). Καθένας από τους τέσσερις γερμανικούς ΔΣΜ διαχειρίζεται κεντρικά, για την περιοχή του, όλη την ηλεκτρική ενέργεια EEG και το σύνολο των δαπανών που προκύπτουν από την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας EEG και από την καταβολή των πριμοδοτήσεων της αγοράς, καθώς και τις δαπάνες που απορρέουν από τη διαχείριση της επιβάρυνσης EEG. Διαχειρίζονται επίσης κεντρικά όλα τα έσοδα της επιβάρυνσης EEG για την περιοχή τους. Ως εκ τούτου, είναι σαφές ότι οι ΔΣΜ δεν διακανονίζουν απλώς ιδιωτικές αξιώσεις μεταξύ τους, αλλά εκπληρώνουν τις νομικές υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τον νόμο EEG 2012.

7.1.3.3 Παρακολούθηση από το κράτος, ιδίως από τη BNetzA

- (119) Η Γερμανία και τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται επιπλέον ότι οι αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στις δημόσιες αρχές, και ιδίως στη BNetzA και τη BAFA, είναι υπερβολικά περιορισμένες ώστε να τους παρέχουν οποιοδήποτε βαθμό ελέγχου επί της επιβάρυνσης EEG. Η BNetzA και η BAFA απλώς εποπτεύουν τη νομιμότητα των ενεργειών των εμπλεκόμενων ιδιωτικών φορέων διαχείρισης και, εάν απαιτείται, επιβάλλουν διοικητικές κυρώσεις (BNetzA), ή εξακριβώνουν το δικαίωμα ενός EIU να επωφελείται από μειωμένη επιβάρυνση (BAFA). Δεν μπορούν να επηρεάσουν τις χρηματοοικονομικές ροές και δεν αποφασίζουν το ύψος της επιβάρυνσης EEG. Σύμφωνα με τη Γερμανία, το γεγονός ότι ο νόμος EEG 2012 καθορίζει τη μέθοδο για τον υπολογισμό της επιβάρυνσης και τις απαιτήσεις διαφάνειας, καθώς και η εποπτεία που ασκείται από την BNetzA, αποσκοπούν αποκλειστικά στην αποτροπή του αθέμιτου πλουτισμού ενός εκ των ιδιωτικών φορέων διαχείρισης στο πλαίσιο της διαδικασίας πληρωμής. Ωστόσο, αυτό στη συνέχεια πρέπει να επιβληθεί από τους ιδιωτικούς φορείς διαχείρισης με την παραπομπή υποθέσεων στα αστικά δικαστήρια.
- (120) Αντίθετα προς τις διαβεβαιώσεις της Γερμανίας και των ενδιαφερόμενων μερών, η BAFA εκδίδει διοικητική απόφαση όταν καθορίζει τα δικαιώματα σε ανώτατο όριο επιβάρυνσης EEG για τους EIU, κατόπιν υποβολής αίτησης από τους

⁽⁶¹⁾ Oberlandesgericht Hamm, απόφαση της 14ης Μαΐου 2013, αριθ. αναφ. 19 U 180/12.

⁽⁶²⁾ Βλέπε υπόθεση C-78/76, *Steinike & Weinlig* κατά Γερμανίας, EU:C:1977:52, σκέψη 21.

δυνητικούς δικαιούχους. Η απόφαση αυτή μπορεί να προσβληθεί μόνον ενώπιον των γερμανικών διοικητικών δικαστηρίων και όχι ενώπιον αστικών δικαστηρίων, και είναι αυτοδικαίως εκτελεστή. Επιπλέον, η BNetzA έχει σημαντικές εξουσίες επιβολής δυνάμει του EnWG, τις οποίες μπορεί να χρησιμοποιεί για την επιβολή προστίμων σε όλους τους φορείς διαχείρισης που συμμετέχουν στο σύστημα και για την επιβολή της συμμόρφωσης με τον νόμο EEG 2012.

- (121) Επιπλέον, το Δικαστήριο της ΕΕ επιβεβαίωσε προσφάτως στην υπόθεση *Elcogás* ότι εμπλέκονται κρατικοί πόροι ακόμη και όταν ο κρατικός φορέας στον οποίο έχει ανατεθεί η διανομή των εισπραχθέντων ποσών, δεν διαθέτει διακριτική ευχέρεια εν προκειμένω ⁽⁶³⁾.
- (122) Συγκεκριμένα, αντίθετα προς την άποψη που εξέφρασε η Επιτροπή στην αιτιολογική σκέψη 134 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, η Γερμανία και τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι η BNetzA δεν μπορεί να ορίσει το ύψος της επιβάρυνσης EEG. Ωστόσο, όπως διαπιστώθηκε ήδη στην αιτιολογική σκέψη 43, από το άρθρο 6 παράγραφος 3 του *AusglMechAV* προκύπτει ότι η BNetzA μπορεί να λαμβάνει εκτελεστές αποφάσεις για τη διόρθωση του ύψους της επιβάρυνσης. Επιπλέον, εφόσον η BNetzA διαθέτει τις εξουσίες αυτές, ο βαθμός στον οποίο τις ασκεί δεν είναι συναφής. Η BNetzA μπορεί απλώς να μην έχει κρίνει απαραίτητη τη λήψη τυχόν εκτελεστής απόφασης.

7.1.3.4 Η διαπίστωση ύπαρξης κρατικού ελέγχου εν γένει

- (123) Η Γερμανία και διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη έχουν επικρίνει την Επιτροπή για το ότι εξέτασε, ως μη όφειλε, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς τους, τα διάφορα στάδια και τις σχέσεις που υπάρχουν εντός του συστήματος EEG συνολικά, προκειμένου να υποστηρίξει ότι το σύστημα τελεί υπό κρατικό έλεγχο. Ισχυρίζονται ότι, εάν η Επιτροπή είχε εξετάσει τα στάδια μεμονωμένα και επικεντρωνόταν σε μία μόνο σχέση κάθε φορά (παραγωγός ηλεκτρικής ενέργειας EEG — ΔΣΔ/ΔΣΜ· ΔΣΜ — BNetzA· ΔΣΜ — προμηθευτής· προμηθευτής — καταναλωτής), η Επιτροπή θα είχε καταλήξει στο συμπέρασμα ότι δεν υφίσταται κρατικός έλεγχος. Σύμφωνα με τους ισχυρισμούς, ο ρόλος της BAFA περιορίζεται στην αξιολόγηση της επιλεξιμότητας, χωρίς τη δυνατότητα άσκησης διακριτική ευχέρεια.
- (124) Αντιθέτως, εν προκειμένω, το σφάλμα είναι της Γερμανίας και των ενδιαφερόμενων μερών, που υιοθετούν υπερβολικά κατακερματισμένη θεώρηση του συστήματος χρηματοδότησης που δημιουργήθηκε δυνάμει του νόμου EEG 2012. Στην υπόθεση *Bouygues*, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι: «Πάντως, δεδομένου ότι οι κρατικές παρεμβάσεις μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές και πρέπει να εξετάζονται βάσει των αποτελεσμάτων τους, δεν αποκλείεται [...] πολλές διαδοχικές κρατικές παρεμβάσεις να πρέπει, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 107 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, να θεωρηθούν ως ενιαία παρέμβαση.» ⁽⁶⁴⁾ Το Δικαστήριο συνέχισε δηλώνοντας ότι αυτό «συμβαίνει ιδίως όταν οι διαδοχικές παρεμβάσεις παρουσιάζουν, λόγω ιδίως της χρονολογικής αλληλουχίας τους, του σκοπού τους και της καταστάσεως της επιχειρήσεως κατά τον χρόνο των παρεμβάσεων, τόσο στενούς δεσμούς ώστε είναι αδύνατο να διαχωριστούν.» ⁽⁶⁵⁾ Αυτή ακριβώς είναι η κατάσταση που επικρατεί στο σύστημα EEG. Ο νόμος EEG 2012, και οι εξουσίες και οι ενέργειες των BNetzA, BAFA, UBA και *Bundesanstalt für Landwirtschaft und Ernährung* αλληλοσυνδέονται και είναι αλληλοεξαρτώμενες σε τόσο μεγάλο βαθμό ώστε είναι αδύνατο να διαχωριστούν.
- (125) Η Γερμανία ισχυρίζεται επίσης ότι η Επιτροπή εσφαλμένα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει κρατικός έλεγχος, βασιζόμενη στον τρόπο με τον οποίο γίνεται η διαχείριση των πλεονασμάτων και των ελλειμμάτων στον λογαριασμό EEG. Αρχικά, η Γερμανία επισημαίνει ότι δεν υφίσταται σύνδεση μεταξύ του λογαριασμού EEG και του κρατικού προϋπολογισμού, καθώς το κράτος δεν αντισταθμίζει έλλειμμα στον λογαριασμό EEG, ούτε —όπως ίσχυε στην υπόθεση *Essent*— εγγράφονται τυχόν πλεονάσματα στον κρατικό προϋπολογισμό. Στην πραγματικότητα, τόσο τα ελλείμματα όσο και τα πλεονάσματα καθορίζουν το ύψος της επιβάρυνσης EEG για το επόμενο έτος. Κατά συνέπεια, αντισταθμίζονται μεταξύ των συμμετεχόντων ιδιωτικών φορέων διαχείρισης. Το κράτος δεν εμπλέκεται σε αυτό.
- (126) Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι ο κρατικός έλεγχος επί των πόρων δεν συνεπάγεται ότι θα πρέπει να υπάρχουν ροές από και προς τον κρατικό προϋπολογισμό ⁽⁶⁶⁾ που να αφορούν τους αντίστοιχους πόρους. Προκειμένου το κράτος να ασκεί έλεγχο σε πόρους, αρκεί να ρυθμίζει πλήρως τη διαδικασία που πρέπει να εφαρμόζεται σε περίπτωση ελλείμματος ή πλεονάσματος στον λογαριασμό EEG. Το καθοριστικό στοιχείο είναι ότι το κράτος έχει δημιουργήσει ένα σύστημα στο πλαίσιο του οποίου οι δαπάνες που πραγματοποιούν οι φορείς διαχείρισης δικτύων αντισταθμίζονται πλήρως από την επιβάρυνση EEG και οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας εξουσιοδοτούνται να μετακυλύουν την επιβάρυνση στους καταναλωτές.
- (127) Η Γερμανία επισημαίνει επίσης ότι η ρύθμιση και η εποπτεία των ιδιωτικών χρηματοοικονομικών ροών δεν μπορεί από μόνη της να αποτελεί κρατική ενίσχυση. Η Γερμανία συγκρίνει το σύστημα που καθιερώθηκε από τον νόμο EEG 2012 με άλλους τομείς οικονομικής ρύθμισης, όπως η προστασία του καταναλωτή στις τραπεζικές συναλλαγές, η υποχρέωση των οδηγών να συνάπτουν συμβάσεις ασφάλισης αυτοκινήτου, ή η ρύθμιση των τιμών στις τηλεπικοινωνίες και την

⁽⁶³⁾ Υπόθεση C-275/13, *Elcogás*, ECLI:EU:C:2014:2314, σκέψη 29.

⁽⁶⁴⁾ Υπόθεση C-399/10 P, *Bouygues* κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2013:175, σκέψη 103.

⁽⁶⁵⁾ Υπόθεση C-399/10 P, *Bouygues* κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2013:175, σκέψη 104.

⁽⁶⁶⁾ Υπόθεση C-262/12, *Association Vent de Colère!*, ECLI:EU:C:2013:851, σκέψη 19· υπόθεση C-275/13, *Elcogás*, ECLI:EU:C:2014:2314, σκέψη 24.

υγεία. Η Γερμανία ισχυρίζεται ότι η ρύθμιση οικονομικής δραστηριότητας που ασκείται από ιδιωτικούς φορείς δεν συνεπάγεται από μόνη της κρατικό έλεγχο. Τα καθήκοντα της BNetzA, σύμφωνα με τη Γερμανία, περιορίζονται στη διασφάλιση της προστασίας του καταναλωτή. Ωστόσο, υπάρχει σημαντική διαφορά μεταξύ των τομέων αυτών, στους οποίους το κράτος απλώς παρέχει ένα προστατευτικό πλαίσιο για τους καταναλωτές, και της κατάστασης που διαμορφώνεται στην υπό εξέταση υπόθεση. Στην παρούσα υπόθεση, το κράτος έχει θεσπίσει χωριστή νομοθετική πράξη, τον νόμο EEG 2012, πρωταρχικός στόχος του οποίου δεν είναι η προστασία του καταναλωτή. Στην προκειμένη περίπτωση, το κράτος διασφαλίζει συνεχή ροή χρήματος σε ολόκληρο τον κλάδο προκειμένου να εξυπηρετηθούν οι στόχοι πολιτικής της εν λόγω νομοθεσίας. Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία⁽⁶⁷⁾, κεφάλαια τα οποία τροφοδοτούνται μέσω υποχρεωτικών εισφορών επιβαλλόμενων από τη νομοθεσία των κρατών μελών και των οποίων η διαχείριση και η κατανομή διέπεται από τη νομοθεσία αυτή μπορούν να θεωρούνται κρατικοί πόροι κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης, ακόμα και αν υπεύθυνοι για τη διαχείρισή τους είναι φορείς ξεχωριστοί από τις δημόσιες αρχές. Κατά συνέπεια, ο νόμος EEG 2012 δεν μπορεί να συγκριθεί με κρατικά μέτρα στα οποία το κράτος δεν ασκεί επιρροή ή για τα οποία δεν εξασφαλίζει χρηματοδότηση.

- (128) Σύμφωνα με τη Γερμανία, η κατάσταση είναι συγκρίσιμη με αυτή της υπόθεσης *Doux Élevage*. Στην υπόθεση *Doux Élevage*, το Δικαστήριο απεφάνθη ότι τα έσοδα που αποκομίζονταν από τις εισφορές δεν διήλθαν από τον κρατικό προϋπολογισμό, ότι το κράτος δεν απώλεσε έσοδα, ότι τα κεφάλαια διατήρησαν τον ιδιωτικό τους χαρακτήρα σε όλες τις περιπτώσεις και ότι η μη καταβολή των εισφορών έπρεπε να παραπεμφθεί στα αστικά δικαστήρια⁽⁶⁸⁾. Επιπλέον, οι εισφορές δεν «υπόκειντο διαρκώς σε δημόσιο έλεγχο» και δεν ήταν «στη διάθεση των κρατικών αρχών»⁽⁶⁹⁾, και μάλιστα οι δημόσιες αρχές δεν επιτρέπονταν να υποβάλλουν τις εισφορές σε έλεγχο «εκτός του ελέγχου κανονικότητας και συμφωνίας με τον νόμο»⁽⁷⁰⁾. Παρά τους ισχυρισμούς της Γερμανίας, η υπό εξέταση υπόθεση δεν είναι συγκρίσιμη με την υπόθεση *Doux Élevage*. Η διαφορά έγκειται στο γεγονός ότι στην υπόθεση *Doux Élevage*, «η οικεία διεπαγγελματική οργάνωση αποφασίζει πώς θα χρησιμοποιήσει τους πόρους της, οι οποίοι προορίζονται για σκοπούς προσδιοριζόμενους από την ίδια»⁽⁷¹⁾. Στην υπό εξέταση υπόθεση, ο στόχος της επιβάρυνσης EEG έχει καθοριστεί από το κράτος και η εφαρμογή του ελέγχεται πλήρως από το κράτος. Επιπλέον, ενώ στην υπόθεση *Doux Élevage*, οι γαλλικές αρχές περιορίστηκαν στο να καταστήσουν μια προϋπάρχουσα εθελοντική εισφορά υποχρεωτική για όλους τους επιχειρηματίες στους σχετικούς επαγγελματικούς κλάδους, στην υπό εξέταση υπόθεση, το κράτος έχει δημιουργήσει ολόκληρο τον μηχανισμό υπολογισμού και αντιστάθμισης των δαπανών μεταξύ των ιδιωτικών φορέων διαχείρισης.
- (129) Η Γερμανία ισχυρίζεται ότι, κατά την αξιολόγηση της ύπαρξης κρατικού ελέγχου, η χρήση της λέξης «κράτος» από την Επιτροπή είναι διφορούμενη. Όπως έχει καταδειχθεί στην υπόθεση *Doux Élevage*, η λέξη «κράτος» πρέπει καταρχήν να περιλαμβάνει την εκτελεστική εξουσία, δηλαδή, την κυβέρνηση και τους διοικητικούς οργανισμούς, αλλά όχι την εν γένει εφαρμοστέα νομοθεσία που ψηφίζεται από το κοινοβούλιο. Απλώς και μόνο το γεγονός ότι το κράτος νομοθέτησε για τον *AusglMechV* δεν συνεπάγεται κρατικό έλεγχο.
- (130) Ωστόσο, το κριτήριο του «κράτους» πρέπει να ερμηνευθεί με την ευρεία έννοια του. Πρώτον, το Δικαστήριο έχει επανειλημμένως αποφανθεί ότι η έννοια του κράτους εκ φύσεως περιλαμβάνει και τον νομοθέτη⁽⁷²⁾. Επιπλέον, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 124, ο κρατικός έλεγχος ασκείται μέσω σειράς ρυθμιστικών και ελεγκτικών μέτρων που δεν θα πρέπει να αξιολογούνται μεμονωμένα. Στην υπό εξέταση υπόθεση, η σχετική νομοθεσία είναι τόσο αναλυτική που το σύστημα διασφαλίζει τον κρατικό έλεγχο χωρίς να απαιτείται περαιτέρω ανάμειξη των κρατικών αρχών. Επιπλέον, η BNetzA έχει σημαντικές εξουσίες επηρεασμού της διαδικασίας.
- (131) Αντιθέτως, η Γερμανία ισχυρίζεται ότι ο νόμος EEG 2012 διαφέρει σημαντικά από την κατάσταση που παρουσιάζεται στην υπόθεση *Essent*. Στη δεύτερη αυτή υπόθεση, το ύψος της επιβάρυνσης οριζόταν από τον νόμο ανεξαρτήτως του κόστους που έπρεπε να καλύψει. Επιπλέον, πλεονάσματα που υπερέβαιναν τα 400 εκατ. ολλανδικά φιορίνια μεταφέρονταν στον κρατικό προϋπολογισμό. Αντιθέτως, το ύψος της επιβάρυνσης EEG καθορίζεται από τους ΔΣΜ με βάση τις πωλήσεις στην αγορά άμεσης παράδοσης και το κράτος δεν έχει τη δυνατότητα να το επηρεάσει. Επίσης, τα πλεονάσματα του λογαριασμού EEG διατηρούνται εντός του συστήματος, καθώς επηρεάζουν την επιβάρυνση του επόμενου έτους.
- (132) Όπως παρουσιάζεται στην αιτιολογική σκέψη 126, ο κρατικός έλεγχος επί των πόρων δεν προϋποθέτει την ύπαρξη ροών από και προς τον κρατικό προϋπολογισμό⁽⁷³⁾ που να αφορούν τους αντίστοιχους πόρους. Επιπροσθέτως, στην υπό εξέταση υπόθεση, το ύψος της επιβάρυνσης EEG υπολογίζεται σύμφωνα με κανονιστικές διατάξεις, λαμβανομένης υπόψη της αγοραίας τιμής που διαθέτουν οι ΔΣΜ. Όπως αναλύεται στην αιτιολογική σκέψη 13 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, ο τρόπος με τον οποίο οι ΔΣΜ υπολογίζουν την επιβάρυνση EEG αφού πληροφορηθούν την τιμή που λαμβάνεται στην αγορά άμεσης παράδοσης, ρυθμίζεται πλήρως και προβλέπεται από τον νόμο EEG 2012.

⁽⁶⁷⁾ Υπόθεση C-262/12, *Association Vent de Colère!*, ECLI:EU:C:2013:851, σκέψη 25· υπόθεση 173/73, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, ECLI:EU:C:1974:71, σκέψη 16.

⁽⁶⁸⁾ Υπόθεση C-677/11, *Doux Élevage*. ECLI:EU:C:2013:348, σκέψη 32.

⁽⁶⁹⁾ Υπόθεση C-677/11, *Doux Élevage*. ECLI:EU:C:2013:348, σκέψη 36.

⁽⁷⁰⁾ Υπόθεση C-677/11, *Doux Élevage*. ECLI:EU:C:2013:348, σκέψη 38.

⁽⁷¹⁾ Βλέπε υποσημείωση 69.

⁽⁷²⁾ Υπόθεση C-279/08 P, *Επιτροπή κατά Κάτω Χωρών*, ECLI:EU:C:2011:551, σκέψεις 102 έως 113.

⁽⁷³⁾ Υπόθεση C-262/12, *Association Vent de Colère!*, ECLI:EU:C:2013:851, σκέψη 19· υπόθεση C-275/13, *Elcogás*, ECLI:EU:C:2014:2314, σκέψη 24.

- (133) Επιπλέον, η Γερμανία ισχυρίζεται ότι, ενώ στην υπόθεση Essent η διαχείριση της επιβάρυνσης ανατέθηκε σε έναν συγκεκριμένο φορέα, ο νόμος EEG 2012 στην πράξη επιβάλλει υποχρεώσεις σε απροσδιόριστο αριθμό ιδιωτικών φορέων διαχείρισης, δηλαδή στους φορείς διαχείρισης δικτύων, στους ΔΣΜ και στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, και οι υποχρεώσεις αυτές ορίζονται γενικά. Αυτό δεν αποτελεί ανάθεση, και ένας τόσο μεγάλος αριθμός ιδιωτικών φορέων διαχείρισης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι έχει οριστεί από το κράτος για τη διαχείριση μιας επιβάρυνσης. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 118, οι ΔΣΜ, και όχι κάποιος άλλος φορέας διαχείρισης, είναι οι οντότητες που έχουν οριστεί για τη διαχείριση της επιβάρυνσης EEG. Επιπλέον, δεν φαίνεται να υπάρχει νομική βάση η οποία να εμποδίζει ένα κράτος μέλος από το να αναθέτει σε περισσότερες από μία οντότητες τη διαχείριση κρατικών πόρων.
- (134) Η Γερμανία και τα ενδιαφερόμενα μέρη τονίζουν επίσης τις εικαζόμενες διαφορές μεταξύ του νόμου EEG 2012 και της πρόσφατης απόφασης στην υπόθεση Vent de colère (*). Στη Γαλλία η σχετική εισφορά εισπράττονταν από τους καταναλωτές από ένα ταμείο κρατικής διαχείρισης, ενώ στη Γερμανία οι ιδιωτικοί ΔΣΜ εισπράττουν την επιβάρυνση EEG από ιδιωτικούς προμηθευτές, οι οποίοι στη συνέχεια τη μετακυλύουν στους καταναλωτές. Στη Γαλλία το ύψος της εισφοράς καθοριζόταν με υπουργικό διάταγμα, ενώ στη Γερμανία υπολογίζεται από τους ΔΣΜ με βάση τις πραγματικές τους δαπάνες. Στη Γαλλία, σε περίπτωση ελλείμματος, το κράτος παρενέβαινε, ενώ στη Γερμανία τυχόν έλλειμμα θα πρέπει να επιβαρύνει τους ΔΣΜ προτού αντισταθμιστεί μέσω αύξησης της επιβάρυνσης το επόμενο έτος.
- (135) Ισχυριζόμενη ότι η παρουσία κρατικών πόρων ισχύει μόνο εάν οι πόροι είναι στη διάθεση της εκτελεστικής εξουσίας του κράτους, η Γερμανία παρερμηνεύει τη νομολογία. Όπως αναλύεται στην αιτιολογική σκέψη 130, η έννοια του κράτους δεν περιορίζεται στην εκτελεστική εξουσία, αλλά περιλαμβάνει επίσης τον νομοθέτη, και δεν απαιτείται το κράτος να μπορεί να διαθέτει τους πόρους ως να ήταν μέρος του προϋπολογισμού του. Όπως καταδεικνύεται στην αιτιολογική σκέψη 114, το κατά πόσον η οντότητα που διαχειρίζεται τους κρατικούς πόρους είναι ιδιωτική ή δημόσια δεν έχει σημασία. Επιπλέον, οι ΔΣΜ υπολογίζουν την επιβάρυνση EEG με βάση τις δαπάνες τους κατά τον τρόπο που ορίζεται στον νόμο EEG 2012 και το γεγονός ότι το κράτος έχει εισαγάγει μηχανισμό της αγοράς στο σύστημα δεν επηρεάζει την ύπαρξη κρατικών πόρων. Το κράτος καθορίζει επίσης τις απαιτούμενες ενέργειες σε περίπτωση ελλείμματος. Πράγματι, το κράτος δεν επωμίζεται το έλλειμμα το ίδιο, αλλά ρυθμίζει και ελέγχει τον τρόπο με τον οποίο καλύπτεται το έλλειμμα, το οποίο εντέλει καλύπτεται και πάλι μέσω της επιβάρυνσης EEG.
- (136) Επιπλέον, η Γερμανία ισχυρίζεται ότι στην υπόθεση Vent de colère απαιτείται διακριτική ευχέρεια του κράτους για τη διάθεση των χρηματοδοτικών πόρων ανά πάσα στιγμή, ενώ στον νόμο EEG 2012 το κράτος, το οποίο έχει απλώς εκδώσει τον νόμο, δεν διαθέτει τέτοιου είδους διακριτική ευχέρεια. Σύμφωνα με τη Γερμανία, η Επιτροπή δεν έχει διαχωρίσει επαρκώς τα πραγματικά μέσα άσκησης εκτελεστικού ελέγχου και την απλή νομοθετική δραστηριότητα. Ο κρατικός έλεγχος συνεπάγεται ότι το κράτος διαθέτει διακριτική ευχέρεια όσον αφορά τη διάθεση των χρηματοδοτικών πόρων. Στην υπόθεση Vent de colère, σκέψη 21, το Δικαστήριο επικυρώνει τη διαπίστωση αυτή.
- (137) Σύμφωνα με τη Γερμανία, η απουσία κρατικού ελέγχου αποδεικνύεται επίσης από το γεγονός ότι το κράτος δεν μπορεί να καθορίσει το ύψος της επιβάρυνσης EEG. Πράγματι, δεδομένου ότι το επίπεδο της επιβάρυνσης εξαρτάται από τα έσοδα που αποκομίζουν οι ΔΣΜ από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας από EEG στην αγορά άμεσης παράδοσης, καθορίζεται εξ ολοκλήρου από την αγορά. Η Επιτροπή αναγνωρίζει ότι το κράτος δεν καθορίζει σε κάθε περίπτωση το ακριβές ύψος της επιβάρυνσης EEG, καθορίζει, ωστόσο, τον τρόπο με τον οποίο η επιβάρυνση πρέπει να υπολογίζεται, λαμβανομένης υπόψη της τιμής πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, το κράτος μπορεί να εισάγει μηχανισμούς της αγοράς στο σύστημα χρηματοδότησης χωρίς να παραιτείται του ελέγχου του επί της χρηματοδότησης. Εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν θεωρεί ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ δημόσιας επιβάρυνσης που ορίζεται από τις κρατικές αρχές και νομικής υποχρέωσης που επιβάλλεται από το κράτος μέσω νόμου. Και στις δύο περιπτώσεις, το κράτος οργανώνει τη μεταφορά χρηματοδοτικών πόρων μέσω της νομοθεσίας και καθορίζει τους σκοπούς για τους οποίους μπορούν να χρησιμοποιούνται οι χρηματοδοτικοί αυτοί πόροι.
- (138) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή εμμένει στην αξιολόγησή της ότι η στήριξη υπέρ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ και υπέρ της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αέρια ορυχείων μέσω τιμολογίων τροφοδότησης χρηματοδοτείται από κρατικούς πόρους.

7.1.4. Στρεβλωτικό αποτέλεσμα για τον ανταγωνισμό και τις συναλλαγές

- (139) Τέλος, τα πλεονεκτήματα που χορηγούνται τόσο στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από EEG όσο και στους ΕΙΥ φαίνεται ότι μπορούν να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό και να επηρεάσουν τις συναλλαγές, δεδομένου ότι οι δικαιούχοι δραστηριοποιούνται σε τομείς στους οποίους οι αγορές έχουν ελευθερωθεί και όπου πραγματοποιούνται συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

7.1.5. Συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

- (140) Η Επιτροπή, κατά συνέπεια, καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο νόμος EEG 2012 συνεπάγεται τη χορήγηση κρατικής ενίσχυσης κατά την έννοια του άρθρου 107 της Συνθήκης, τόσο προς όφελος των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας από EEG όσο και, βάσει του κανόνα BesAR, προς όφελος των ΕΙΥ.

(*) Βλέπε υποσημείωση 21.

7.2. Υφιστάμενη ενίσχυση/νέα ενίσχυση και νομιμότητα της ενίσχυσης

- (141) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή έκρινε ότι ο γερμανικός νόμος για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, ο οποίος τέθηκε σε ισχύ την 1η Απριλίου 2000 («νόμος EEG 2000») και αποτέλεσε τον πρόδρομο του νόμου EEG 2012, δεν εμπεριείχε κρατικές ενισχύσεις (απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση NN 27/2000) ⁽⁷⁵⁾. Ωστόσο, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι τροποποιήσεις που εισήγαγε ο νόμος EEG 2012 ήταν ουσιαστικές και ότι η εν λόγω ενίσχυση, που χορηγήθηκε βάσει του νόμου EEG 2012, συνιστούσε νέα ενίσχυση, η οποία δεν καλυπτόταν από την προγενέστερη απόφαση της Επιτροπής (αιτιολογική σκέψη 150 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (142) Η άποψη αυτή αμφισβητήθηκε τόσο από την Γερμανία όσο και από διάφορα ενδιαφερόμενα μέρη.
- (143) Η Γερμανία και τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι οι διαδοχικές τροποποιήσεις που επήλθαν μεταξύ της αρχικής έκδοσης του νόμου EEG 2000 και του νόμου EEG 2012 δεν τροποποίησαν ουσιαστικά το καθεστώς ενισχύσεων και, ως εκ τούτου, ο νόμος EEG 2012 συνιστά υφιστάμενη ενίσχυση.
- (144) Η Γερμανία αναγνωρίζει, ωστόσο, ότι μεταξύ του νόμου EEG 2012 και του νόμου EEG 2000 υπάρχουν οι εξής δύο διαφορές:
- α) τροποποιείται ο μηχανισμός αντιστάθμισης, διότι η αρχική φυσική ροή ηλεκτρικής ενέργειας EEG προς τους προμηθευτές αντικαθίσταται από την υποχρέωση των ΔΣΜ να πωλούν οι ίδιοι την ηλεκτρική ενέργεια EEG στην αγορά άμεσης παράδοσης. Σε αντάλλαγμα της καταβολής της επιβάρυνσης EEG για μια δεδομένη ποσότητα ενέργειας, οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας δύνανται να χαρακτηρίζουν την εν λόγω ποσότητα ως ηλεκτρική ενέργεια EEG. Κατά την άποψη της Γερμανίας, αυτό σημαίνει ότι οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας αποκτούν τον «ανανεώσιμο χαρακτήρα» της ηλεκτρικής ενέργειας και, κατά συνέπεια, την ικανότητα να επισημαίνουν στους καταναλωτές τον βαθμό στον οποίο έχουν καταβάλει την επιβάρυνση (βλέπε άρθρο 53 παράγραφος 1 και άρθρο 54 παράγραφος 1 του νόμου EEG 2012).
- β) στον νόμο EEG 2000 δεν προβλέπεται ο κανόνας BesAR.
- (145) Εκτός από αυτές τις δύο διαφορές, ο μηχανισμός που περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 7, 8 και 9 είναι, κατά την άποψη της Γερμανίας, πανομοιότυπος με τα προβλεπόμενα στον νόμο EEG 2000. Ειδικότερα, η Γερμανία ισχυρίζεται ότι το βασικό χαρακτηριστικό, δηλαδή ότι οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας αντισταθμίζουν τις πρόσθετες δαπάνες των ΔΣΜ που προκύπτουν από την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας EEG με τη χρήση ιδίων χρηματοδοτικών πόρων, αποτελούσε ήδη μέρος του νόμου EEG 2000.
- (146) Η Επιτροπή εμμένει στη διαπίστωσή της ότι τα στοιχεία κρατικής ενίσχυσης που εμπεριέχονται στον νόμο EEG 2012 συνιστούν νέα ενίσχυση, διότι ο νόμος EEG 2012 αποτελεί ουσιαστική τροποποίηση σε σύγκριση με τον νόμο EEG 2000.
- (147) Πράγματι, οι αλλαγές που αναγνωρίζει η Γερμανία, δηλαδή η αλλαγή όσον αφορά τον μηχανισμό αντιστάθμισης και η θέσπιση του κανόνα BesAR, αποτελούν ουσιαστικές τροποποιήσεις.

7.2.1 Τροποποίηση του μηχανισμού αντιστάθμισης

- (148) Ως προκαταρκτική παρατήρηση, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, όταν έκρινε το 2002 ότι ο νόμος EEG 2000 δεν συνεπάγονταν μεταφορά κρατικών πόρων, η σχετική αξιολόγηση είχε διενεργηθεί λίγο μετά την έκδοση της απόφασης στην υπόθεση PreussenElektra. Ωστόσο, με μετέπειτα αποφάσεις του, το Δικαστήριο αποσαφήνισε ή ακόμη και περιόρισε έκτοτε την ερμηνεία της απόφασης στην υπόθεση PreussenElektra. Από τις δικαστικές αποφάσεις στις υποθέσεις *Essent*, *Vent de colère* και *Elcogás* προκύπτει ότι, βάσει του αρχικού μηχανισμού αντιστάθμισης, το κράτος είχε ήδη αναθέσει στους ΔΣΜ τη διαχείριση καθεστώτος ενισχύσεων, το οποίο χρηματοδοτούνταν από την καταβολή της επιβάρυνσης που εισέπρατταν από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας.
- (149) Το καθοριστικό στοιχείο εν προκειμένω είναι ότι επήλθαν ουσιαστικές τροποποιήσεις στον μηχανισμό αντιστάθμισης, καθώς δεν αποτελείται πλέον από αλυσίδα υποχρεώσεων αγοράς πραγματικής ηλεκτρικής ενέργειας (φορείς διαχείρισης δικτύων από παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG, ΔΣΜ από φορείς διαχείρισης δικτύων, προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας από ΔΣΜ). Επί του παρόντος, η φυσική μεταφορά διακόπτεται στο επίπεδο των ΔΣΜ, οι οποίοι υποχρεούνται να διασφαλίζουν την εμπορική διάθεση της ηλεκτρικής ενέργειας EEG. Η εν λόγω εμπορική διάθεση έχει αποσυνδεθεί από τον μηχανισμό αντιστάθμισης. Ο μηχανισμός αντιστάθμισης αφορά αμιγώς τη χρηματοδοτική κατανομή των δαπανών μεταξύ των διαφόρων φορέων διαχείρισης. Το κράτος ανέθεσε στους ΔΣΜ την ευθύνη της συγκέντρωσης και του υπολογισμού των εν λόγω δαπανών, καθώς και της είσπραξής τους από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας.
- (150) Περαιτέρω, στον νόμο EEG 2000 δεν προβλεπόταν διάταξη σχετικά με το κατά πόσον έπρεπε να είναι υποχρεωτική η συμμετοχή των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας στις δαπάνες για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας EEG. Η λήψη της εν λόγω απόφασης εναπόκειτο στις αρμόδιες ρυθμιστικές αρχές, οι οποίες εκείνη την περίοδο διέθεταν ακόμη την εξουσία ρύθμισης των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας για τους τελικούς καταναλωτές. Ο νόμος EEG 2012 επιτρέπει ρητώς στους προμηθευτές να μετακυλύουν τις δαπάνες στους πελάτες τους, και αυτό ακριβώς πράττουν εκ των πραγμάτων όλοι οι προμηθευτές.

⁽⁷⁵⁾ EE C 164 της 10.7.2002, σ. 5.

- (151) Επιπλέον, στην BNetzA, για την οποία δεν προβλέπονταν αρμοδιότητες δυνάμει του νόμου EEG 2000, εκχωρούνται πλέον εξουσίες παρακολούθησης των εν λόγω χρηματοοικονομικών ροών και επιβολής της συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του νόμου EEG 2012, ιδίως για σκοπούς προστασίας των καταναλωτών. Η BAFA, για την οποία επίσης δεν προβλέπονταν αρμοδιότητες στο πλαίσιο του νόμου EEG 2000, αποφασίζει τη χορήγηση μείωσης της επιβάρυνσης EEG σε ορισμένες επιχειρήσεις βάσει των κριτηρίων που καθορίζονται στον νόμο EEG 2012.

7.2.2. Ο κανόνας *Besondere Ausgleichsregelung* (BesAR)

- (152) Το λογικό επακόλουθο της ένταξης των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας στον επιμερισμό των βαρών είναι η μείωση της επιβάρυνσης που χορηγείται στις πλέον ενεργοβόρες επιχειρήσεις. Δυνάμει του νόμου EEG 2012, η BAFA, η οποία στο πλαίσιο του νόμου EEG 2000 δεν διαδραμάτιζε συγκεκριμένο ρόλο, είναι υπεύθυνη να πιστοποιεί, με την έκδοση διοικητικών αποφάσεων, ότι οι EIU πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στον κανόνα BesAR. Ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίστηκαν ότι απλώς και μόνο το γεγονός ότι ορισμένοι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας επωφελούνται από ανώτατο όριο επιβάρυνσης δεν μπορεί να επηρεάσει τον ιδιωτικό χαρακτήρα των χρηματοδοτικών πόρων που συνεισφέρουν. Ωστόσο, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ύπαρξη του κανόνα BesAR αποτελεί επιπλέον αποδεικτικό στοιχείο του γεγονότος ότι ο νόμος EEG 2012 δεν βασίζεται πλέον σε υποχρεώσεις αγοράς που συνεπάγονται τη χρήση ιδιωτικών πόρων, αλλά σε ολοκληρωμένο σύστημα κατανομής δαπανών, βασισμένο, σε ορισμένο βαθμό, σε κριτήρια διανεμητικής δικαιοσύνης, το οποίο οργανώνεται από το κράτος και παρακολουθείται από τις κρατικές αρχές.
- (153) Εν κατακλείδι, οι πολυάριθμες διαφορές μεταξύ του νόμου EEG 2000 και του νόμου EEG 2012 συνοψίζονται στον πίνακα που παρατίθεται κατωτέρω και καταδεικνύουν ότι ο νόμος EEG 2012 αποτελούσε εξ ολοκλήρου νέο καθεστώς.

Χαρακτηριστικό	Νόμος EEG 2000	Νόμος EEG 2012
Μετακύλιση της επιβάρυνσης	Διαδοχικές υποχρεώσεις των φορέων διαχείρισης για αγορά ηλεκτρικής ενέργειας EEG	Αποσύνδεση της μετακύλισης των δαπανών από τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας EEG
Μηχανισμός αντιστάθμισης στο τρίτο επίπεδο	Σύνδεση της αντιστάθμισης των δαπανών με την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας EEG	Αντιστάθμιση των δαπανών που προκύπτουν από τις πωλήσεις της ηλεκτρικής ενέργειας EEG στην αγορά άμεσης παράδοσης
Οι τελικοί καταναλωτές υποχρεούνται να επωμιστούν τις δαπάνες, αλλά ορισμένοι επωφελούνται από τον καθορισμό ανώτατου ορίου	Δεν προβλέπεται	BesAR: Δυνατότητα των EIU να ζητούν μειώσεις της οικείας επιβάρυνσης
Ρόλος της BNetzA	Δεν προβλέπεται	Εποπτεία και επιβολή του καθορισμού της επιβάρυνσης
Ρόλος της BAFA	Δεν προβλέπεται	Έγκριση της μείωσης της επιβάρυνσης
Ύψος της επιβάρυνσης	0,2 ct/kWh (2000)	6,24 ct/kWh (2014)
Τροφοδότηση ηλεκτρικής ενέργειας EEG	Κάτω του 1 δισεκατ. ευρώ (2000)	Άνω των 20 δισεκατ. ευρώ (2013)

- (154) Δεδομένου ότι ο νόμος EEG 2012 εφαρμόζεται μόνο σε μειώσεις της επιβάρυνσης EEG που χορηγήθηκαν για τα έτη 2013 και 2014, κρατική ενίσχυση συνεπάγεται μόνον η μείωση που χορηγήθηκε αυτά τα δύο έτη ⁽⁷⁶⁾.

7.3. Συμβατότητα με την εσωτερική αγορά

- (155) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή συνήγαγε το συμπέρασμα ότι η κρατική ενίσχυση υπέρ των παραγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG μπορούσε να χαρακτηριστεί συμβατή με την εσωτερική αγορά. Ωστόσο, διατηρούσε αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσον η χορήγηση της εν λόγω ενίσχυσης μπορούσε να αξιολογηθεί ανεξάρτητα από τον μηχανισμό χρηματοδότησής της, δηλαδή από την επιβάρυνση EEG. Κατέληξε επίσης στο προκαταρκτικό συμπέρασμα ότι η επιβάρυνση EEG συνιστά παραβίαση του άρθρου 30 ή του άρθρου 110 της Συνθήκης.

⁽⁷⁶⁾ Δεδομένου ότι ο νόμος EEG 2012 τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιανουαρίου 2012, οι πρώτες μειώσεις για τις οποίες οι EIU μπορούσαν να υποβάλουν αίτηση δυνάμει του εν λόγω νόμου ήταν οι μειώσεις που χορηγήθηκαν το 2013. Οι μειώσεις που χορηγήθηκαν για το έτος 2012 βασίστηκαν σε διαφορετικό νόμο, προγενέστερο του νόμου EEG 2012 και, ως εκ τούτου, δεν εξετάζονται στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας.

- (156) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε επίσης αμφιβολίες ως προς το αν ο κανόνας BesAR μπορούσε να χαρακτηριστεί συμβατός με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 της Συνθήκης.

7.3.1. Νομική βάση και πεδίο εφαρμογής της αξιολόγησης της συμβατότητας του κανόνα BesAR

- (157) Η αξιολόγηση της συμβατότητας καλύπτει μόνον τη νέα ενίσχυση που χορηγήθηκε δυνάμει του νόμου EEG 2012. Νομική βάση για τις μειωμένες επιβαρύνσεις EEG που καταβλήθηκαν το 2012 αποτέλεσε η διοικητική πράξη που εξέδωσε η ΒΑFA στα τέλη του 2011. Ως εκ τούτου, οι πληρωμές αυτές διέπονται από τις διατάξεις του άρθρου 1 στοιχείο β) σημείο ii) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου ⁽⁷⁷⁾.
- (158) Η παρούσα απόφαση δεν καλύπτει τις καταβολές μειωμένης επιβάρυνσης EEG από σιδηροδρομικές επιχειρήσεις. Η Επιτροπή επιφυλάσσεται του δικαιώματος αξιολόγησης του άρθρου 42 του νόμου EEG 2012 στο πλαίσιο χωριστής διαδικασίας.
- (159) Η Επιτροπή αξιολόγησε τη συμβατότητα του κανόνα BesAR με την εσωτερική αγορά, με βάση τις ενότητες 3.7.2 και 3.7.3 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014.
- (160) Η Επιτροπή εφαρμόζει τις κατευθυντήριες γραμμές του 2014 από την 1η Ιουλίου 2014. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές περιλαμβάνουν τους ουσιαστικούς κανόνες για την αξιολόγηση των μειώσεων στη χρηματοδοτική στήριξη για παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των μειώσεων που είχαν χορηγηθεί πριν από την 1η Ιουλίου 2014 (σημείο 248). Επομένως, η υπό εξέταση κρατική ενίσχυση πρέπει να αξιολογηθεί βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2014.
- (161) Σύμφωνα με τη νομολογία, στον συγκεκριμένο τομέα των κρατικών ενισχύσεων, η Επιτροπή δεσμεύεται από τα ρυθμιστικά πλαίσια που θεσπίζει και τις ανακοινώσεις που εκδίδει, στο μέτρο που δεν παρεκκλίνουν από τους κανόνες της Συνθήκης και τυγχάνουν αποδοχής από τα κράτη μέλη ⁽⁷⁸⁾. Η Γερμανία έκανε αποδεκτές τις κατευθυντήριες γραμμές του 2014 στις 31 Ιουλίου 2014. Κανένα από τα ενδιαφερόμενα μέρη δεν ισχυρίζεται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές παρεκκλίνουν από τους κανόνες της Συνθήκης.
- (162) Ωστόσο, τα ενδιαφερόμενα μέρη αμφισβητούν τη νομιμότητα του σημείου 248. Φρονούν ότι η εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 στην κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε πριν από την 1η Ιουλίου 2014 αντιβαίνει σε αρκετές γενικές αρχές του ενωσιακού δικαίου, και ιδίως στην αρχή της ασφάλειας δικαίου και στην αρχή της μη αναδρομικότητας επιζήμιων μέτρων ⁽⁷⁹⁾, καθώς και στην αρχή σύμφωνα με την οποία οι κρατικές ενισχύσεις πρέπει να αξιολογούνται βάσει των ισχυόντων κανόνων κατά την ημερομηνία θέσπισης του καθεστώτος ενισχύσεων.
- (163) Πλην όμως, τα ενδιαφερόμενα μέρη θεωρούν εσφαλμένως ότι η δεύτερη παράγραφος του σημείου 248 συνιστά αναδρομική εφαρμογή. Σύμφωνα με τη νομολογία, το ενωσιακό δικαίο κάνει διάκριση μεταξύ της άμεσης εφαρμογής ενός νέου κανόνα στα μελλοντικά αποτελέσματα μιας κατάστασης που βρίσκεται σε εξέλιξη ⁽⁸⁰⁾ και της αναδρομικής εφαρμογής του νέου κανόνα σε μια κατάσταση η οποία έχει διαμορφωθεί οριστικά πριν από την έναρξη ισχύος του εν λόγω κανόνα (η οποία αναφέρεται επίσης ως υφιστάμενη κατάσταση) ⁽⁸¹⁾. Επιπλέον, κατά την πάγια νομολογία των Δικαστηρίων της Ένωσης, δεν είναι δυνατή η δημιουργία δικαιολογημένης εμπιστοσύνης σε σχέση με τις επιχειρήσεις πριν τα θεσμικά όργανα εκδώσουν πράξη περάτωσης της διοικητικής διαδικασίας, η οποία έχει καταστεί οριστική ⁽⁸²⁾.
- (164) Όπως έχει αποφανθεί το Δικαστήριο, η παράνομη κρατική ενίσχυση συνιστά κατάσταση που βρίσκεται σε εξέλιξη. Οι κανόνες που διέπουν την έγκαιρη εφαρμογή του δικαίου επιτάσσουν ότι η άμεση εφαρμογή νέων κανόνων περί συμβατότητας στις παράνομες ενισχύσεις δεν συνιστά αναδρομική εφαρμογή των εν λόγω νέων κανόνων ⁽⁸³⁾.

⁽⁷⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

⁽⁷⁸⁾ Απόφαση Γερμανία κ.ά. κατά Kronofrance, C-75/05 και C-80/05, ECLI:EU:C:2008:482, σκέψη 61, με περαιτέρω παραπομπές.

⁽⁷⁹⁾ Τα ενδιαφερόμενα μέρη παραπέμπουν στην ακόλουθη νομολογία: υπόθεση C-260/91, Diversint, ECLI:EU:C:1993:136, σκέψη 9· υπόθεση C-63/83, Regina v Kirk, ECLI:EU:C:1984:255, σκέψεις 21 και εξής· υπόθεση C-1/73, Westzucker, ECLI:EU:C:1973:78, σκέψη 5· υπόθεση C-295/02, Gerken, ECLI:EU:C:2004:400, σκέψεις 47 και εξής· υπόθεση C-420/06, Jager, ECLI:EU:C:2008:152, σκέψεις 59 και εξής· υπόθεση C-189/02 P, Dansk Rørigndustri κ.ά. κατά Επιτροπή, ECLI:EU:C:2005:408, σκέψη 217.

⁽⁸⁰⁾ Υπόθεση C-334/07 P, Επιτροπή κατά Freistaat Sachsen, ECLI:EU:C:2008:709, σκέψη 43· υπόθεση T-176/01, Ferrière Nord κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2004:336, σκέψη 139.

⁽⁸¹⁾ Υπόθεση 68/69, Bundesknappschaft κατά Brock, ECLI:EU:C:1970:24, σκέψη 6· υπόθεση 1/73 Westzucker GmbH κατά Einfuhr- und Vorratsstelle für Zucker, ECLI:EU:C:1973:78, σκέψη 5· υπόθεση 143/73, SOPAD κατά FORMA κ.ά., ECLI:EU:C:1973:145, σκέψη 8· υπόθεση 96/77, Bauche, ECLI:EU:C:1978:26, σκέψη 48· υπόθεση 125/77, Koninklijke Scholten-Honig NV κ.ά. κατά Floofdproduktschaar voor Akkerbouwprodukten, ECLI:EU:C:1978:187, σκέψη 37· υπόθεση 40/79, P κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:1981:32, σκέψη 12· υπόθεση 270/84, Licata κατά ESC, ECLI:EU:C:1986:304, σκέψη 31· υπόθεση C-60/98 Butterfly Music κατά CEDEM, ECLI:EU:C:1999:333, σκέψη 24· C-334/07 P, Επιτροπή κατά Freistaat Sachsen, ECLI:EU:C:2008:709, σκέψη 53· υπόθεση T-404/05 Ελλάδα κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2008:510, σκέψη 77.

⁽⁸²⁾ Υπόθεση C-169/95, Ισπανία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:1997:10, σκέψη 51 έως 54· συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-116/01 και T-118/01, P&O European Ferries (Vizcaya) SA κατά Επιτροπής, ECLI:EU:T:2003:217, σκέψη 205.

⁽⁸³⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-465/09 P έως C-470/09 P, Diputación Foral de Vizcaya κ.ά. κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2011:372, σκέψεις 125 και 128.

(165) Για τους προαναφερόμενους λόγους, η Επιτροπή οφείλει να αξιολογήσει τον κανόνα BesAR με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του 2014. Δεν διαθέτει τη διακριτική ευχέρεια να αποκλίνει από τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές κατά τη διενέργεια της αξιολόγησής της. Δεδομένου ότι η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα πριν από την 1η Ιουλίου 2014, η Επιτροπή κάλεσε τη Γερμανία και τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με την εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 στην υπό εξέταση υπόθεση.

7.3.1.1. Οι παρατηρήσεις της Γερμανίας και των ενδιαφερόμενων τρίτων μερών

(166) Αρκετά ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 2014 δεν πρέπει να εφαρμοστούν στην επιβολή ανώτατου ορίου στις επιβαρύνσεις EEG· αντιθέτως, η Επιτροπή πρέπει να διενεργήσει αξιολόγηση της συμβατότητας με βάση το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχία β) ή γ) της Συνθήκης.

(167) Πρώτον, τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν ότι οι μειώσεις της επιβάρυνσης EEG θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν συμβατές με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης, δεδομένου ότι προωθούν την υλοποίηση ενός σημαντικού έργου κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος (την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, όπως απαιτείται από την οδηγία 2009/28/EK) ή ότι, ελλείψει αυτού, αποσκοπούν στην άρση σοβαρής διαταραχής στην οικονομία της Γερμανίας (του κινδύνου αποβιομηχάνισης λόγω του κόστους των ΑΠΕ).

(168) Τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται επίσης ότι οι συγκεκριμένες μειώσεις θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν συμβατές δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, με βάση το σκεπτικό ότι έχουν ως στόχο την προώθηση της ανάπτυξης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, αποτρέποντας παράλληλα τις διαρροές άνθρακα και διατηρώντας τη βιομηχανική βάση της Ένωσης. Σε αυτό το πλαίσιο, τα εν λόγω ενδιαφερόμενα μέρη προβάλλουν το επιχειρήμα ότι ο κανόνας BesAR αποτελεί το κατάλληλο μέσο για τη σύγκλιση των διαφορετικών πτυχών αυτού του πολλαπλού στόχου. Αναφέρουν επίσης ότι το συγκεκριμένο μέσο είναι αναλογικό, διότι οι δικαιούχοι του κανόνα BesAR εξακολουθούν να συμμετέχουν στη χρηματοδότηση. Επιπλέον, υποστηρίζουν ότι το μέτρο είναι αναλογικό διότι οι φόροι ηλεκτρικής ενέργειας και η επιβάρυνση EEG είναι ουσιαστικά ομοειδείς (δεδομένου ότι πρόκειται και στις δύο περιπτώσεις για τέλη κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας) και επειδή ο ελάχιστος φορολογικός συντελεστής για την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώνουν οι επιχειρήσεις, ο οποίος καθορίζεται από την Ένωση, όπως προβλέπεται στον πίνακα Γ του παραρτήματος I της οδηγίας 2003/96/EK του Συμβουλίου⁽⁸⁴⁾, ανέρχεται σε 0,05 ct/kWh, δηλαδή ισούται με την ελάχιστη επιβάρυνση EEG. Τέλος, τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι ο νόμος EEG 2012 δεν νοθεύει τον ανταγωνισμό ή τις συναλλαγές, διότι δεν εξουδετερώνει πλήρως τη στρέβλωση που προκαλείται πρωτίστως από την υψηλότερη επιβάρυνση EEG που επωμίζονται οι γερμανικές επιχειρήσεις σε σύγκριση με ισοδύναμους φόρους ή εισφορές που επιβαρύνουν τις επιχειρήσεις σε άλλα κράτη μέλη.

(169) Όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχία β) και γ), παρόμοιους ισχυρισμούς διατύπωσε και η Γερμανία στην απάντησή της στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας που εξέδωσε η Επιτροπή.

(170) Δεύτερον, τα ενδιαφερόμενα μέρη διατείνονται ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να εξετάσει τις μειώσεις χωριστά, στηριζόμενη σε διαφορετική νομική βάση για τη συμβατότητα από εκείνη που χρησιμοποιήθηκε για την εξέταση της στήριξης για την ηλεκτρική ενέργεια EEG. Αντιθέτως, η Επιτροπή οφείλει να αξιολογήσει (και να εγκρίνει) τις μειώσεις, ως μέρος της χρηματοδότησης, από κοινού με τη στήριξη για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο πλαίσιο της απόφασης κίνησης της διαδικασίας. Αυτό εξηγείται με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία η Επιτροπή οφείλει να λαμβάνει υπόψη τον τρόπο χρηματοδότησης της ενίσχυσης στην περίπτωση που αυτός αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του μέτρου⁽⁸⁵⁾.

(171) Τρίτον, ακόμη και αν έπρεπε να εφαρμοστούν οι κατευθυντήριες γραμμές του 2014, τα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι, λαμβανομένων υπόψη των σημείων 248 και 250 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα μπορούσαν να εφαρμοστούν με αναδρομική ισχύ μόνο στην περίπτωση της παράνομης ενίσχυσης και όχι στην περίπτωση υφιστάμενης ενίσχυσης. Ωστόσο, ακόμη και αν η επιβολή ανώτατου ορίου στις επιβαρύνσεις EEG συνιστούσε κρατική ενίσχυση (το οποίο αμφισβητείται), θα έπρεπε να θεωρηθεί υφιστάμενη ενίσχυση λόγω της σιωπηρής έγκρισής της από την Επιτροπή στην υπόθεση NN 27/2000⁽⁸⁶⁾.

(172) Τέταρτον, τα ενδιαφερόμενα μέρη υποστηρίζουν ότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 2014, και ιδίως οι κανόνες σχετικά με τα σχέδια προσαρμογής της ενότητας 3.7.3, πρέπει να ερμηνευθούν κατά τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζουν τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των δικαιούχων. Με άλλα λόγια, η προοδευτική προσαρμογή πρέπει να είναι αρκετά μικρή κατά τα έτη 2013 και 2014 ώστε να αποκλείεται η ανάκτηση. Αυτή η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη προέκυψε, σύμφωνα με τα συγκεκριμένα ενδιαφερόμενα μέρη, από την απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση NN 27/2000.

⁽⁸⁴⁾ Οδηγία 2003/96/EK του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας (EE L 283 της 31.10.2003, σ. 51).

⁽⁸⁵⁾ Υπόθεση C-261/01, Van Calster ECLI:EU:C:2003:571, σκέψη 49· υπόθεση C-333/07, Société Régie Networks, ECLI:EU:C:2008:764, σκέψη 89.

⁽⁸⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 75.

7.3.1.2. Ανάλυση

- (173) Οι προαναφερόμενοι ισχυρισμοί δεν μπορούν να τροποποιήσουν την αξιολόγηση που περιλαμβάνεται στην παρούσα απόφαση όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 που παρουσιάζεται στις αιτιολογικές σκέψεις 157 έως 165.
- (174) Πρώτον, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, το σημείο 10 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 ορίζει ότι στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές «η Επιτροπή καθορίζει τους όρους βάσει των οποίων οι ενισχύσεις στον τομέα της ενέργειας και του περιβάλλοντος δύνανται να θεωρηθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά σύμφωνα με το άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης». Σύμφωνα με το Δικαστήριο, «η Επιτροπή μπορεί να δεσμευθεί με συγκεκριμένους προσανατολισμούς για την άσκηση των εξουσιών εκτιμήσεως που έχει, μέσω πράξεων όπως οι κατευθυντήριες γραμμές, εφόσον αυτές περιέχουν ενδεικτικούς κανόνες ως προς τον προσανατολισμό που πρέπει να ακολουθεί το εν λόγω όργανο και εφόσον δεν αποκλίνουν από τους κανόνες της Συνθήκης»⁽⁸⁷⁾. Δεδομένου ότι στις κατευθυντήριες γραμμές του 2014 καθορίζονται εκ των προτέρων, κατά γενικό και σαφή τρόπο, οι όροι συμβατότητας της εξαίρεσης που προβλέπεται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, η Επιτροπή δεσμεύεται να εφαρμόσει τις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές.
- (175) Δεν υπάρχει περιθώριο για κατ' αναλογία εφαρμογή των κανόνων για τη φορολογία της ηλεκτρικής ενέργειας, διότι οι κατευθυντήριες γραμμές του 2014 περιέχουν πλήρη δέσμη κανόνων για την αξιολόγηση της μείωσης των επιβαρύνσεων ΑΠΕ.
- (176) Όσον αφορά τις παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης, οι κατευθυντήριες γραμμές του 2014 δεν περιλαμβάνουν κριτήρια σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή θα ασκεί τη διακριτική της ευχέρεια κατά την εφαρμογή του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β). Είναι γεγονός ότι η Επιτροπή έχει εκδώσει ανακοίνωση με τίτλο «Κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας με την εσωτερική αγορά των κρατικών ενισχύσεων για την προώθηση της υλοποίησης σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος»⁽⁸⁸⁾, η οποία εφαρμόζεται από την 1η Ιουλίου 2014. Ωστόσο, σύμφωνα με το σημείο 52 της εν λόγω ανακοίνωσης, «στην περίπτωση μη κοινοποιηθεισών ενισχύσεων, η Επιτροπή θα εφαρμόζει την παρούσα ανακοίνωση αν η ενίσχυση χορηγήθηκε μετά την έναρξη ισχύος της, και, σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, τους κανόνες που ίσχυαν κατά τον χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης». Τούτο σημαίνει ότι τα κριτήρια που καθορίζονται στην εν λόγω ανακοίνωση δεν μπορούν να εφαρμοστούν στις μειώσεις των επιβαρύνσεων που εξετάζονται στην παρούσα απόφαση. Απεναντίας, η Επιτροπή πρέπει να εφαρμόσει τους κανόνες που καθορίζονται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2008⁽⁸⁹⁾.
- (177) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, η Επιτροπή εξέφρασε αμφιβολίες σχετικά με το κατά πόσον ο κανόνας BesAR θα μπορούσε να χαρακτηριστεί συμβατός με την εσωτερική αγορά δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης, σύμφωνα με τα σημεία 147 έως 150 των κατευθυντήριων γραμμών του 2008. Οι αμφιβολίες αυτές διατυπώθηκαν ιδίως διότι δεν μπορούσε να συναχθεί ότι οι μειώσεις αφορούσαν κάποιο έργο και, κατά μείζονα λόγο, συγκεκριμένο έργο, «με σαφώς καθορισμένους όρους υλοποίησης». Επιπλέον, ήταν σε κάθε περίπτωση αμφίβολο κατά πόσον έργο αυτού του είδους θα μπορούσε να χαρακτηριστεί έργο «κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος», δηλαδή κατά πόσον το παρεχόμενο πλεονέκτημα θα μπορούσε να εκτείνεται στο σύνολο της Ένωσης. Τέλος, αμφισβητήθηκε κατά πόσον η υπό εξέταση ενίσχυση, ήτοι οι μειώσεις της επιβάρυνσης EEG, θα μπορούσε να «αποτελέσει κίνητρο για την υλοποίηση του έργου» (αιτιολογικές σκέψεις 211 και 212 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας).
- (178) Οι αμφιβολίες αυτές δεν έχουν αρθεί. Η Γερμανία ισχυρίζεται ότι πρέπει να θεωρηθεί ότι τόσο η επίτευξη των στόχων ΑΠΕ όσο και η διατήρηση της βιομηχανικής ανταγωνιστικότητας συνιστούν ένα, αν όχι περισσότερα, έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος. Η Γερμανία παραπέμπει στη στρατηγική «Ευρώπη 2020» της Επιτροπής, η οποία προτάσσει ως προτεραιότητα την «προώθηση μιας πιο αποδοτικής στη χρήση πόρων, πιο πράσινης και πιο ανταγωνιστικής οικονομίας»⁽⁹⁰⁾. Εντούτοις, όσο σημαντικοί και αν είναι οι στόχοι πολιτικής, η ανάπτυξη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η προώθηση της ανταγωνιστικότητας δεν μπορούν να εκληφθούν ως συγκεκριμένα έργα με την κυριολεκτική σημασία της έννοιας. Θα ήταν δε ακόμη λιγότερο εφικτό να προσδιοριστούν τα εν λόγω έργα με καθορισμένους όρους υλοποίησης, περιλαμβανομένων των συμμετεχόντων σε αυτά, των στόχων τους και των αποτελεσμάτων τους, όπως απαιτείται στο σημείο 147 στοιχείο α) των κατευθυντήριων γραμμών του 2008. Εάν τα έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος έπρεπε να ερμηνεύονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εμπερικλείουν απλώς στόχους πολιτικής, τα όρια του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) θα έπρεπε να επεκτείνονται πέραν της διατύπωσής τους, και η απαίτηση εστίασης σε συγκεκριμένο έργο με άρτια καθορισμένους όρους θα καθίστατο άνευ νοήματος. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με την «αναγκαιότητα στενής ερμηνείας των παρεκκλίσεων από τη γενική αρχή περί ασυμβίβαστου των κρατικών ενισχύσεων με την κοινή αγορά»⁽⁹¹⁾.
- (179) Ακόμη σημαντικότερο, ωστόσο, είναι το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο κατέστησε σαφές στην υπόθεση *Hotel Cipriani*, ότι «ένα μέτρο ενίσχυσης δύναται να τύχει της προβλεπόμενης από το [άρθρο 107 παράγραφος 3 στοιχείο β)

⁽⁸⁷⁾ Υπόθεση C-310/99, Ιταλία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2002:143, σκέψη 52.

⁽⁸⁸⁾ EE C 188 της 20.6.2014, σ. 4.

⁽⁸⁹⁾ Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές του 2008 σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προστασία του περιβάλλοντος (EE C 82 της 1.4.2008, σ. 1).

⁽⁹⁰⁾ COM(2010) 2020 τελικό, σ. 10.

⁽⁹¹⁾ Υπόθεση C-301/96, Γερμανία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:2003:509, σκέψη 106.

της Συνθήκης] παρέκκλισης μόνον εφόσον δεν εξασφαλίζει ευνοϊκή μεταχείριση κυρίως στους επιχειρηματίες ενός κράτους μέλους, αλλά αντιπροσωπεύει ένα πλεονέκτημα για την Κοινότητα στο σύνολό της». Το κριτήριο αυτό δεν πληρούται εάν το καθεστώς κρατικών ενισχύσεων αποσκοπεί απλώς στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των εν λόγω επιχειρήσεων ⁽⁹²⁾. Πράγματι, ο κανόνας BesAR αποσκοπεί μόνο στον μετριασμό της οικονομικής επιβάρυνσης των ενεργοβόρων επιχειρήσεων στη Γερμανία και, κατά συνέπεια, στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς τους.

- (180) Τέλος, λαμβανομένης υπόψη της αναγκαιότητας στενής ερμηνείας των παρεκκλίσεων από τη γενική αρχή περί ασυμβίβαστου των κρατικών ενισχύσεων με την εσωτερική αγορά, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 178, το γεγονός και μόνο ότι το κόστος ηλεκτρικής ενέργειας αυξάνεται για μεγάλο αριθμό βιομηχανικών χρηστών δεν μπορεί να θεωρηθεί σοβαρή διαταραχή της οικονομίας του οικείου κράτους μέλους.
- (181) Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν θα μπορούσε να εγκρίνει τον κανόνα BesAR δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο β) της Συνθήκης.
- (182) Δεύτερον, σχετικά με τον ισχυρισμό που αναφέρεται συνοπτικά στην αιτιολογική σκέψη 170, η ενίσχυση που χορηγείται στις ενεργοβόρες επιχειρήσεις με τη μορφή μειωμένων επιβαρύνσεων EEG είναι σαφώς διακριτή και διαχωρίσιμη από τη στήριξη για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Οι δικαιούχοι στη δεύτερη περίπτωση συνιστούν διαφορετική ομάδα σε σύγκριση με την ομάδα των δικαιούχων στην πρώτη περίπτωση. Επιπλέον, οι μειώσεις δεν εξυπηρετούν άμεσα τον σκοπό της χρηματοδότησης της στήριξης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές αλλά, αντιθέτως, ουσιαστικά αντίκεινται στον σκοπό αυτό, δεδομένου ότι το άμεσο αποτέλεσμα τους συνίσταται στη μείωση των εσόδων που διατίθενται για τη χρηματοδότηση των ΑΠΕ. Το στοιχείο αυτό τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι η επιβάρυνση EEG έπρεπε να αυξηθεί για όλους τους άλλους μη προνομιούχους χρήστες, προκειμένου να εξασφαλιστεί η χρηματοδότηση.
- (183) Τρίτον, όσον αφορά τον ισχυρισμό που αναφέρεται συνοπτικά στην αιτιολογική σκέψη 171, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο κανόνας BesAR συνιστά παράνομη ενίσχυση, η οποία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του σημείου 248 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Πράγματι, όπως διευκρινίζεται ήδη στις αιτιολογικές σκέψεις 141 και εξής, ο νόμος EEG 2012 τροποποίησε ουσιαστικά το καθεστώς ενισχύσεων το οποίο εγκρίθηκε με την απόφαση που εξέδωσε η Επιτροπή στην υπόθεση NN 27/2000.
- (184) Ο τέταρτος ισχυρισμός σχετικά με τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των δικαιούχων εξετάζεται περαιτέρω στην αιτιολογική σκέψη 257, διότι αφορά μόνον την ανάκτηση.

7.3.1.3. Εναλλακτική αξιολόγηση βάσει των κατευθυντήριων γραμμών του 2008

- (185) Το Γενικό Δικαστήριο έχει διατυπώσει, επανειλημμένως και σε αντίθεση με τη νομολογία του Δικαστηρίου, την άποψη ότι οι παράνομες ενισχύσεις πρέπει να αξιολογούνται με βάση τους κανόνες που ισχύουν κατά τον χρόνο χορήγησής τους. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή διενήργησε εναλλακτική αξιολόγηση, δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης, με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του 2008.
- (186) Συνεπεία της διαδικασίας αυτής, η Επιτροπή θα έπρεπε να είχε κηρύξει την ενίσχυση λειτουργίας που χορηγήθηκε βάσει του κανόνα BesAR εξ ολοκλήρου ασυμβίβαστη, για τους λόγους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 187 και εξής.
- (187) Στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας αναφέρεται ότι, κατά τον χρόνο της έκδοσής της, δεν υπήρχαν συγκεκριμένοι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, βάσει των οποίων θα αναγνωριζόταν ότι οι απαλλαγές ή οι μειώσεις σε επιβαρύνσεις που εξυπηρετούν τη στήριξη των ΑΠΕ θα μπορούσαν να κριθούν απαραίτητες για την επίτευξη ενός στόχου κοινού ενδιαφέροντος και επομένως να εγκριθούν δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης.
- (188) Η Επιτροπή είχε απαγορεύσει, άλλωστε, τη χορήγηση παρόμοιας ενίσχυσης λειτουργίας που είχε κοινοποιήσει η Αυστρία το 2011 ⁽⁹³⁾. Η εν λόγω απαγόρευση συνάδει με τη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία οι ενισχύσεις λειτουργίας αυτές καθαυτές αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντικείται προς το κοινό συμφέρον και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να χαρακτηριστούν συμβατές με την εσωτερική αγορά ⁽⁹⁴⁾. Στην ίδια απόφαση, η Επιτροπή διευκρίνιζε επίσης τους λόγους για τους οποίους δεν ήταν δυνατή η κατ' αναλογίαν εφαρμογή των κανόνων σχετικά με τη φορολογία της ηλεκτρικής ενέργειας.
- (189) Για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή και πάλι δεν θα μπορούσε να εγκρίνει την επίμαχη ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ) της Συνθήκης με βάση τους ουσιαστικούς κανόνες που ίσχυαν κατά τον χρόνο χορήγησής της ενίσχυσης.

⁽⁹²⁾ Συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-254/00, T-270/00 και T-277/00, Hotel Cipriani κ.ά., ECLI:EU:T:2008:537, σκέψη 337.

⁽⁹³⁾ SA.26036 (C 24/09) — Αυστρία, Κρατική ενίσχυση υπέρ των ενεργοβόρων επιχειρήσεων, Αυστριακός Νόμος για την Πράσινη Ηλεκτρική Ενέργεια, Αυστρία (EE L 235 της 10.9.2011, σ. 42).

⁽⁹⁴⁾ Απόφαση Γερμανία κατά Επιτροπής («Jadekost»), C-288/96, ECLI:EU:C:2000:537, σκέψη 77 με περαιτέρω παραπομπές.

7.3.2. Δαπάνες που προκύπτουν από τη στήριξη για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές

- (190) Σύμφωνα με το σημείο 184 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, μειώσεις μπορούν να χορηγούνται μόνο για δαπάνες που προκύπτουν από τη στήριξη για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (191) Ωστόσο, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή στην απόφασή της στην υπόθεση SA.38632 (2014/N) σχετικά με τον νόμο EEG 2014 («απόφαση EEG 2014»), η επιβάρυνση EEG εξυπηρετεί επίσης τον σκοπό της χρηματοδότησης της στήριξης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αέρια ορυχείων. Τα αέρια ορυχείων δεν αποτελούν ανανεώσιμη πηγή ενέργειας κατά την έννοια του σημείου 19 περίπτωση 5 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Οι μειώσεις σε επιβαρύνσεις που αποσκοπούν στη χρηματοδότηση της στήριξης για άλλες πηγές ενέργειας δεν καλύπτονται από την ενότητα 3.7.2. των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 ⁽⁹⁵⁾.
- (192) Ως προς το σημείο αυτό, η Γερμανία επισήμανε στο πλαίσιο της διαδικασίας κοινοποίησης στην υπόθεση SA.38632 (2014/N) ότι δεν θα χορηγούνταν μειώσεις στη χρηματοδότηση της στήριξης για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από αέρια ορυχείων, δεδομένου ότι, βάσει του νόμου EEG 2014, οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις πρέπει να καταβάλλουν στο ακέραιο την επιβάρυνση για την πρώτη GWh κατανάλωσης σε καθένα από τα σχετικά σημεία κατανάλωσης. Πράγματι, τα έσοδα από την πλήρη επιβάρυνση επί της πρώτης GWh είναι υψηλότερα από το ποσό της επιδότησης που καταβάλλεται για ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από αέρια ορυχείων ⁽⁹⁶⁾.
- (193) Το 2012 το ποσό της στήριξης για τα αέρια ορυχείων (41,4 εκατ. ευρώ) ανήλθε στο 0,25 % του συνολικού ύψους της στήριξης δυνάμει του νόμου EEG 2012 για το εν λόγω έτος. Από τις προβλέψεις προκύπτει ότι ο όγκος των αερίων ορυχείων αναμένεται να παραμείνει σταθερός στο μέλλον ή ακόμη και να παρουσιάσει ελαφρά μείωση ⁽⁹⁷⁾.
- (194) Βάσει των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφάνθηκε ότι, για τους δικαιούχους του κανόνα BesAR δυνάμει του νόμου EEG 2014, η καταβολή της επιβάρυνσης EEG για την πρώτη GWh κατανάλωσης θα υπερέβαινε ήδη μακράν το ποσό της στήριξης για τα αέρια ορυχείων ⁽⁹⁸⁾. Επιπλέον, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι όταν το ποσοστό της στήριξης EEG που καταβάλλεται για τα αέρια ορυχείων (0,25 %) πολλαπλασιάζεται επί την επιβάρυνση EEG (6,24 ct/kWh το 2014), το αποτέλεσμα ισούται με 0,016 ct/kWh. Το ποσό αυτό είναι χαμηλότερο από την ελάχιστη επιβάρυνση που έπρεπε να καταβάλλουν οι δικαιούχοι του κανόνα BesAR ακόμη και μετά την πρώτη GWh κατανάλωσης (0,05 ct/kWh) ⁽⁹⁹⁾.
- (195) Στον νόμο EEG 2012 προβλέπεται ο καθορισμός δύο εναλλακτικών ανώτατων ορίων. Σύμφωνα με την πρώτη εναλλακτική επιλογή (άρθρο 41 παράγραφος 3 σημείο 1), η οποία συνιστά φθίνον ανώτατο όριο, οι δικαιούχοι εξακολουθούν να είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν στο ακέραιο την επιβάρυνση για την πρώτη GWh κατανάλωσης, και η ελάχιστη επιβάρυνση που πρέπει να καταβάλλεται για κατανάλωση άνω των 100 GWh κατανάλωσης ανέρχεται σε 0,05 ct/kWh. Σύμφωνα με τη δεύτερη εναλλακτική επιλογή (άρθρο 41 παράγραφος 3 σημείο 2), η οποία αφορά τις επιχειρήσεις με την υψηλότερη ένταση ενέργειας, το ανώτατο όριο της επιβάρυνσης ορίζεται σε 0,05 ct/kWh για τη συνολική κατανάλωση του δικαιούχου. Και στις δύο περιπτώσεις, οι δικαιούχοι εξακολουθούν να είναι υποχρεωμένοι να καταβάλλουν υψηλότερο ποσό από το ποσοστό της επιβάρυνσης που θα μπορούσε να διατεθεί για τη στήριξη των αερίων ορυχείων (0,016 ct/kWh το 2014 και, βάσει επιβάρυνσης EEG της τάξης των 5,277 ct/kWh το 2013, 0,013 ct/kWh).
- (196) Κατά συνέπεια, με την καταβολή της ελάχιστης επιβάρυνσης του 0,05 ct/kWh κατά τα έτη 2013 και 2014, επιπλέον της υποχρέωσης ορισμένων δικαιούχων να καταβάλλουν την επιβάρυνση για την πρώτη GWh κατανάλωσης, διασφαλίστηκε ότι δεν χορηγήθηκαν μειώσεις σε ενεργοβόρες επιχειρήσεις από τη χρηματοδότηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από αέρια ορυχείων ⁽¹⁰⁰⁾.

7.3.3. Επιλεξιμότητα

- (197) Το σημείο 185 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 προβλέπει ότι η ενίσχυση θα πρέπει να περιορίζεται σε τομείς που θεωρείται ότι εκτίθενται σε κίνδυνο όσον αφορά την ανταγωνιστική τους θέση λόγω του κόστους που προκύπτει από τη χρηματοδοτική στήριξη της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ως συνάρτηση της έντασης της ηλεκτρικής ενέργειας και της έκθεσής τους στον διεθνή κλάδο. Ως εκ τούτου, η ενίσχυση μπορεί να χορηγείται μόνον εάν η επιχείρηση ανήκει στους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014.
- (198) Επιπλέον, σύμφωνα με το σημείο 186 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, τα κράτη μέλη μπορούν να συμπεριλάβουν μια επιχείρηση στο εθνικό καθεστώς τους για τη χορήγηση μειώσεων του κόστους που προκύπτει από την ανανεώσιμη στήριξη εάν η επιχείρηση έχει ένταση της ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 20 % και ανήκει σε έναν τομέα με ένταση του κλάδου τουλάχιστον 4 % σε ενωσιακό επίπεδο, ακόμα και αν δεν ανήκει σε κάποιον από τους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014.

⁽⁹⁵⁾ Απόφαση EEG του 2014, αιτιολογική σκέψη 293.

⁽⁹⁶⁾ Απόφαση EEG του 2014, αιτιολογικές σκέψεις 294 και 295.

⁽⁹⁷⁾ Απόφαση EEG του 2014, αιτιολογική σκέψη 295.

⁽⁹⁸⁾ Με 2707 επίλεξιμα σημεία κατανάλωσης το 2014 και επιβάρυνση EEG της τάξης των 6,24 ct/kWh, τα έσοδα της επιβάρυνσης που προκύπτουν από τις πληρωμές για την πρώτη GWh κατανάλωσης ανέρχονται σε 168 916 800 ευρώ. Βλέπε απόφαση EEG του 2014, αιτιολογική σκέψη 296.

⁽⁹⁹⁾ Απόφαση EEG του 2014, αιτιολογική σκέψη 296.

⁽¹⁰⁰⁾ Βλέπε απόφαση EEG του 2014, αιτιολογική σκέψη 297.

- (199) Τέλος, στο σημείο 187 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη μπορούν να επιβάλλουν συμπληρωματικά κριτήρια επιλεξιμότητας υπό την προϋπόθεση ότι, εντός του επιλέξιμου κλάδου, η επιλογή των δικαιούχων πραγματοποιείται βάσει αντικειμενικών, αμερόληπτων και διαφανών κριτηρίων και ότι η ενίσχυση χορηγείται καταρχήν με τον ίδιο τρόπο σε όλους τους ανταγωνιστές του ίδιου κλάδου εάν αντιμετωπίζουν την ίδια πραγματική κατάσταση.
- (200) Στον βαθμό που η ενίσχυση με τη μορφή μείωσης ή απαλλαγής από την επιβάρυνση συνδέεται με χρηματοδοτική στήριξη για ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές η οποία χορηγήθηκε πριν από την ημερομηνία εφαρμογής των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών σε επιχειρήσεις που δεν είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 197 και 198 της παρούσας απόφασης, η ενίσχυση αυτή μπορεί να κηρυχθεί συμβατή υπό τον όρο ότι συνάδει με το σχέδιο προσαρμογής (σημείο 197 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014).
- (201) Η Γερμανία επισημαίνει ότι μόνον ορισμένοι από τους δικαιούχους του κανόνα BesAR κατά τα έτη 2013 και 2014 ήταν επιλέξιμοι για κρατική ενίσχυση υπό τη μορφή μείωσης στη χρηματοδοτική στήριξη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με την ενότητα 3.7.2 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Για τον λόγο αυτό, η Γερμανία υπέβαλε σχέδιο προσαρμογής (βλέπε παράρτημα II), το οποίο εξετάζεται στην ενότητα 7.3.5, για τους δικαιούχους που δεν ήταν επιλέξιμοι. Η Γερμανία διευκρινίζει επίσης ότι όλοι οι δικαιούχοι οι οποίοι μπορούσαν να συμπεριληφθούν στο εθνικό καθεστώς βάσει του σημείου 186 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 ανήκουν σε τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 5 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014.
- (202) Για τον υπολογισμό της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (ΑΠΑ), η οποία είναι απαραίτητη για την εφαρμογή των σημείων 185 έως 192 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 και ο ορισμός της οποίας παρέχεται στο παράρτημα 4 των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, στο άρθρο 41 του νόμου EEG 2012 χρησιμοποιείται η ΑΠΑ σε τιμές αγοράς κατά το τελευταίο οικονομικό έτος πριν από την εφαρμογή της μείωσης της επιβάρυνσης. Στα σημεία 1 και 2 του παραρτήματος 4 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 προβλέπεται η υποχρεωτική χρήση της ΑΠΑ σε κόστος συντελεστών, καθώς και του αριθμητικού μέσου των τελευταίων τριών ετών για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα δεδομένα. Η Γερμανία διευκρινίζει ότι τα εν λόγω δεδομένα δεν ήταν διαθέσιμα, διότι οι αιτήσεις για τη χορήγηση των μειώσεων κατά τα έτη 2013 και 2014 περιελάμβαναν μόνον την ΑΠΑ σε τιμές αγοράς του τελευταίου οικονομικού έτους για το οποίο υπήρχαν διαθέσιμα δεδομένα (δηλαδή τα έτη 2011 και 2012). Ομοίως, η Γερμανία διασαφηνίζει ότι, για τους σκοπούς του υπολογισμού του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας, οι μέσες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας λιανικής δεν ήταν διαθέσιμες για όλες τις επιχειρήσεις, τουλάχιστον όχι για τα επίπεδα υψηλότερης κατανάλωσης· αντ' αυτού, ο υπολογισμός του κόστους της ηλεκτρικής ενέργειας θα βασιζόταν στις πραγματικές δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας που καταβλήθηκαν κατά τα έτη 2011 και 2012, δεδομένου ότι επρόκειτο για τα αριθμητικά στοιχεία που υπέβαλαν οι επιχειρήσεις στις αιτήσεις τους για τη χορήγηση των μειώσεων το 2013 και το 2014. Σύμφωνα με το σημείο 4 του παραρτήματος 4 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, ο ορισμός των δαπανών ηλεκτρικής ενέργειας μιας επιχείρησης βασίζεται κυρίως στην εικαζόμενη τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας. Βάσει των διευκρινίσεων της Γερμανίας, η Επιτροπή, στην απόφασή της για την υπόθεση SA.38632 (2014/N), κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι μεταβατικοί κανόνες του νόμου EEG 2014, οι οποίοι παρέχουν τη δυνατότητα χρήσης της ΑΠΑ σε κόστος συντελεστών βάσει του τελευταίου οικονομικού έτους ή των δύο τελευταίων οικονομικών ετών, καθώς και τη δυνατότητα χρήσης των πραγματικών δαπανών ηλεκτρικής ενέργειας του τελευταίου οικονομικού έτους, ήταν σύμφωνες με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2014, και ιδίως το σημείο 195 (αιτιολογικές σκέψεις 311 έως 314 της εν λόγω απόφασης). Και τούτο διότι τα εν λόγω δεδομένα, δηλαδή η ΑΠΑ σε κόστος συντελεστών βάσει του τελευταίου οικονομικού έτους και οι πραγματικές δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας του τελευταίου οικονομικού έτους, θα εφαρμόζονταν μόνον μεταβατικά έως ότου να συγκεντρωθούν τα δεδομένα που απαιτούνται δυνάμει του παραρτήματος 4 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Το σκεπτικό αυτό εφαρμόζεται κατά μείζονα λόγο στην αξιολόγηση των μειώσεων της επιβάρυνσης EEG που χορηγήθηκαν τα έτη 2013 και 2014, και βάσει του εν λόγω σκεπτικού, μπορεί επίσης να γίνει δεκτή η χρήση της ΑΠΑ σε τιμές αγοράς για τους σκοπούς της αξιολόγησης της συμβατότητας της κρατικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε κατά τα έτη 2013 και 2014 στο πλαίσιο του κανόνα BesAR με τη μορφή μείωσης της χρηματοδοτικής στήριξης για την ηλεκτρική ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές σύμφωνα με την ενότητα 3.7.2 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014.
- (203) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι ο νόμος EEG 2012 τηρεί εν μέρει μόνον τους κανόνες επιλεξιμότητας που καθορίζονται στα σημεία 185 και 186 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Κατά συνέπεια, οι δικαιούχοι για τους οποίους δεν πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια δεν πρέπει να υπόκεινται σε ανάκτηση, οι λεπτομέρειες της οποίας εξετάζονται στην ενότητα 7.3.5 σχετικά με το σχέδιο προσαρμογής της Γερμανίας.

7.3.4. Αναλογικότητα

- (204) Στο σημείο 188 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 προβλέπεται ότι η ενίσχυση θεωρείται αναλογική εάν οι δικαιούχοι των ενισχύσεων καταβάλλουν τουλάχιστον το 15 % του επιπρόσθετου κόστους χωρίς τη μείωση.
- (205) Ωστόσο, τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να περιορίσουν περαιτέρω το ποσό του κόστους που προκύπτει από τη χρηματοδότηση των ενισχύσεων για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που πρέπει να καταβληθεί σε επίπεδο επιχείρησης στο 4 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της συγκεκριμένης επιχείρησης. Για επιχειρήσεις που έχουν ένταση της ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 20 %, τα κράτη μέλη μπορούν να περιορίσουν το συνολικό καταβλητέο ποσό στο 0,5 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της συγκεκριμένης επιχείρησης. Τέλος, σε περιπτώσεις που τα κράτη μέλη αποφασίσουν να υιοθετήσουν τους περιορισμούς αντίστοιχα 4 % και 0,5 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας, οι εν λόγω περιορισμοί πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις επιλέξιμες επιχειρήσεις (σημεία 189 και 190 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014).

- (206) Η Γερμανία επισημαίνει ότι, σε ορισμένες περιπτώσεις, η επιβάρυνση EEG με ανώτατο όριο που κατέβαλαν οι δικαιούχοι τα έτη 2013 και 2014 δεν ήταν αναλογική βάσει των κριτηρίων που προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές του 2014 ⁽¹⁰¹⁾. Ως εκ τούτου, η Γερμανία υπέβαλε σχέδιο προσαρμογής (βλέπε παράρτημα II), το οποίο εξετάζεται στην ενότητα 7.3.5.
- (207) Η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η επιβολή ανώτατου ορίου στις επιβαρύνσεις EEG πληροί εν μέρει μόνον τα κριτήρια αναλογικότητας που προβλέπονται στα σημεία 188 και 189 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Κατά συνέπεια, οι δικαιούχοι για τους οποίους δεν πληρούνται τα εν λόγω κριτήρια δεν πρέπει να υπόκεινται σε ανάκτηση, οι λεπτομέρειες της οποίας εξετάζονται στην ενότητα 7.3.5 σχετικά με το σχέδιο προσαρμογής της Γερμανίας.

7.3.5. Το σχέδιο προσαρμογής

- (208) Σύμφωνα με τα σημεία 193 και εξής των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν τα κριτήρια επιλεξιμότητας και αναλογικότητας που ορίζονται στην ενότητα 3.7.2. των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 και περιγράφονται ανωτέρω στις ενότητες 7.3.3 και 7.3.4 της παρούσας απόφασης, το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 2019. Οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν όσον αφορά χρονική περίοδο πριν από τη συγκεκριμένη ημερομηνία θα θεωρούνται συμβατές εφόσον πληρούν τα ίδια κριτήρια. Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι όλες οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν για τη μείωση της επιβάρυνσης σχετικά με τη χρηματοδοτική στήριξη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές όσον αφορά τα έτη πριν από το 2019 μπορούν να κηρυχθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά στον βαθμό που αυτό συνάδει με ένα σχέδιο προσαρμογής.
- (209) Το εν λόγω σχέδιο προσαρμογής πρέπει να συνεπάγεται προοδευτική προσαρμογή στα επίπεδα ενισχύσεων που προκύπτουν από την εφαρμογή των κριτηρίων επιλεξιμότητας και αναλογικότητας όπως καθορίζονται στην ενότητα 3.7.2. των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 και περιγράφονται στις ενότητες 7.3.3 και 7.3.4 ανωτέρω.
- (210) Στον βαθμό που οι ενισχύσεις χορηγήθηκαν για χρονική περίοδο πριν από την ημερομηνία εφαρμογής των εν λόγω κατευθυντήριων γραμμών, το σχέδιο πρέπει να προβλέπει επίσης προοδευτική εφαρμογή των κριτηρίων για τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.
- (211) Στις περιπτώσεις που, όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 200, η ενίσχυση χορηγήθηκε πριν από την ημερομηνία εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 σε επιχειρήσεις που δεν είναι επιλέξιμες σύμφωνα με τα κριτήρια που περιγράφονται στην ενότητα 7.3.3 της παρούσας απόφασης, η ενίσχυση αυτή μπορεί να κηρυχθεί συμβατή, υπό τον όρο ότι το σχέδιο προσαρμογής προβλέπει ελάχιστη ίδια συμμετοχή 20 % του επιπρόσθετου κόστους της επιβάρυνσης χωρίς τη μείωση, που θα πραγματοποιείται σταδιακά και το αργότερο έως την 1η Ιανουαρίου 2019 (σημείο 197 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014).
- (212) Η Γερμανία υπέβαλε σχέδιο προσαρμογής (παράρτημα II), το οποίο περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 27 και εξής και προβλέπει την προοδευτική αύξηση της επιβάρυνσης EEG για όλους τους δικαιούχους που υπόκεινται σε ανάκτηση. Ως σημείο αφετηρίας λαμβάνεται η επιβάρυνση EEG που όντως καταβλήθηκε το 2013, η οποία προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό της μειωμένης επιβάρυνσης EEG του δικαιούχου για το 2013 επί την πραγματική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας του δικαιούχου κατά το ίδιο έτος (η «βασική επιβάρυνση»). Σύμφωνα με το σχέδιο προσαρμογής, οι επιβαρύνσεις για τα έτη 2013 και 2014 θα αναπροσαρμοστούν καταλλήλως, ούτως ώστε να μην υπερβαίνουν αντιστοίχως το 125 % και το 150 % της βασικής επιβάρυνσης. Όσον αφορά το 2015, η προς τα άνω προσαρμογή θα είναι δυναμικά μεγαλύτερη, διότι το ανώτατο όριο αυξάνεται εν προκειμένω στο 200 % της βασικής επιβάρυνσης. Κατά τα επόμενα έτη έως και το 2018, το ανώτατο όριο της επιβάρυνσης για το έτος x ορίζεται ομοίως στο 200 % της επιβάρυνσης του έτους $x - 2$.
- (213) Όσον αφορά τα έτη που εξετάζονται στην παρούσα απόφαση, δηλαδή τα έτη 2013 και 2014, στο σχέδιο προσαρμογής προβλέπεται προοδευτική αύξηση της επιβάρυνσης EEG για όλους τους δικαιούχους για τους οποίους δεν πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας και αναλογικότητας των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Η αύξηση αυτή προβλέπεται να συνεχιστεί μετά το 2014, ούτως ώστε να είναι δυνατή η παραδοχή ότι επίπεδα που απαιτούνται δυνάμει των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 θα πληρούνται από 1ης Ιανουαρίου 2019, τόσο για τις επιχειρήσεις οι οποίες είναι καταρχήν επιλέξιμες, αλλά δεν κατέβαλαν αρκετά υψηλή επιβάρυνση, όσο και για τις επιχειρήσεις οι οποίες δεν είναι επιλέξιμες και πρέπει, συνεπώς, να πληρούν το κριτήριο της ελάχιστης ίδιας συμμετοχής του 20 % του επιπρόσθετου κόστους της επιβάρυνσης που αναφέρεται στο σημείο 197 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Επιπλέον, η Επιτροπή επισημαίνει ότι το σχέδιο προσαρμογής λαμβάνει υπόψη όλους τους συναφείς οικονομικούς παράγοντες που συνδέονται με την πολιτική για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και ότι η Γερμανία κοινοποίησε το σχέδιο προσαρμογής εντός της προθεσμίας που ορίζεται στο σημείο 200 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014.
- (214) Όσον αφορά επομένως τα έτη 2013 και 2014, το σχέδιο προσαρμογής ικανοποιεί τις απαιτήσεις που καθορίζονται στην ενότητα 3.7.3 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το σημείο 194 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, οι μειώσεις, όπως τροποποιούνται από το σχέδιο προσαρμογής, μπορούν να κηρυχθούν συμβατές με την εσωτερική αγορά.

⁽¹⁰¹⁾ Για την εφαρμογή των δεδομένων της ΑΠΑ και της έντασης της ηλεκτρικής ενέργειας, βλέπε αιτιολογική σκέψη (202) της παρούσας απόφασης.

7.3.6. Συμπέρασμα επί του συμβιβασμού

- (215) Οι μειωμένες επιβαρύνσεις EEG για τις ενεργοβόρες επιχειρήσεις κατά τα έτη 2013 και 2014 είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά μόνον εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:
- η μείωση της επιβάρυνσης χορηγείται μόνο για τις δαπάνες που συνεπάγεται η στήριξη για την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές·
  - οι δικαιούχοι πληρούν τα κριτήρια επιλεξιμότητας που καθορίζονται στα σημεία 185, 186 και 187 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, όπως εξετάζεται στην ενότητα 7.3.3 της παρούσας απόφασης· και
  - η μείωση της επιβάρυνσης EEG είναι αναλογική, σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στα σημεία 188 και 189 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, όπως εξετάζεται στην ενότητα 7.3.4 της παρούσας απόφασης.
- (216) Για τους δικαιούχους για τους οποίους δεν πληρούνται μία ή περισσότερες από τις προϋποθέσεις που παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 215, η Επιτροπή θεωρεί κατ' εξαίρεση ότι η κρατική ενίσχυση που χορηγήθηκε κατά τα έτη 2013 και 2014 βάσει του κανόνα BesAR μπορεί να κηρυχθεί συμβατή με την εσωτερική αγορά, εφόσον εξασφαλιστεί ότι οι δικαιούχοι καταβάλλουν τουλάχιστον το 125 % της βασικής επιβάρυνσης που ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 212 για το έτος 2013 και το 150 % της βασικής επιβάρυνσης για το έτος 2014. Προκειμένου να διασφαλιστεί το αποτέλεσμα αυτό, η ανάκτηση πρέπει να πραγματοποιηθεί ως εξής:
- όσον αφορά τη μείωση που χορηγήθηκε για το έτος 2013, η ανάκτηση πρέπει να αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της επιβάρυνσης που θα έπρεπε να είχε καταβληθεί εάν πληρούνταν όλες οι προϋποθέσεις της αιτιολογικής σκέψης 215 και της επιβάρυνσης EEG που όντως καταβλήθηκε το 2013· ωστόσο, η συνολική επιβάρυνση EEG, συμπεριλαμβανομένου του ανακτηθέντος ποσού, των επιχειρήσεων που υπόκεινται σε ανάκτηση δεν πρέπει να υπερβαίνει το 125 % της επιβάρυνσης EEG που όντως καταβλήθηκε το 2013·
  - όσον αφορά τη μείωση που χορηγήθηκε για το έτος 2014, η ανάκτηση πρέπει να αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ της επιβάρυνσης που θα έπρεπε να είχε καταβληθεί εάν πληρούνταν όλα τα κριτήρια της αιτιολογικής σκέψης 215 και της επιβάρυνσης EEG που όντως καταβλήθηκε το 2014· ωστόσο, η συνολική επιβάρυνση EEG, συμπεριλαμβανομένου του ανακτηθέντος ποσού, των επιχειρήσεων που υπόκεινται σε ανάκτηση δεν πρέπει να υπερβαίνει το 150 % της επιβάρυνσης EEG που καταβλήθηκε πράγματι το 2013.

7.4. Τήρηση άλλων διατάξεων της Συνθήκης

- (217) Σύμφωνα με το σημείο 29 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, δεδομένου ότι η επιβάρυνση EEG αποσκοπεί στη χρηματοδοτική στήριξη για την ηλεκτρική ενέργεια EEG, η Επιτροπή εξέτασε τη συμμόρφωσή της προς τις διατάξεις των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης.
- (218) Κατά τη νομολογία, μια φορολογική επιβάρυνση που πλήττει τα ημεδαπά και τα εισαγόμενα προϊόντα βάσει πανομοιότυπων κριτηρίων μπορεί ωστόσο να απαγορεύεται από τη Συνθήκη, όταν το προϊόν της φορολογικής αυτής επιβαρύνσεως προορίζεται για τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων που ωφελούν ειδικώς τα φορολογούμενα ημεδαπά προϊόντα.
- (219) Αν τα πλεονεκτήματα των οποίων τυγχάνουν τα προϊόντα αυτά αντισταθμίζουν πλήρως τη φορολογική επιβάρυνση που τα πλήττει, τα αποτελέσματα της τελευταίας αυτής εκδηλώνονται μόνον έναντι των εισαγομένων προϊόντων και η επιβάρυνση αυτή συνιστά φορολογική επιβάρυνση ισοδύναμου αποτελέσματος, η οποία αντικείται στο άρθρο 30 της Συνθήκης. Αντιθέτως, αν τα πλεονεκτήματα αυτά αντισταθμίζουν μόνον εν μέρει τη φορολογική επιβάρυνση που πλήττει τα ημεδαπά προϊόντα, η εν λόγω επιβάρυνση συνιστά φόρο ενέχοντα διακρίσεις κατά την έννοια του άρθρου 110 της Συνθήκης, και το τμήμα του ποσού του που χρησιμοποιείται για την αντιστάθμιση προς όφελος των ημεδαπών προϊόντων θα αντικείται στην εν λόγω διάταξη ⁽¹⁰²⁾.
- (220) Η Επιτροπή έκρινε, κατά την πάγια πρακτική λήψης αποφάσεων ⁽¹⁰³⁾ και σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου ⁽¹⁰⁴⁾, ότι η χρηματοδότηση των εθνικών συστημάτων στήριξης για τις ΑΠΕ μέσω φόρου υπέρ τρίτων σχετικά με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να συνεπάγεται διακρίσεις εις βάρος εισαγομένων RES. Πράγματι, εάν η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας υποστηρίζεται με τη χορήγηση ενισχύσεων που χρηματοδοτούνται μέσω της επιβολής τέλους στο σύνολο της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας (συμπεριλαμβανομένης της κατανάλωσης εισαγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας), τότε η μέθοδος χρηματοδότησης, η οποία επιβάλλει οικονομική επιβάρυνση στην εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια που δεν επωφελείται από την εν λόγω χρηματοδότηση, κινδυνεύει να

⁽¹⁰²⁾ Συνεδικασθείσες υποθέσεις C-128/03 και C-129/03, AEM, ECLI:EU:C:2005:224, σκέψεις 44 έως 47· υπόθεση C-206/06, Essent Netwerk Noord, ECLI:EU:C:2008:413, σκέψη 42.

⁽¹⁰³⁾ Απόφαση κρατικής ενίσχυσης N 34/90· απόφαση κρατικής ενίσχυσης N 416/99· απόφαση κρατικής ενίσχυσης N 490/00· απόφαση κρατικής ενίσχυσης N 550/00· αποφάσεις κρατικών ενισχύσεων N 317/A/2006 και NN 162/A/2003· αποφάσεις κρατικών ενισχύσεων N 707 και 708/2002· απόφαση κρατικής ενίσχυσης N 789/02· απόφαση κρατικής ενίσχυσης N 6/A/2001· απόφαση 2007/580/EK της Επιτροπής· απόφαση 2009/476/EK της Επιτροπής· κρατική ενίσχυση N 437/09.

⁽¹⁰⁴⁾ Συνεδικασθείσες υποθέσεις C-128/03 και C-129/03, AEM, ECLI:EU:C:2005:224, σκέψεις 44 έως 47· υπόθεση C-206/06, Essent Netwerk Noord, ECLI:EU:C:2008:413, σκέψεις 58 και 59.

δημιουργεί δυσμενείς διακρίσεις εις βάρος των εισαγόμενων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και, ως εκ τούτου, παραβιάζει τις διατάξεις του άρθρου 30 και/ή του άρθρου 110 της Συνθήκης ⁽¹⁰⁵⁾.

- (221) Επιπλέον, στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας που εξέδωσε, η Επιτροπή επισήμανε ότι ο νόμος EEG 2012 ενδέχεται εκ πρώτης όψεως να εισάγει διακρίσεις υπό την έννοια ότι το άρθρο 39 του νόμου EEG 2012 προβλέπει τη μείωση του συντελεστή επιβάρυνσης EEG στην περίπτωση της επονομαζόμενης άμεσης εμπορικής διάθεσης. Ο μειωμένος συντελεστής εφαρμόζεται μόνον όταν ο προμηθευτής έχει αγοράσει το 50 % του χαρτοφυλακίου ηλεκτρικής ενέργειας του από εθνικές εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού EEG και φαίνεται, επομένως, να συνιστά επιβάρυνση ενέχουσα διακρίσεις κατά την έννοια του άρθρου 110 της Συνθήκης.
- (222) Η Επιτροπή θεωρεί επίσης ότι όταν η επιβάρυνση επιβαλλόταν σε εισαγωγές οι οποίες δεν θα μπορούσαν να επωφεληθούν από στήριξη δυνάμει του νόμου EEG 2012 εάν είχαν παραχθεί στη Γερμανία (για παράδειγμα, παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από εγκαταστάσεις που λειτουργούσαν επί 20 και πλέον έτη), η επιβάρυνση τηρούσε τις διατάξεις των άρθρων 30 και 110 με το σκεπτικό ότι, στην προκειμένη περίπτωση, δεν διαπιστώνεται διαφορετική αντιμετώπιση της εθνικής παραγωγής και των εισαγωγών.
- (223) Η Γερμανία αμφισβητεί τον ισχυρισμό ότι ο νόμος EEG 2012 μπορούσε να συνεπάγεται την εισαγωγή διακρίσεων κατά την έννοια των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης, για τους ακόλουθους λόγους: πρώτον, ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει ομοιότητα μεταξύ των εισαγόμενων προϊόντων επί των οποίων επιβάλλεται η επιβάρυνση EEG και των εγχώριων προϊόντων τα οποία χρηματοδοτούνται από αυτή. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η επιβάρυνση EEG χρηματοδοτεί τις εγκαταστάσεις ΑΠΕ, αλλά επιβάλλεται στην κατανάλωση της ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ.
- (224) Ακόμη και αν έπρεπε να θεωρηθεί ότι η επιβάρυνση χρηματοδοτεί την ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ, θα εξακολουθούσε να υπάρχει διαφορά μεταξύ της ηλεκτρικής ενέργειας επί της οποίας επιβάλλεται η επιβάρυνση και της ηλεκτρικής ενέργειας την οποία προωθεί η επιβάρυνση. Ο λόγος είναι ότι ο στόχος της Γερμανίας για τις ΑΠΕ, ο οποίος καθορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 3 και μέρος Α του παραρτήματος I της οδηγίας 2009/28/ΕΚ, μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ, η οποία είτε παράγεται από εγχώριες ΑΠΕ είτε εισάγεται στο πλαίσιο μηχανισμού συνεργασίας με το κράτος μέλος στο οποίο παράγεται η ηλεκτρική ενέργεια (άρθρο 5 παράγραφος 3 της εν λόγω οδηγίας). Ως εκ τούτου, ελλείψει μηχανισμού συνεργασίας, η εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ δεν καταλογίζεται στον συγκεκριμένο στόχο. Από τη σκοπιά των καταναλωτών, η εν λόγω ηλεκτρική ενέργεια δεν μπορεί επομένως να θεωρηθεί παρόμοια με την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγχώριες ΑΠΕ.
- (225) Όσον αφορά το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 39 του νόμου EEG 2012), η Γερμανία ισχυρίζεται ότι δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εισάγει διακρίσεις, διότι θέτει ουσιαστικά σε εφαρμογή την οδηγία 2009/28/ΕΚ. Η οδηγία 2009/28/ΕΚ θέτει εθνικό στόχο για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίζουν καθεστώτα στήριξης και μέτρα συνεργασίας (άρθρο 3 παράγραφος 3). Δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 3 της οδηγίας, η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από εγχώριες ΑΠΕ συνυπολογίζεται στην επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου. Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από ΑΠΕ σε άλλα κράτη μέλη καταλογίζεται καταρχήν στην επίτευξη του στόχου όταν καλύπτεται από συμφωνία συνεργασίας μεταξύ των αντίστοιχων κρατών μελών. Η σύναψη των εν λόγω συμφωνιών δεν είναι υποχρεωτική, αλλά επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών. Κατά την άποψη της Γερμανίας, από τις προαναφερόμενες διατάξεις της οδηγίας έπεται ότι η Γερμανία δικαιούται να στηρίζει την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μόνον από εγχώριες ΑΠΕ. Από τις διατάξεις αυτές έπεται επίσης ότι η Γερμανία δεν υποχρεούται ούτε να χορηγεί πρόσβαση στο οικείο καθεστώς στήριξης στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ άλλων κρατών μελών ούτε να επιτρέπει στους εν λόγω παραγωγούς να επωφελούνται από το προνόμιο πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας.
- (226) Επιπλέον, η Γερμανία υποστηρίζει ότι σε περίπτωση που το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας καθίστατο διαθέσιμο σε παραγωγούς που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη, θα υπήρχε ο κίνδυνος υπεραντισταθμίσιμης των εν λόγω παραγωγών, οι οποίοι θα μπορούσαν να διαλέγουν επιλεκτικά μεταξύ των διαφορετικών εθνικών καθεστώτων στήριξης. Η δυνατότητα αυτή θα συνιστούσε επίσης απειλή για τον μηχανισμό χρηματοδότησης του νόμου EEG 2012, δεδομένου ότι θα αυξανόταν συνεχώς ο αριθμός των αλλοδαπών παραγωγών που θα επιθυμούσαν να κάνουν χρήση του προνομίου της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας, και η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας επί της οποίας θα επιβαλλόταν πράγματι η επιβάρυνση EEG θα μειωνόταν συνεχώς, διαβρώνοντας κατά τον τρόπο αυτό τη βάση της χρηματοδότησης. Η εξέλιξη αυτή στην πράξη θα αντέβαινε προς τους στόχους της οδηγίας 2009/28/ΕΚ, η οποία επιτρέπει την καθιέρωση εθνικών καθεστώτων στήριξης για τους σκοπούς της αύξησης της παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές.
- (227) Η εν λόγω ερμηνεία επιβεβαιώνεται, σύμφωνα με τη Γερμανία, από την πρόσφατη δικαστική απόφαση που εκδόθηκε στην υπόθεση Ålands Vindkraft ⁽¹⁰⁶⁾. Στην εν λόγω υπόθεση, η οποία αφορούσε εθνικό σύστημα που προέβλεπε τη χορήγηση διαπραγματευσίμων πιστοποιητικών στους παραγωγούς πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβανομένης υπόψη αποκλειστικής της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στο έδαφος του κράτους μέλους αυτού, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι το εν λόγω σύστημα συνιστούσε μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς στις εισαγωγές, καταρχήν ασύμβατο προς τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 34 της Συνθήκης. Ωστόσο, το σύστημα θα ήταν δυνατόν να δικαιολογηθεί από επιτακτικούς λόγους που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος ⁽¹⁰⁷⁾.

⁽¹⁰⁵⁾ Υπόθεση 47/69, Γαλλία κατά Επιτροπής, ECLI:EU:C:1970:60, σκέψη 20· απόφαση EEG του 2014, αιτιολογικές σκέψεις 329 και εξής.

⁽¹⁰⁶⁾ Υπόθεση C-573/12, Ålands Vindkraft, ECLI:EU:C:2014:2037.

⁽¹⁰⁷⁾ Υπόθεση C-573/12, Ålands Vindkraft, ECLI:EU:C:2014:2037, σκέψεις 75 και 119.

- (228) Τέλος, σύμφωνα με τη Γερμανία, η επιβάρυνση EEG δεν συνιστά οικονομική επιβάρυνση, ούτε κατά την έννοια του άρθρου 30 ούτε κατά την έννοια του άρθρου 110 της Συνθήκης. Απεναντίας, πρόκειται για αμιγή απαίτηση επιστροφής χρημάτων που προβάλλουν οι ΔΣΜ έναντι των προμηθευτών ηλεκτρικής ενέργειας, δεδομένου ότι οι ΔΣΜ νοούνται ως πάροχοι υπηρεσιών για τους προμηθευτές. Η Γερμανία αναφέρεται στη νομολογία του Δικαστηρίου, σύμφωνα με την οποία «μια τέτοια επιβάρυνση που πλήττει τα εμπορεύματα επειδή διέρχονται τα σύνορα εκφεύγει από τον χαρακτηρισμό της επιβαρύνσεως ισοδύναμου αποτελέσματος που απαγορεύεται από τη Συνθήκη όταν η επιβάρυνση αυτή υπάγεται σε ένα γενικό σύστημα εσωτερικών τελών και επιβάλλεται συστηματικά, με τα ίδια κριτήρια, στα εγχώρια προϊόντα και στα εισαγόμενα ή εξαγόμενα προϊόντα, όταν συνιστά το αντίτιμο συγκεκριμένης υπηρεσίας, που παρέχεται πραγματικά και ατομικά στον επιχειρηματία, ποσού αναλόγου προς την εν λόγω υπηρεσία ή ακόμη, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, όταν επιβάλλεται λόγω ελέγχων που πραγματοποιούνται προς εκπλήρωση υποχρεώσεων επιβαλλομένων από την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση»⁽¹⁰⁸⁾.
- (229) Η Γερμανία θεωρεί ότι πληρούνται το δεύτερο και το τρίτο από τα εναλλακτικά κριτήρια που αναφέρονται στην απόφαση του Δικαστηρίου. Καταρχάς, η Γερμανία ισχυρίζεται ότι η επιβάρυνση EEG συνιστά επαρκές τίμημα που καταβάλλεται για την παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας, δηλαδή το γεγονός ότι οι ΔΣΜ παραχωρούν τον ανανεώσιμο χαρακτήρα της μεταφερόμενης ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, την οποία αγοράζουν από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 144⁽¹⁰⁹⁾. Σύμφωνα με την άποψη της Γερμανίας, με την καταβολή της επιβαρύνσεως EEG στους ΔΣΜ, οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας λαμβάνουν ως αντάλλαγμα ορισμένο όφελος, δηλαδή το γεγονός ότι μερίδιο της ηλεκτρικής ενέργειας προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Κατά συνέπεια, η Γερμανία υποστηρίζει ότι, σε αντίθεση με την κατάσταση στην υπόθεση Essent⁽¹¹⁰⁾, στην οποία δεν υπήρχε παροχή υπηρεσιών ως αντάλλαγμα για τις πληρωμές, η επιβάρυνση EEG όντως αντιστοιχεί σε παρεχόμενη υπηρεσία. Κατά δεύτερον, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς της Γερμανίας, η επιβάρυνση EEG επιβάλλεται με σκοπό την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται από το ενωσιακό δίκαιο, και ειδικότερα από την οδηγία 2009/28/ΕΚ.
- (230) Η Επιτροπή δεν μπορεί να συμφωνήσει με το σκεπτικό που διατυπώνει η Γερμανία.
- (231) Πρώτον, μολονότι αληθεύει το γεγονός ότι η επιβάρυνση EEG χρηματοδοτεί την κατασκευή εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, εντούτοις παρέχει στήριξη στην παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στις εν λόγω εγκαταστάσεις. Το στοιχείο αυτό τεκμηριώνεται από το γεγονός ότι η επιβάρυνση EEG εισπράττεται ανά κιλοβατώρα ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνεται. Δεύτερον, ο ομοειδής χαρακτήρας μεταξύ της εγχώριας παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας EEG και της εισαγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας EEG δεν μπορεί να αλλοιωθεί απλώς και μόνο από το γεγονός ότι η εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια EEG δεν καταλογίζεται στον στόχο που καθορίζεται στην οδηγία 2009/28/ΕΚ. Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ο ομοειδής χαρακτήρας πρέπει να αξιολογείται «με κριτήριο όχι αυστηρής ταύτισης αλλά με κριτήριο αναλογίας και δυνατότητα συγκρίσεως κατά τη χρησιμοποίηση»⁽¹¹¹⁾. Το ζήτημα του ομοειδούς χαρακτήρα πρέπει να διαχωρίζεται από τη διαφορετική αντιμετώπιση. Πράγματι, διαφορετική αντιμετώπιση υφίσταται μόνο όσον αφορά την εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια που θα ήταν επιλέξιμη δυνάμει του νόμου EEG 2012 εάν είχε παραχθεί στη Γερμανία. Εν προκειμένω, το ερώτημα σχετικά με το κατά πόσον η εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ καταλογίζεται στον στόχο που καθορίζεται στην οδηγία 2009/28/ΕΚ είναι άνευ σημασίας.
- (232) Επιπλέον, η Επιτροπή διαφωνεί με τον ισχυρισμό της Γερμανίας ότι η επιβάρυνση EEG δεν συνιστά οικονομική επιβάρυνση κατά την έννοια των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης. Πρώτον, όπως αποφάνθηκε το Δικαστήριο στην υπόθεση Essent, το γεγονός ότι η επιβάρυνση δεν επιβάλλεται άμεσα από το κράτος αλλά από τους ΔΣΜ δεν είναι συναφές όσον αφορά την εφαρμογή των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης⁽¹¹²⁾. Δεύτερον, από τα στοιχεία δεν προκύπτει ότι η επιβάρυνση EEG που καταβάλλεται από τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας συνιστά επαρκές αντίτιμο για τυχόν υπηρεσία ή περιουσιακό στοιχείο. Ο ανανεώσιμος χαρακτήρας αυτός καθάυτος είναι άνευ σκοπιμότητας για τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, διότι μεταφέρεται χωριστά από την πραγματική ηλεκτρική ενέργεια EEG. Επίσης, οι πληρωμές που καταβάλλουν οι προμηθευτές δεν είναι αναλογικές ως προς την παρεχόμενη υπηρεσία, διότι οι πληρωμές τους διαφοροποιούνται ανάλογα με τον αριθμό των μη προνομιούχων πελατών που έχουν, ενώ η εικαζόμενη υπηρεσία που παρέχεται, ήτοι ο ανανεώσιμος χαρακτήρας της ηλεκτρικής ενέργειας, είναι αδιαχώριστη και πανομοιότυπη για όλους. Τρίτον, η επιβάρυνση EEG δεν επιβάλλεται κατόπιν διεξαγωγής ελέγχων, και, επίσης, δεν επιβάλλεται άμεσα βάσει υποχρεώσεων που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης. Δυνάμει της οδηγίας 2009/28/ΕΚ, η Γερμανία υποχρεούται να λάβει μέτρα για να διασφαλίσει την τακτική αύξηση του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (άρθρο 3 παράγραφος 2 της οδηγίας)· η εφαρμογή της εν λόγω διάταξης επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια της Γερμανίας, όσον αφορά τόσο τη λήψη των συγκεκριμένων μέτρων (άρθρο 3 παράγραφος 3 της οδηγίας) όσο και τον τρόπο χρηματοδότησής τους.
- (233) Όπως αποφάνθηκε η Επιτροπή στην απόφαση κίνησης της διαδικασίας, τα άρθρα 30 και 110 απαγορεύουν μόνον τη χρηματοδότηση καθεστώτος στήριξης της εθνικής παραγωγής μέσω επιβολής επιβαρύνσεως ενέχουσας διακρίσεις σε εισαγόμενα προϊόντα. Δεν υποχρεώνουν το κράτος μέλος να επεκτείνει τα οφέλη του καθεστώτος στήριξης και στα εισαγόμενα προϊόντα. Στην παρούσα απόφαση, όπως και σε προγενέστερες αποφάσεις σχετικά με εθνικά καθεστώτα

⁽¹⁰⁸⁾ Υπόθεση C-130/93, Lamaire, ECLI:EU:C:1994:281, σκέψη 14.

⁽¹⁰⁹⁾ Η Γερμανία αναγνωρίζει, ωστόσο, ότι η επιβάρυνση EEG δεν συνιστά αμοιβή για αυτή καθαυτή την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, η οποία πωλείται στην αγορά άμεσης παράδοσης.

⁽¹¹⁰⁾ Υπόθεση C-206/06, Essent Netwerk Noord, ECLI:EU:C:2008:413.

⁽¹¹¹⁾ Υπόθεση 171/78, Επιτροπή κατά Δανίας, ECLI:EU:C:1980:54, σκέψη 5.

⁽¹¹²⁾ Υπόθεση C-206/06, Essent Netwerk Noord, ECLI:EU:C:2008:413, σκέψη 46.

στήριξης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές ⁽¹¹³⁾, δεν αμφισβητείται το γεγονός ότι η στήριξη δυνάμει του νόμου EEG 2012 περιορίζεται στην εθνική παραγωγή. Ωστόσο, κατά τον σχεδιασμό των οικείων καθεστώτων στήριξης, δεν επιτρέπεται στα κράτη μέλη να εισάγουν επιβαρύνσεις ενέχουσες διακρίσεις κατά την έννοια των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης.

- (234) Η δικαστική απόφαση στην υπόθεση Ålands Vindkraft δεν τροποποιεί την αξιολόγηση σχετικά με τα άρθρα 30 και 110 της Συνθήκης. Πρώτον, το ζητούμενο στη συγκεκριμένη υπόθεση ήταν να διαπιστωθεί αποκλειστικά και μόνο κατά πόσον ένα εθνικό καθεστώς στήριξης για τους παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έπρεπε να είναι προσβάσιμο σε παραγωγούς που είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη (το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι δεν ίσχυε κάτι τέτοιο). Η δικαστική απόφαση δεν αφορούσε το ερώτημα κατά πόσον επιτρέπεται, επιπλέον, το εν λόγω καθεστώς στήριξης να χρηματοδοτείται μέσω επιβάρυνσης ενέχουσας διακρίσεις, που επιβάλλεται επίσης σε οικονομικούς φορείς οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε άλλα κράτη μέλη. Δεύτερον, κατόπιν αιτήματος του σουηδικού δικαστηρίου, το Δικαστήριο παρέσχε ερμηνεία του άρθρου 34 σχετικά με τους ποσοτικούς περιορισμούς στην ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών· η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής απόφασης δεν αφορούσε τα άρθρα 30 και 110 σχετικά με την επιβολή τελών και φόρων που ενέχουν διακρίσεις, και, ως εκ τούτου, το Δικαστήριο δεν αποφάνθηκε επί του θέματος αυτού. Τρίτον, το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η άρνηση της Σουηδίας να χορηγήσει στον προσφεύγοντα πρόσβαση στο οικείο σύστημα πιστοποίησης, παρότι συνιστά μέτρο ισοδύναμο αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς, αιτιολογήθηκε με το σκεπτικό της περιβαλλοντικής πολιτικής και χαρακτηρίστηκε ως αναλογικό μέτρο για την επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου περιβαλλοντικής πολιτικής ⁽¹¹⁴⁾. Πλην όμως, η λήψη μέτρων τα οποία εισάγουν διακρίσεις κατά παραβίαση των άρθρων 30 και 110 δεν μπορεί να δικαιολογηθεί, ακόμη και αν συντρέχουν περιβαλλοντικοί λόγοι. Πράγματι, η Επιτροπή αδυνατεί να αντιληφθεί τον τρόπο με τον οποίο ο σκοπός της προστασίας του περιβάλλοντος (όπως, άλλωστε, και οποιαδήποτε άλλη επιτακτική ανάγκη γενικού συμφέροντος) θα μπορούσε να εξυπηρετηθεί με την επιβολή χρηματικής επιβάρυνσης που θα υποχρέωνε τους οικονομικούς φορείς άλλων κρατών μελών να καταβάλλουν υψηλότερο αντίτιμο από ό,τι οι εγχώριοι ανταγωνιστές τους.
- (235) Ωστόσο, παρότι εμμένει στη θέση της ότι η επιβάρυνση EEG δεν συνιστά παραβίαση των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης, η Γερμανία ανέλαβε τη δέσμευση να επενδύσει σε γραμμές διασύνδεσης και παρόμοια ευρωπαϊκά ενεργειακά έργα (βλέπε σχετική περιγραφή στην αιτιολογική σκέψη 19). Οι εν λόγω επενδύσεις θα ισοδυναμούν με το εκτιμώμενο ποσό της εικαζόμενης διάκρισης.
- (236) Η συνήθης αποκατάσταση για παραβιάσεις των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης συνίσταται στην επιστροφή των επιβαρύνσεων που επιβλήθηκαν. Εντούτοις, η επανεπένδυση του μεριδίου των εσόδων από εξομοιούμενη με φόρο εισφορά που εισπράχθηκε από εισαγωγές σε έργα και υποδομές που ευνοούν ειδικά τις εισαγωγές αναγνωρίστηκε από την Επιτροπή ως κατάλληλο μέτρο αποκατάστασης σε περιπτώσεις δυνητικής διάκρισης κατά το παρελθόν δυνάμει των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης ⁽¹¹⁵⁾.
- (237) Για τον προσδιορισμό του μεριδίου εσόδων που προέκυψαν από την επιβάρυνση EEG στο παρελθόν, το οποίο πρέπει να διατεθεί για τις εν λόγω επενδύσεις, το πρώτο βήμα που απαιτείται είναι η εκτίμηση των εισαγωγών επιλέξιμης ηλεκτρικής ενέργειας EEG στη Γερμανία. Η Γερμανία επισημαίνει ότι κατά την περίοδο εφαρμογής του νόμου EEG 2012, ήτοι από τον Ιανουάριο του 2012 έως τον Ιούλιο του 2014, το μερίδιο των εγγυήσεων προέλευσης που αντιστοιχούσαν στην ηλεκτρική ενέργεια από ΑΠΕ για την οποία θα μπορούσε να χορηγηθεί στήριξη δυνάμει του νόμου EEG 2012 ανερχόταν περίπου σε 1 349 GWh: 519 GWh το 2012, 283 GWh το 2013 και 547 GWh το 2014. Το πολύ μεγαλύτερο μερίδιο των εγγυήσεων προέλευσης που δεν συμπεριλαμβάνονται στην ποσότητα αυτή αντιστοιχεί σε μεγάλους, παλαιούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς, οι οποίοι δεν θα ήταν επιλέξιμοι δυνάμει του νόμου EEG 2012. Ωστόσο, δεδομένου ότι οι εγγυήσεις προέλευσης μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο χωριστών εμπορικών συναλλαγών, δεν είναι από μόνες τους επαρκείς για τον καθορισμό του ποσοστού των πραγματικών εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας EEG. Η Γερμανία επισήμανε μάλιστα ότι το ποσοστό των πραγματικών εισαγωγών θα ήταν χαμηλότερο, αλλά δεν ήταν σε θέση να διαβιβάσει στοιχεία όσον αφορά τον βαθμό στον οποίο η υπολογιζόμενη πράσινη ενέργεια που περιγράφεται θα καλυπτόταν από συμβάσεις πραγματικών εισαγωγών.
- (238) Το δεύτερο βήμα είναι να αξιολογηθεί ο βαθμός της δυσμενούς διάκρισης εις βάρος της εισαγόμενης πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας. Η διάκριση έγκειται στο γεγονός ότι, παρότι τόσο η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας EEG όσο και οι εισαγωγές EEG συνεισφέρουν στην επιβάρυνση EEG, μόνον η εγχώρια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας EEG ευνοείται από αυτή (εντός των ορίων των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας).
- (239) Υπό την έννοια αυτή, η διάκριση μπορεί να υπολογιστεί βάσει του ύψους της επιβάρυνσης EEG που επιβάλλεται στην εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια EEG. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι ενδεχόμενη επιστροφή χρημάτων δεν θα μπορούσε να καλύψει τη συνολική επιβάρυνση, αλλά θα περιοριζόταν στην υποθετική μορφή της λαμβανόμενης στήριξης (τιμολόγια τροφοδότησης, πριμοδοτήσεις αγοράς ή προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας). Πράγματι, δεδομένου ότι οι εγχώριες εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας EEG καταβάλλουν επίσης την επιβάρυνση, αλλά λαμβάνουν τη στήριξη EEG, διαφορετική αντιμετώπιση προκύπτει μόνο στον βαθμό που οι εισαγωγείς υποχρεούνται να καταβάλλουν την επιβάρυνση χωρίς να λαμβάνουν στήριξη. Κατ' ουσίαν, η διάκριση ισοδυναμεί με το ποσοστό της στήριξης που παρακρατείται από την εισαγόμενη ηλεκτρική ενέργεια EEG.

⁽¹¹³⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, υπόθεση κρατικής ενίσχυσης SA.33384 (2011/N) — Αυστρία, Ökostromgesetz 2012, C(2012) 565 τελικό.

⁽¹¹⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 107.

⁽¹¹⁵⁾ Κρατική ενίσχυση SA.15876 (N490/2000) — Ιταλία, Υπερβάλλον (λανθάνον) κόστος στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας (EE C 250 της 8.10.2005, σ. 10).

- (240) Όσον αφορά τα τιμολόγια τροφοδότησης και τις πριμοδοτήσεις αγοράς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, εφόσον παρουσιάζουν διαφοροποιήσεις μεταξύ των διαφορετικών τεχνολογιών EEG, θα ήταν απαραίτητο να καθοριστούν οι διαφορετικές μορφές ηλεκτρικής ενέργειας EEG που πράγματι εισήχθησαν, καθώς και οι αντίστοιχες ποσότητες, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή των εν λόγω μορφών στήριξης στις εισαγωγές. Ωστόσο, λαμβανομένων υπόψη των διευκρινίσεων της Γερμανίας, σύμφωνα με τις οποίες τα στοιχεία όσον αφορά τις πραγματικές εισαγωγές EEG δεν ήταν διαθέσιμα, δεν είναι εφικτός ο υπολογισμός του ύψους της διάκρισης με την εφαρμογή του συγκεκριμένου τιμολογίου τροφοδότησης ή της πριμοδότησης αγοράς στον αντίστοιχο όγκο εισαγωγών.
- (241) Αντιθέτως, είναι ευκολότερος ο καθορισμός του πλεονεκτήματος που προκύπτει από το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας. Η Γερμανία επισημαίνει ότι το πλεονέκτημα που προκύπτει από το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας είναι στην πράξη μικρότερο από 4 ct/kWh. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας που υποβάλλουν αίτηση για τη χορήγηση του προνομίου λαμβάνουν μόνον τη μείωση των 2 ct/kWh επί ολόκληρου του χαρτοφυλακίου τους, εφόσον κατορθώσουν να εξασφαλίσουν ότι τουλάχιστον το 50 % της ηλεκτρικής τους ενέργειας προέρχεται από ΑΠΕ. Προκειμένου να αποφύγουν ή να ελαχιστοποιήσουν τον κίνδυνο να μην επιτύχουν οριακά τον στόχο του 50 % (στην οποία περίπτωση θα οφειλόταν ολόκληρο το ποσό της επιβάρυνσης EEG για το σύνολο του χαρτοφυλακίου), οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας αγοράζουν ηλεκτρική ενέργεια EEG με περιθώριο ασφαλείας, δηλαδή αγοράζουν ποσοστό που υπερβαίνει το απαιτούμενο 50 % και ενίοτε έως και το 60 %. Στην προκειμένη περίπτωση, για τον υπολογισμό του πλεονεκτήματος κόστους που μπορεί δυνητικά να μετακυλιστεί στους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, η μείωση της επιβάρυνσης EEG που χορηγείται για ολόκληρο το χαρτοφυλάκιο, δηλαδή, η μείωση των 2 ct/kWh, πρέπει να διαιρεθεί με υψηλότερο ποσοστό ΑΠΕ. Παραδείγματος χάριν, για ένα ποσοστό της τάξης του 60 %, το πραγματικό πλεονέκτημα κόστους που θα μπορούσε να μετακυλιστεί δεν θα ανερχόταν σε 4 ct/kWh, αλλά σχεδόν σε 3,3 ct/kWh. Κατά μέσο όρο, το μέγιστο πλεονέκτημα που προέκυψε από το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας ήταν 3,8 ct/kWh το 2012, 3,2 ct/kWh το 2013 και 3,9 ct/kWh το 2014.
- (242) Από τα στοιχεία προκύπτει ότι το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας ήταν ελαφρώς υψηλότερο από την επιβάρυνση EEG το 2012, αλλά χαμηλότερο από τις αντίστοιχες επιβαρύνσεις το 2013 και το 2014. Προκύπτει επίσης ότι το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας ήταν χαμηλότερο από το πλεονέκτημα που εμπεριέχουν ορισμένα από τα τιμολόγια τροφοδότησης (μετά την αφαίρεση της τιμής της αγοράς), παραδείγματος χάριν, για ηλιακή ενέργεια, αλλά υψηλότερο από το πλεονέκτημα που εμπεριέχουν άλλα τιμολόγια τροφοδότησης, παραδείγματος χάριν για αιολική ενέργεια. Ακόμη όμως και αν το εν λόγω προνόμιο ενδέχεται να υποτιμά έως έναν βαθμό το πραγματικό ύψος της διάκρισης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ότι τα ποσά των εγγυήσεων προέλευσης υπερεκτιμούν το μέγεθος των εισαγωγών. Για τον λόγο αυτό, η Επιτροπή είναι της άποψης ότι η μέθοδος που χρησιμοποίησε η Γερμανία (η οποία περιγράφεται στις αιτιολογικές σκέψεις 238 και εξής) είναι κατάλληλη. Το πλεονέκτημα που προκύπτει από το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο λαμβάνεται υπόψη σε συνδυασμό με τα στοιχεία για τις εισαγόμενες εγγυήσεις προέλευσης, μπορεί να θεωρηθεί εύλογη υποκατάστατη μεταβλητή για τον βαθμό της δυσμενούς διάκρισης εις βάρος της εισαγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας δυνάμει του νόμου EEG 2012.
- (243) Με χρήση των τιμών για τις επιλέξιμες εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας EEG που καθορίζονται στην αιτιολογική σκέψη 237 και των τιμών για το προνόμιο της πράσινης ηλεκτρικής ενέργειας που καθορίζονται στην αιτιολογική σκέψη 241, το ποσό που πρέπει να επανεπενδυθεί ανέρχεται σε 50 εκατ. ευρώ⁽¹¹⁶⁾. Επομένως, η Επιτροπή κρίνει ότι η δέσμευση της Γερμανίας να επενδύσει 50 εκατ. ευρώ (βλέπε αιτιολογική σκέψη 19) σε γραμμές διασύνδεσης και ευρωπαϊκά ενεργειακά έργα συνιστά αποκατάσταση της δυνητικής διάκρισης κατά το παρελθόν δυνάμει των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης.

8. ΑΥΘΕΝΤΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

- (244) Όπως αναφέρεται στην ενότητα 1 της παρούσας απόφασης, η Γερμανία παραιτήθηκε των δικαιωμάτων της όσον αφορά την έκδοση της παρούσας απόφασης στη γερμανική γλώσσα. Ως εκ τούτου, ως αυθεντική γλώσσα ορίζεται η αγγλική.

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΤΗΣΗ

- (245) Δεδομένου ότι η παραβίαση κατά το παρελθόν των άρθρων 30 και 110 της Συνθήκης από την επιβάρυνση EEG έχει αποκατασταθεί, η Επιτροπή καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η στήριξη για τους παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας EEG, η οποία χαρακτηρίστηκε ως συμβατή στις αιτιολογικές σκέψεις 187 και 200 της απόφασης κίνησης της διαδικασίας, συνάδει επίσης με την εσωτερική αγορά όσον αφορά ειδικότερα τον μηχανισμό χρηματοδότησής της.
- (246) Η Επιτροπή συνάγει το συμπέρασμα ότι η Γερμανία έδωσε παρανόμως σε εφαρμογή την ενίσχυση για τη στήριξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας EEG και για τις ενεργοβόρες επιχειρήσεις, κατά παράβαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης.
- (247) Η ενίσχυση πρέπει να ανακτηθεί στον βαθμό που δεν είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά.
- (248) Η εν λόγω ανάκτηση πρέπει να καλύπτει μόνον τις μειώσεις της επιβάρυνσης EEG που χορηγήθηκαν για τα έτη 2013 και 2014 (εφεξής «τα σχετικά έτη»).

⁽¹¹⁶⁾ 19,7 (για το 2012) + 9,1 (για το 2013) + 21,3 (για το 2014) = 50,1 εκατ. ευρώ.

- (249) Τα προς ανάκτηση ποσά πρέπει να περιορίζονται, για καθένα από τα σχετικά έτη, στη διαφορά μεταξύ του συμβατού ποσού για το αντίστοιχο έτος, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τις αιτιολογικές σκέψεις 251 και 252 και 253 του ποσού της επιβάρυνσης EEG που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος το σχετικό έτος.
- (250) Το ποσό της επιβάρυνσης EEG που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος το σχετικό έτος υπολογίζεται καταρχήν με την εφαρμογή της μειωμένης επιβάρυνσης για το εν λόγω έτος στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας του δικαιούχου κατά το ίδιο έτος. Ωστόσο, προκειμένου να επισπευθεί η ανάκτηση, και δεδομένου ότι τα στοιχεία κατανάλωσης για τα σχετικά έτη δεν είναι ακόμη διαθέσιμα για όλες τις επιχειρήσεις που αφορά η ανάκτηση, η Γερμανία θα χρησιμοποιήσει, σε πρώτο στάδιο, τα στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που υποβλήθηκαν στις αιτήσεις, ούτως ώστε να υπολογιστεί το προσωρινό ποσό της ανάκτησης που πρέπει να εισπραχθεί άμεσα. Σε δεύτερο στάδιο, η Γερμανία θα εφαρμόσει τα στοιχεία πραγματικής κατανάλωσης των σχετικών ετών, προκειμένου να καθορίσει τα τελικά ποσά ανάκτησης και να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλιστεί η ανάκτηση ή επιστροφή βάσει αυτών των τελικών ποσών (αυτό το δεύτερο στάδιο στη διαδικασία ανάκτησης αναφέρεται ως «διορθωτικός μηχανισμός»).
- (251) Το πρώτο στάδιο κατά τον προσδιορισμό του συμβατού ποσού συνίσταται στην εφαρμογή της ενότητας 3.7.2 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014. Η επιχείρηση που ευνοήθηκε από τη μείωση πρέπει να ανήκει στους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 (σημείο 185 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014) ή, ελλείψει αυτού, η επιχείρηση πρέπει να έχει ένταση της ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 20 % και να ανήκει σε έναν τομέα με ένταση του κλάδου τουλάχιστον 4 % σε ενωσιακό επίπεδο, ακόμη και αν δεν ανήκει σε κάποιον από τους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 (σημείο 186 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014). Για την εφαρμογή του σημείου 186 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 202, επιτρέπεται η χρήση των στοιχείων που υποβλήθηκαν στις αιτήσεις για τα σχετικά έτη.
- (252) Επιπλέον, εάν η επιχείρηση είναι επιλέξιμη βάσει της αιτιολογικής σκέψης 251, η εν λόγω επιχείρηση πρέπει να καταβάλει τουλάχιστον το 15 % του επιπρόσθετου κόστους χωρίς τη μείωση (σημείο 188 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014). Ωστόσο, το καταβλητέο ποσό μπορεί να περιοριστεί σε επίπεδο επιχείρησης στο 4 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της συγκεκριμένης επιχείρησης. Επιπροσθέτως, για τις επιχειρήσεις που έχουν ένταση ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 20 %, το καταβλητέο ποσό μπορεί να περιοριστεί στο 0,5 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της συγκεκριμένης επιχείρησης (σημείο 189 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014). Για την εφαρμογή του σημείου 189 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 202, επιτρέπεται η χρήση των στοιχείων που υποβλήθηκαν στις αιτήσεις για τα σχετικά έτη. Εάν η επιχείρηση δεν είναι επιλέξιμη βάσει της αιτιολογικής σκέψης 251, το καταβλητέο ποσό είναι, σύμφωνα με την ενότητα 3.7.2 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, καταρχήν ισοδύναμο με την επιβάρυνση EEG χωρίς τη μείωση, με την επιφύλαξη του μεταβατικού κανόνα του σημείου 197 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014.
- (253) Εάν, για οποιοδήποτε από τα σχετικά έτη, το καταβλητέο ποσό που καθορίζεται βάσει της αιτιολογικής σκέψης 252 είναι υψηλότερο από το ποσό που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος το εν λόγω έτος, οι διατάξεις του σχεδίου προσαρμογής εφαρμόζονται όπως προβλέπεται στην αιτιολογική σκέψη 212: Για το 2013, το συμβατό ποσό δεν πρέπει να υπερβαίνει το 125 % της επιβάρυνσης που καταβλήθηκε πράγματι το 2013 (δηλαδή κατά το ίδιο έτος). Για το 2014, το συμβατό ποσό δεν πρέπει να υπερβαίνει το 150 % της επιβάρυνσης που καταβλήθηκε πράγματι το 2013 (δηλαδή κατά το προηγούμενο έτος). Όπως διευκρινίζεται στην αιτιολογική σκέψη 250, η επιβάρυνση που καταβλήθηκε πράγματι το 2013 και το 2014 μπορεί, για τους σκοπούς του καθορισμού του προσωρινού ποσού ανάκτησης, να βασίζεται στα στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που περιλαμβάνονται στην αίτηση της επιχείρησης για τη χορήγηση της μείωσης το 2013 και το 2014. Για τους σκοπούς του διορθωτικού μηχανισμού, τα στοιχεία όσον αφορά την πραγματική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας για το 2013 και το 2014 θα χρησιμοποιηθούν μόλις καταστούν διαθέσιμα.
- (254) Εάν το καταβλητέο ποσό που καθορίζεται βάσει των αιτιολογικών σκέψεων 251, 252 και 253 δεν είναι υψηλότερο από το ποσό που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος οποιοδήποτε από τα σχετικά έτη, δεν προβλέπεται ανάκτηση.
- (255) Σε περίπτωση που το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που έλαβε ένας δικαιούχος είναι μικρότερο από 200 000 ευρώ και εφόσον η ενίσχυση πληροί όλα τα άλλα κριτήρια είτε του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής⁽¹⁷⁾ είτε του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής⁽¹⁸⁾, πρέπει να θεωρηθεί ότι η εν λόγω ενίσχυση δεν συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης και, ως εκ τούτου, δεν πρέπει να υπόκειται σε ανάκτηση.
- (256) Σε περίπτωση που το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που έλαβε ένας δικαιούχος είναι άνω των 200 000 ευρώ, εκ των οποίων πρέπει να ανακτηθεί ποσό μικρότερο των 200 000 ευρώ, δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013, διότι η ενίσχυση αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες και, επομένως, αποκλείεται η σφρευση (άρθρο 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 και άρθρο 2 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1998/2006). Κατά συνέπεια, τα εν λόγω ποσά πρέπει να ανακτηθούν.

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1).

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1998/2006 της Επιτροπής, της 15ης Δεκεμβρίου 2006, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (ΕΕ L 379 της 28.12.2006, σ. 5).

(257) Η Επιτροπή εξέτασε περαιτέρω κατά πόσον υπάρχουν τυχόν εμπόδια για την ανάκτηση δυνάμει του άρθρου 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 172, ορισμένα ενδιαφερόμενα μέρη ισχυρίζονται ότι η προσαρμογή κατά τα έτη 2013 και 2014 πρέπει να είναι κατά το δυνατόν μικρότερη, ούτως ώστε να διαφυλαχθεί η δικαιολογημένη εμπιστοσύνη των δικαιούχων, και ότι δεν πρέπει να πραγματοποιηθεί καμία ανάκτηση. Ωστόσο, για τους λόγους που παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 146 και εξής, η απόφαση της Επιτροπής στην υπόθεση NN 27/00 δεν μπορεί να δημιουργήσει δικαιολογημένη εμπιστοσύνη στους δικαιούχους, δεδομένου ότι ο νόμος EEG 2012 είναι διαφορετικός από τον νόμο EEG 2000, εκδόθηκε δέκα και πλέον έτη αργότερα και ότι ειδικά ο κανόνας BesAR δεν περιλαμβάνονταν στον νόμο EEG 2000,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η κρατική ενίσχυση για τη στήριξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και από αέρια ορυχείων, συμπεριλαμβανομένου του χρηματοδοτικού μηχανισμού της, η οποία χορηγήθηκε βάσει του νόμου Erneuerbare-Energien-Gesetz 2012 (νόμος EEG 2012) και τέθηκε παρανόμως σε ισχύ από τη Γερμανία κατά παραβίαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά, με την επιφύλαξη της υλοποίησης εκ μέρους της Γερμανίας της δέσμευσης που διατυπώνεται στο παράρτημα Ι.

Άρθρο 2

Η Επιτροπή κάνει δεκτό το σχέδιο προσαρμογής που υπέβαλε η Γερμανία για τα έτη 2013 και 2014, όπως καθορίζεται στο παράρτημα ΙΙ.

Άρθρο 3

1. Η κρατική ενίσχυση, η οποία συνίσταται σε μειώσεις της επιβάρυνσης για τη χρηματοδοτική στήριξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (επιβάρυνση EEG) κατά τα έτη 2013 και 2014 για τους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας (Besondere Ausgleichsregelung, BesAR) και τέθηκε παρανόμως σε ισχύ από τη Γερμανία κατά παραβίαση του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά εφόσον εμπίπτει σε μία από τις τέσσερις κατηγορίες που καθορίζονται στην παρούσα παράγραφο.

Σε περίπτωση που η κρατική ενίσχυση χορηγήθηκε σε επιχείρηση η οποία ανήκει σε έναν από τους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) (κατευθυντήριες γραμμές του 2014), η εν λόγω ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά εφόσον η επιχείρηση κατέβαλε τουλάχιστον το 15 % των πρόσθετων δαπανών με τις οποίες βαρύνονται οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας λόγω υποχρεώσεων αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οι οποίες δαπάνες στη συνέχεια μετακυλύονται στους πελάτες τους. Εάν η επιχείρηση κατέβαλε ποσοστό μικρότερο του 15 % των εν λόγω πρόσθετων δαπανών, η κρατική ενίσχυση παραμένει μολαταύτα συμβατή, εφόσον η επιχείρηση κατέβαλε ποσό το οποίο αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 4 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της ή, για επιχειρήσεις που έχουν ένταση ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 20 %, στο 0,5 % τουλάχιστον της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας.

Σε περίπτωση που η κρατική ενίσχυση χορηγήθηκε σε επιχείρηση η οποία δεν ανήκει σε έναν από τους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014, αλλά είχε ένταση ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 20 % το 2012 και ανήκε, κατά το εν λόγω έτος, σε έναν τομέα με ένταση του κλάδου τουλάχιστον 4 % σε ενωσιακό επίπεδο, η εν λόγω ενίσχυση είναι συμβατή με την εσωτερική αγορά εφόσον η επιχείρηση κατέβαλε τουλάχιστον το 15 % των πρόσθετων δαπανών με τις οποίες βαρύνονται οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας λόγω υποχρεώσεων αγοράς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, οι οποίες δαπάνες στη συνέχεια μετακυλίστηκαν στους πελάτες τους. Εάν η επιχείρηση κατέβαλε ποσοστό μικρότερο του 15 % των εν λόγω πρόσθετων δαπανών, η κρατική ενίσχυση παραμένει μολαταύτα συμβατή, εφόσον η επιχείρηση κατέβαλε ποσό το οποίο αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 4 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της ή, για επιχειρήσεις που έχουν ένταση ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 20 %, στο 0,5 % τουλάχιστον της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας.

Σε περίπτωση που η κρατική ενίσχυση χορηγήθηκε σε επιχείρηση η οποία ήταν επιλέξιμη για συμβατή κρατική ενίσχυση βάσει του δεύτερου ή του τρίτου εδαφίου, αλλά το ποσό της επιβάρυνσης EEG που κατέβαλε η εν λόγω επιχείρηση δεν ανήλθε στο απαιτούμενο επίπεδο δυνάμει αυτών των εδαφίων, χαρακτηρίζονται συμβατά τα ακόλουθα ποσοστά της ενίσχυσης:

- α) για το έτος 2013, το ποσοστό της ενίσχυσης το οποίο υπερβαίνει το 125 % της επιβάρυνσης που κατέβαλε πράγματι η επιχείρηση το 2013·
- β) για το έτος 2014, το ποσοστό της ενίσχυσης το οποίο υπερβαίνει το 150 % της επιβάρυνσης που κατέβαλε πράγματι η επιχείρηση το 2013.

Σε περίπτωση που η κρατική ενίσχυση χορηγήθηκε σε επιχείρηση η οποία δεν ήταν επιλέξιμη για συμβατή κρατική ενίσχυση βάσει του δεύτερου ή του τρίτου εδαφίου, και εφόσον η επιχείρηση κατέβαλε ποσοστό κάτω του 20 % του πρόσθετου κόστους της επιβάρυνσης χωρίς τη μείωση, χαρακτηρίζονται συμβατά τα ακόλουθα ποσοστά της ενίσχυσης:

- α) για το έτος 2013, το ποσοστό της ενίσχυσης το οποίο υπερβαίνει το 125 % της επιβάρυνσης που κατέβαλε πράγματι η επιχείρηση το 2013·
  - β) για το έτος 2014, το ποσοστό της ενίσχυσης το οποίο υπερβαίνει το 150 % της επιβάρυνσης που κατέβαλε πράγματι η επιχείρηση το 2013.
2. Κάθε ενίσχυση η οποία δεν καλύπτεται από την παράγραφο 1 είναι ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.

Άρθρο 4

Μεμονωμένη ενίσχυση η οποία χορηγήθηκε στο πλαίσιο των καθεστώτων ενισχύσεων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 3 δεν συνιστά κρατική ενίσχυση εφόσον πληρούσε, κατά τον χρόνο χορήγησής της, τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον κανονισμό που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου (¹¹⁹) και ήταν εφαρμοστέος κατά τον χρόνο χορήγησής της ενίσχυσης.

Άρθρο 5

Μεμονωμένες ενισχύσεις οι οποίες χορηγήθηκαν στο πλαίσιο των καθεστώτων ενισχύσεων που αναφέρονται στα άρθρα 1 και 3 και πληρούσαν, κατά τον χρόνο χορήγησής τους, τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον κανονισμό που εκδόθηκε δυνάμει του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 994/98, ή σε οποιοδήποτε άλλο εγκεκριμένο καθεστώς ενισχύσεων, είναι συμβατές με την εσωτερική αγορά έως τη μέγιστη ένταση ενίσχυσης που εφαρμόζεται στο συγκεκριμένο είδος ενίσχυσης.

Άρθρο 6

1. Η Γερμανία ανακτά από τους δικαιούχους την ασυμβίβαστη ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παράρτημα ΙΙΙ.
2. Τα προς ανάκτηση ποσά περιλαμβάνουν τόκους παραγόμενους από την ημερομηνία κατά την οποία ετέθησαν στη διάθεση των δικαιούχων μέχρι τον χρόνο της πραγματικής τους ανάκτησης.
3. Οι τόκοι υπολογίζονται με τη μέθοδο του ανατοκισμού σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου V του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής (¹²⁰).
4. Με ισχύ από την ημερομηνία έγκρισης της παρούσας απόφασης, η Γερμανία ακυρώνει όλες τις εκκρεμείς πληρωμές της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2.

Άρθρο 7

1. Η ανάκτηση της ασυμβίβαστης ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 είναι άμεση και αποτελεσματική.
2. Η Γερμανία εξασφαλίζει την εκτέλεση της παρούσας απόφασης εντός τεσσάρων μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης με την ανάκτηση της ασυμβίβαστης ενίσχυσης που χορηγήθηκε.
3. Σε περίπτωση που η Γερμανία προβεί σε ανάκτηση μόνον των προσωρινών ποσών της ανάκτησης που καθορίζονται στην παράγραφο 4 του παραρτήματος ΙΙΙ, η Γερμανία εξασφαλίζει την εφαρμογή του διορθωτικού μηχανισμού που περιγράφεται στην παράγραφο 4 του παραρτήματος ΙΙΙ εντός ενός έτους από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 8

1. Εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της παρούσας απόφασης, η Γερμανία διαβιβάζει τις ακόλουθες πληροφορίες:
  - α) τον κατάλογο των δικαιούχων που έλαβαν την ενίσχυση που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2, καθώς και το συνολικό ποσό της ενίσχυσης που εισέπραξε καθένας από αυτούς στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων·

(¹¹⁹) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 994/98 του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 1998, για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ L 142 της 14.5.1998, σ. 1).

(¹²⁰) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της Συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1).

- β) το συνολικό προσωρινό ποσό της ανάκτησης (αρχικό κεφάλαιο και τόκους ανάκτησης) που πρέπει να ανακτηθεί από κάθε δικαιούχο·
- γ) λεπτομερή περιγραφή των μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί και πρόκειται να ληφθούν για τη συμμόρφωση με την παρούσα απόφαση, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης που διατυπώνεται στο παράρτημα I·
- δ) έγγραφα τα οποία αποδεικνύουν ότι δόθηκε εντολή στους δικαιούχους να επιστρέψουν την ενίσχυση και ότι τηρείται η δέσμευση που διατυπώνεται στο παράρτημα I.

2. Η Γερμανία τηρεί την Επιτροπή ενήμερη σχετικά με την πρόοδο των εθνικών μέτρων που λαμβάνονται για την εκτέλεση της παρούσας απόφασης έως ότου ολοκληρωθεί η ανάκτηση της ενίσχυσης που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 και υλοποιηθεί πλήρως η δέσμευση που διατυπώνεται στο παράρτημα I. Μετά από απλό αίτημα της Επιτροπής, διαβιβάζει αμέσως πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα που έχει ήδη λάβει ή σχεδιάζει να λάβει προκειμένου να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση. Διαβιβάζει επίσης λεπτομερείς πληροφορίες για τα ποσά της ενίσχυσης και των τόκων ανάκτησης που έχουν ήδη ανακτηθεί από τους δικαιούχους.

Άρθρο 9

Η Γερμανία δεσμεύτηκε να προβεί σε επανεπένδυση 50 εκατ. ευρώ σε γραμμές διασύνδεσης και σε ευρωπαϊκά ενεργειακά έργα. Η Γερμανία τηρεί την Επιτροπή ενήμερη σχετικά με την υλοποίηση της εν λόγω δέσμευσης.

Άρθρο 10

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας.

Βρυξέλλες, 25 Νοεμβρίου 2014.

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΠΟΥ ΑΝΕΛΑΒΕ Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΣΤΙΣ 7 ΙΟΥΛΙΟΥ 2014

«Το ζήτημα των άρθρων 110/30 για υφιστάμενες εγκαταστάσεις και το Grünstromprivileg (νόμος EEG 2012)

Όσον αφορά τον νόμο EEG 2012, θα μπορούσε να βρεθεί συνολική λύση τόσο για το Grünstromprivileg όσο και για το ζήτημα των άρθρων 30 και 110. Η λύση συνίσταται στην επανεπένδυση του εκτιμώμενου ποσού της εικαζόμενης διάκρισης σε γραμμές διασύνδεσης ή σε παρόμοια ευρωπαϊκά ενεργειακά έργα. Η εν λόγω επανεπένδυση μπορεί να πραγματοποιηθεί παράλληλα με το υπό εξέλιξη σχετικό έργο. Με βάση τα αριθμητικά στοιχεία που διαβίβασε η Γερμανία, η επανεπένδυση αναμένεται να ανέλθει στο ποσό των 50 εκατ. ευρώ για την περίοδο Ιανουαρίου 2012 — Ιουλίου 2014. Και πάλι, η Γερμανία προσφέρει τη δέσμευση αυτή διατηρώντας τη νομική θέση της (μη εισαγωγή διακρίσεων).».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΠΟΥ ΑΝΕΛΑΒΕ Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΣΤΙΣ 4 ΙΟΥΛΙΟΥ 2014

«Die Rückforderung bezogen auf ein Unternehmen ergibt sich aus der Differenz der entsprechenden EEG-Kosten nach Umwelt- und Energiebeihilfeleitlinien (EEAG) und der nach EEG 2012 bemessenen EEG-Kosten. Dabei begrenzt der Anpassungsplan die nach EEAG zu leistende Zahlung auf max. 125 % (für 2013) bzw. max. 150 % (für 2014) der nach EEG 2012 für 2013 geleisteten EEG-Zahlung (vgl. folgende schematische Darstellung). Negative Rückforderungsbeträge werden nicht berücksichtigt.

Schematische Darstellung der Berechnung

$$\text{Rückforderung}_{2013} = \text{Z(Anpassplan)}_{2013} - \text{Z(EEG2012)}_{2013}$$

$$\text{Mit: } \text{Z(Anpassplan)}_{2013} = \text{Minimum von Z(EEAG) und } 125 \% \times \text{Z(EEG2012)}_{2013}$$

Rückforderung₂₀₁₃: Rückforderung für das Jahr 2013

Z(Anpassplan)₂₀₁₃: Zahlung gemäß Anpassungsplan für 2013

Z(EEAG)₂₀₁₃: Zahlung gemäß EEAG für 2013

Z(EEG2012)₂₀₁₃: Für 2013 nach EEG2012 tatsächlich geleistete EEG-Zahlung

Aufgrund der Dringlichkeit einerseits und zur Begrenzung des ohnehin als sehr hoch einzuschätzenden administrativen Aufwandes andererseits ist es nötig, für die Berechnung der unternehmensbezogenen Rückforderungsbeträge ausschließlich auf dem BAFA schon vorliegende Zahlen zurückzugreifen (*). Daher werden die spezifischen Unternehmensdaten (Bruttowertschöpfung zu Marktpreisen, Strombezugsmenge, Stromkosten) der Anträge für 2013 bzw. 2014 verwendet ("Bescheidaten"), die sich auf das entsprechende Nachweisjahr beziehen (maßgebendes Geschäftsjahr des Unternehmens in 2011 (Voraussetzungsjahr) für Begrenzung in 2013 (Begrenzungsjahr); maßgebendes Geschäftsjahr des Unternehmens in 2012 für Begrenzung in 2014). Demzufolge wird für die Berechnung u. a. jeweils die spezifische Bruttowertschöpfung zu Marktpreisen verwendet, da die Daten für die Bruttowertschöpfung zu Faktorkosten nicht vorliegen. Weiterhin erfordert diese Vorgehensweise, dass der gesamte Berechnungsvergleich auf der angemeldeten Strombezugsmenge im Voraussetzungsjahr beruht, die von der in dem betreffenden Begrenzungsjahr tatsächlich verbrauchten Strommenge abweicht.

Jahresbezug der verwendeten Werte:

	Bescheid für 2013	Bescheid für 2014
Bruttowertschöpfung (zu Marktpreisen)	2011	2012
Strommenge	2011	2012
Stromkosten	2011	2012»

(*) Original footnote: "Die unternehmensbezogenen Daten des Jahres 2013 liegen dem BAFA nicht vor. Unternehmensbezogene Daten des Jahres 2014 existieren naturgemäß noch nicht."

Μετάφραση

«Η ανάκτηση [το προς ανάκτηση ποσό] όσον αφορά μια δεδομένη επιχείρηση προκύπτει από τη διαφορά των σχετικών δαπανών EEG, όπως καθορίζονται με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας 2014-2020 (“κατευθυντήριες γραμμές 2014”), και των δαπανών EEG, όπως καθορίζονται με βάση τον νόμο EEG 2012. Εν προκειμένω, το σχέδιο προσαρμογής περιορίζει το ποσό που πρέπει να καταβληθεί με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές του 2014 σε μέγιστο ποσοστό 125 % (για το έτος 2013) και σε μέγιστο ποσοστό 150 % (για το έτος 2014) του ποσού που καταβλήθηκε για το έτος 2013 σύμφωνα με τον νόμο EEG 2012 (βλέπε διάγραμμα). Αρνητικά ποσά ανάκτησης δεν λαμβάνονται υπόψη.

Διάγραμμα: Μέθοδος υπολογισμού της ανάκτησης

$$\text{Ανάκτηση}_{2013} = \text{P(σχέδιο προσαρμογής)}_{2013} - \text{P(Νόμος EEG 2012)}_{2013}$$

$$\text{P(σχέδιο προσαρμογής)}_{2013} = \text{Ελάχιστο ποσοστό του P(EEAG) και } 125 \% \times \text{P(Νόμος EEG 2012)}_{2013}$$

Ανάκτηση₂₀₁₃: Ανάκτηση για το έτος 2013

P(σχέδιο προσαρμογής)₂₀₁₃: Οφειλόμενη πληρωμή σύμφωνα με το σχέδιο προσαρμογής για το 2013

P(EEAG)₂₀₁₃: Οφειλόμενη πληρωμή σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές του 2014 για το 2013

P(EEG2012)₂₀₁₃: Πράγματι καταβληθείσα πληρωμή με βάση τον νόμο EEG 2012 για το 2013

Λόγω του επειγόντος χαρακτήρα της κατάστασης, και προκειμένου να περιοριστεί η διοικητική προσπάθεια, η οποία αναμένεται σύμφωνα με εκτιμήσεις να είναι πολύ υψηλή, κρίνεται αναγκαίος ο υπολογισμός των ποσών ανάκτησης από τις επιχειρήσεις μόνο με βάση τα στοιχεία που έχουν ήδη τεθεί στη διάθεση της BAFA (*). Ως εκ τούτου, θα γίνει χρήση των συγκεκριμένων ανά εταιρεία στοιχείων (όσον αφορά την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε τιμές αγοράς, την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και τις δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας), τα οποία υποβλήθηκαν στις αιτήσεις των επιχειρήσεων για το 2013 και το 2014, αλλά τα οποία αντιστοιχούν στο έτος για το οποίο έπρεπε να υποβληθούν αποδεικτικά στοιχεία (δηλαδή, στο οικονομικό έτος 2011 για μείωση που χορηγήθηκε το 2013 και στο οικονομικό έτος 2012 για μείωση που χορηγήθηκε το 2014). Κατά συνέπεια, ο υπολογισμός βασίζεται στην ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε τιμές αγοράς, διότι τα στοιχεία σχετικά με την ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε κόστος συντελεστών δεν είναι διαθέσιμα. Επιπλέον, ο υπολογισμός με σύγκριση πρέπει να βασίζεται στα στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που είχαν υποβληθεί στις αιτήσεις και αντιστοιχούν στο έτος για το οποίο έπρεπε να υποβληθούν αποδεικτικά στοιχεία. Τα εν λόγω στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας είναι διαφορετικά από τα στοιχεία τα οποία αφορούν την ηλεκτρική ενέργεια που καταναλώθηκε πράγματι κατά το έτος για το οποίο χορηγήθηκε η μείωση.

Έτη αναφοράς για τις τιμές που χρησιμοποιήθηκαν:

	Απόφαση BAFA για το 2013	Απόφαση BAFA για το 2014
Ακαθάριστη προστιθέμενη αξία σε τιμές αγοράς	2011	2012
Καταναλωθείσα ηλεκτρική ενέργεια	2011	2012
Δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας	2011	2012»

(*) Αρχική υποσημείωση: “Δεν έχουν τεθεί στη διάθεση της BAFA συγκεκριμένα ανά εταιρεία στοιχεία για το 2013. Δεν έχουν εκδοθεί ακόμη συγκεκριμένα ανά εταιρεία στοιχεία για το 2014.”

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΜΕΘΟΔΟΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ

1. Η ανάκτηση καλύπτει μόνον τις μειώσεις της επιβάρυνσης EEG που χορηγήθηκαν για τα έτη 2013 και 2014 (εφεξής «τα σχετικά έτη»).

2. Τα προς ανάκτηση ποσά ισοδυναμούν, για καθένα από τα σχετικά έτη, με τη διαφορά μεταξύ του συμβατού ποσού για το αντίστοιχο έτος, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 5 έως 8, και του ποσού της επιβάρυνσης EEG που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος κατά το σχετικό έτος, όπως καθορίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 4.

Το ποσό της επιβάρυνσης EEG που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος για το σχετικό έτος

3. Το ποσό της επιβάρυνσης EEG που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος για το σχετικό έτος υπολογίζεται με την εφαρμογή της μειωμένης επιβάρυνσης για το εν λόγω έτος στην κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας του δικαιούχου κατά το ίδιο έτος.

4. Κατά παρέκκλιση της παραγράφου 3, η Γερμανία δύναται, σε πρώτο στάδιο, να κάνει χρήση των στοιχείων σχετικά με την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που είχαν υποβληθεί στην αίτηση του δικαιούχου για το σχετικό έτος προκειμένου να υπολογιστεί το προσωρινό ποσό της ανάκτησης. Στην περίπτωση αυτή, το προσωρινό ποσό της ανάκτησης ανακτάται αμελλητί και η Γερμανία καθορίζει, σε δεύτερο στάδιο, το τελικό ποσό της ανάκτησης με βάση τα στοιχεία πραγματικής κατανάλωσης και λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα για την εξασφάλιση της ανάκτησης ή της επιστροφής με βάση το εν λόγω τελικό ποσό («διορθωτικός μηχανισμός»).

Το συμβατό ποσό

5. Εάν ο δικαιούχος ανήκει σε έναν από τους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 (σημείο 185 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014) ή εάν ο δικαιούχος έχει ένταση ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 20 % και ανήκει σε έναν τομέα με ένταση κλάδου τουλάχιστον 4 % σε ενωσιακό επίπεδο, ακόμη και αν δεν ανήκει σε έναν από τους τομείς που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 (σημείο 186 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014), ο δικαιούχος είναι επιλέξιμος για ενίσχυση υπό τη μορφή μειώσεων στη χρηματοδοτική στήριξη για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Για την εφαρμογή του σημείου 186 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 επιτρέπεται η χρήση των στοιχείων που υποβλήθηκαν στην αντίστοιχη αίτηση για το σχετικό έτος.

6. Εάν ο δικαιούχος είναι επιλέξιμος βάσει της παραγράφου 5, το συμβατό ποσό ισοδυναμεί με το 15 % της επιβάρυνσης EEG χωρίς τη μείωση (σημείο 188 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014). Ωστόσο, το συμβατό ποσό μπορεί να περιοριστεί σε επίπεδο επιχείρησης στο 4 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της συγκεκριμένης επιχείρησης. Επιπροσθέτως, για τις επιχειρήσεις που έχουν ένταση ηλεκτρικής ενέργειας τουλάχιστον 20 %, το συμβατό ποσό μπορεί να περιοριστεί στο 0,5 % της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας της συγκεκριμένης επιχείρησης (σημείο 189 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014). Για την εφαρμογή του σημείου 189 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014 επιτρέπεται η χρήση των στοιχείων που υποβλήθηκαν στην αντίστοιχη αίτηση για το σχετικό έτος.

7. Εάν ο δικαιούχος δεν είναι επιλέξιμος βάσει της παραγράφου 5, το συμβατό ποσό ισοδυναμεί με το 20 % της επιβάρυνσης EEG χωρίς τη μείωση (σημείο 197 των κατευθυντήριων γραμμών του 2014).

8. Εάν, για οποιοδήποτε από τα σχετικά έτη, το συμβατό ποσό που καθορίζεται με βάση τις παραγράφους 6 και 7 είναι υψηλότερο από το ποσό της επιβάρυνσης EEG που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος για το σχετικό έτος, το συμβατό ποσό περιορίζεται ως εξής:

α) για το 2013, το συμβατό ποσό δεν υπερβαίνει το 125 % του ποσού της επιβάρυνσης EEG που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος το έτος 2013 (δηλαδή το ίδιο έτος)·

β) για το 2014, το συμβατό ποσό δεν υπερβαίνει το 150 % του ποσού της επιβάρυνσης EEG που κατέβαλε πράγματι ο δικαιούχος το έτος 2013 (δηλαδή το προηγούμενο έτος).